

L. As.

379hmd

Anglo-Karen Vocabulary

C. BENNETT.

Price 8 annas.

100
C.
Pas.

379 hmd

Bennett

Wm

11

AN

ANGLO-KAREN VOCABULARY.

MONOSYLLABLES.

BY C. BENNETT.

FOR THE USE OF KAREN SCHOOLS.

Second Edition—1000.

RANGOON :
AMERICAN MISSION PRESS.

1875.

=Tw. 314

AMERICAN LIBRARY

MONDAY

BY O. BENNETT

FOR THE USE OF

Second Edition

AMERICAN

LIBRARY

1875

NEW YORK

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

P R E F A C E

TO THE SECOND EDITION.

—oo—

THE first edition of this book was printed many years ago. At that time but very little had been done in the way of teaching English to the Karens. The work was only designed to aid in acquiring the lowest rudiments of English.

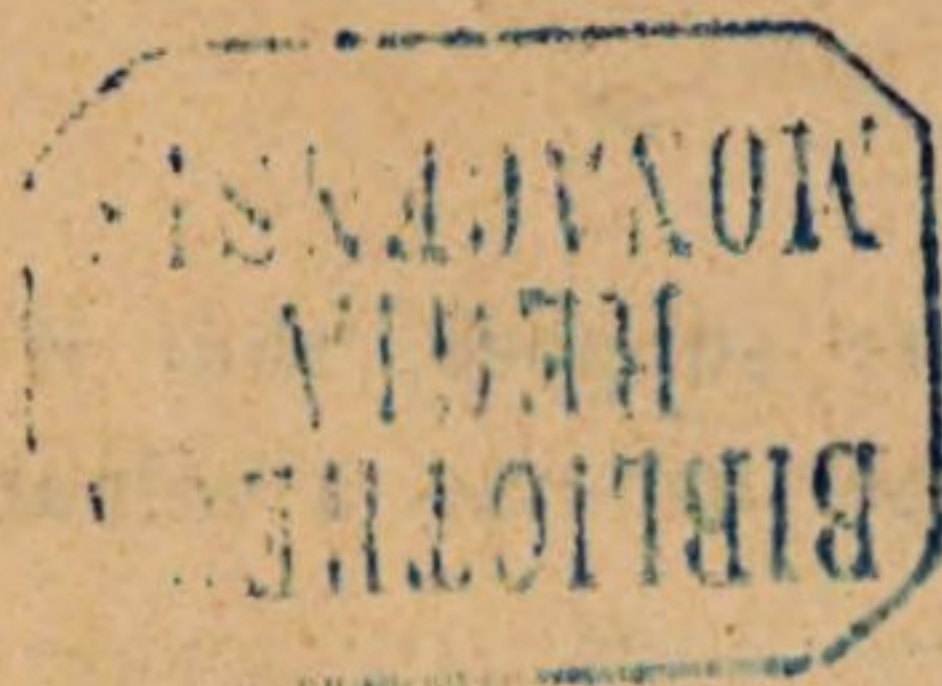
It was then supposed that a more full and desirable work would be prepared, and it was not contemplated that this book should ever be reprinted.

BUT at this time there is a great demand for the book, and nothing has been prepared to take its place. At the recommendation of some of the Karen Missionaries, one of whom wrote, "I should be glad to have the "Vocabulary" reprinted. I think it would be useful. A few corrections need to be made, Tavoyisms perhaps. But do make it a *try-glot*—add the Burmese, &c."

Hence the issuing of this edition. It is really hoped ere long that the Karens will have a better and more advanced work for aid in acquiring the English language.

THE suggestion is a good one, but other duties have prevented the adding of the Burmese. It may yet be done if another edition should ever be desirable. As it is, it is once more made available for Karen boys as an assistant in the acquisition of the English Monosyllables.

RANGOON, *Sept.* 1875.

PREFACE TO THE FIRST EDITION.

THIS little book is designed to aid Karen youth in the acquisition of the English language. A work of this kind, or of a similar character, is absolutely necessary to success in teaching Karens English. As this is the first effort of the kind, it is readily conceded, that perfection in all cases has not been attained.

It may perhaps be objected by some, that Burmese or Taleing words, ought not to have a place in the book, especially when there are genuine Karen words of the same signification. In reply, we can only say, it sometimes happens there is no Karen word, then of course, a foreign one must be given, if in use by the Karens, or the English word be omitted, as having no Karen synonym. In other cases, they are retained, because it may happen in some localities, the foreign words are in more constant use than the Karen word, therefore all are given so far as known. Though the writer would sanction this usage in a work of this kind, he is free to say, he would not recommend it in a book purely Karen.

To some of the words are appended examples, showing their use in sentences, and we conceive a work of this kind cannot be *complete*, without them. It is therefore hoped that all who may make use of the book, will give all diligence to the making this defective part complete, for a future edition, if it should be thought worthy of reprinting at a future day. It is

perhaps reasonable to suppose, that if the work were thus complete, it might become a valuable *reading*, as well as defining book.

THE present volume makes no pretensions to the defining of words that are not *monosyllables*, though many polysyllabic words will be found, where they are synonymous with the monosyllable. A more full and extended work, will, it is hoped, be given to the public by the author of the Karen Dictionary, when that work shall be completed.

THERE is much difficulty in any one person's making a book which will be acceptable to *all*—therefore the compiler of this little work ardently hopes every one who uses it, will amend, add, and correct mistakes, just as he would if it were a work of his own, that by and by, some one may have all these materials for preparing a new and more permanent edition, for it is well known that none are so competent to make just such books as are wanted, as those who use them.

TAVOY, Nov. 1846.

DAYS OF THE WEEK.

Sunday	အိပ်တုံးအနံ့၁.
Monday	အိပ်တုံးလူပ်တသီ.
Tuesday	ခံသီ.
Wednesday	သ၁သီ.
Thursday	လွံ၁သီ.
Friday	ယံ၁သီ.
Saturday	ဃုသီ.

NAMES OF THE MONTHS.

January	ယဉ်နွံ၁ရံ၁,	သလွ၁.
February	ဖူးတြု၁အွံ၁ရံ၁,	ထုကူ၁.
March	မံ၁ရှု၁,	သွကီ,လိသ၁.
April	အုပြီ၁,	လိချံ.
May	မု၁,	ဒုဉ်ညါ.
June	ယုဉ်,	လိနွံ.
July	ယု၁လံ,	လိဃီး.
August	အိကူ၁,	လိခူး.
September	စူးပတုဉ်တ၁၁,	ဆံးမု၁.
October	အိးကတိတ၁၁,	ဆံးဆဉ်.
November	နုဉ်တ၁၁,	လိနီ.
December	ဒူးစုဉ်တ၁၁,	လိဗျ၁.

THE HISTORY OF THE

1601	1602	1603	1604	1605	1606	1607	1608	1609	1610	1611	1612	1613	1614	1615	1616	1617	1618	1619	1620	1621	1622	1623	1624	1625	1626	1627	1628	1629	1630	1631	1632	1633	1634	1635	1636	1637	1638	1639	1640	1641	1642	1643	1644	1645	1646	1647	1648	1649	1650	1651	1652	1653	1654	1655	1656	1657	1658	1659	1660	1661	1662	1663	1664	1665	1666	1667	1668	1669	1670	1671	1672	1673	1674	1675	1676	1677	1678	1679	1680	1681	1682	1683	1684	1685	1686	1687	1688	1689	1690	1691	1692	1693	1694	1695	1696	1697	1698	1699	1700
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

THE HISTORY OF THE

1701	1702	1703	1704	1705	1706	1707	1708	1709	1710	1711	1712	1713	1714	1715	1716	1717	1718	1719	1720	1721	1722	1723	1724	1725	1726	1727	1728	1729	1730	1731	1732	1733	1734	1735	1736	1737	1738	1739	1740	1741	1742	1743	1744	1745	1746	1747	1748	1749	1750	1751	1752	1753	1754	1755	1756	1757	1758	1759	1760	1761	1762	1763	1764	1765	1766	1767	1768	1769	1770	1771	1772	1773	1774	1775	1776	1777	1778	1779	1780	1781	1782	1783	1784	1785	1786	1787	1788	1789	1790	1791	1792	1793	1794	1795	1796	1797	1798	1799	1800
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

ANGLO-KAREN VOCABULARY.

—oo—

Ache as the limbs or muscles ကကံ, အုတ်ထူး,
အုတ်ကူး, as any pain တာ်ဆါအုတ်ထူး, I can-
not write because my head aches ယခိတ်
ဆါအဆိယကွေးလံာ်တကဲတတ်.

act မၤ, မၤတၢ်ဖဲးတၢ်, an act တၢ်မၤ.

add ပၢ်ဖှိတ်, ပၢ်ကိ, to make wider မၤလဲၢ်ထီၣ်, by
putting one thing upon another ဒိဒိး, ga-
ther together, as dirt ပူထီၣ်.

adze ဝံးမး, တမဲး, with curved edges ကွါသိချံ.

age အသး, old age အသးပှ်, age after age အ
မိၤမိၤအဆၢၣ်ဆၢၣ်, What is your age? နုအိတ်
ကၢအိတ်ဒိးဆံးယံာ်လဲၣ်.

ah အၣ်လါ, အၣ်ဟါ.

ah! ဧါ, ဟၣ်. Ah! I cannot go. ဟၣ်, ယလဲၤတကဲ
တၣ်.

aid မၤစၢၤ, တၢ်မၤစၢၤ, ဆီၤ, ဟံးစုကွၢ်မဲၣ်.

ail တၣ်တၢ်ဆါ, တၢ်ဆါအိတ်, What ails you? နုတၣ်
တၢ်မၤန့ၤတမံၤလဲၣ်.

aim in shooting ခးစး, ပညိတ်, ကွၢ်စူၣ်, design
ကၢၣ်, ဆိကမိတ်, ပၢ်အသး. deliberate, plan
ကၢၣ်ထီၣ်, ကၢၣ်ထီၣ်ဖဲးလီၤ.

air ကလံၤ, foul air ကလံၤအၢၤ.

ale ဘုက္ခုန်ထံ.

all ခဲလၢ်, ခဲလၢ်ခဲဆွဲ, ကယဲၣ်. God created all things တၢ်လၢကစၢ်ယွၤခံၤ တွဲလီၤတၢ် ခဲလၢ်ခဲဆွဲ လီၤ. We study all day ပသိၣ်လံာ်သ့သ့တနီၤ.

alms တၢ်မၤဘျုး, to give alms မၤဘျုး.

am ဒိၣ်, မ့ၢ်, I am လဒိၣ်, I am a disciple လ မ့ၢ်လံာ်အပျဲၣ်အဘိၣ်လံာ်.

and ဒီး, ဇီၣ်, တး, တးဒီး. and so forth, &c., and so on လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါ, And the last first ဒီးပှၤဒိၣ်လၢခဲန့ၣ်ကဒိၣ်တၢ်ဝဲလၢညါလီၤ.

ant တၢ်, တၢ်ဆိၣ်, a small kind of, တၢ်ဆိၣ် သး, a large black kind တၢ်ဖးဒိၣ်, kind that goes in droves တၢ်မ့ၣ်ဆါ, တၢ်ဆါ, white ant ပအူး, ant hill ဘျုး, The ants bite dreadfully တၢ်အွဲၣ်တၢ်နးကၢ.

ape ကယုၤဖျဲၣ်, to imitate မၤဒီးသီးသီး, မိၣ်ထွဲအခံ.

apt တၢ်ဒီး, တၢ်လံာ်, aptitude of mind တၢ်ကူၣ်တၢ် ဆဲးဝှၢၤ.

arc of a circle အကဝီၤတကူၣ်, ကပျၢၤ.

arch ကကၢၤ, roguish အွဲလံးဘိသ့ၣ်, chief, principal အဒိၣ်ကတၢ်.

are ဒိၣ်, မ့ၢ်.

ark ကဘိ, ချဲဖးဒိၣ်, တလါ.

arm ခု, ခုဒုၣ်, arm-pit တံာ်လၢ်ပူၤ.

arms ခုကဝဲၤ, ခုကဝဲၤ, any instrument of defence ခုကဝဲၤဒိၣ်ကဝဲၤ, army သုးဒိတဖု.

art တၢ်မၤတၢ်သ့, artist, artisan ပှၤခုသ့ဒိၣ်သ့, art ဒိၣ်, thou art နဲဒိၣ်ဒိၣ်.

as ဒီးသီး, လီၤဂၢ်, ဖဲ, န်.

ash သ့ၣ်တကလုာ်.

- ask ဒိဉ်စး, သံကွၢ်, သံဂိၢ်, ask for, ဆ့. ဆ့ကညး.
 examine သမံသမိး. Why dost thou ask
 him? ပူၤဝဲၤနကသံကွၢ်လဲၣ်.
- asp ရှိတကလုၣ်.
- ass ကသ့ၣ်ယီၤ.
- at လၢ, ဝဲ. At the house ဒိဉ်လၢဟံၣ်, Go
 cross the stream at the rapid လဲၤဒိတူၣ်ဝံ
 ဝဲၣ်လဲၤန့ၣ်တက့ၢ်.
- ate ဒိဉ်တၣ်လံ.
- auk ထိဉ်တကလုၣ်.
- aunt မှီဂၢ်, မဂၢ်.
- awe တၢ်ယူးယိဉ်, တၢ်ဖျိ.
- awl ထးလူ.
- axe ပံး, ကွါ, a Taleing axe ကွါတလၢ, Chinese
 axe ကွါတြး, an axe handle ကွါတိၢ်.
- aye မှီယၢ်, အၢၣ်.
- Babe ဖိသၣ်ဆံးဖိ, ဖိသၣ်ဒိဉ်န့ၢ်, ပှၤဆံး.
- back ချၢ, back bone ချၢဆံ, behind အလီၢ်ခံ, has
 come back ယဲက့ၤလံ, gone back က့ၤလံ, go
 back လဲၤကဒါ, turn back, return က့ၤကဒါ,
 fold back ချဲးကဒါ, take back တံးန့ၢ်ကဒါ,
 back of the hand ခူညါခိဉ်, back of a knife,
 saw, &c. ကနူၤ.
- bad အၢ, တဂ့ၤတၣ်, very bad အၢကၢ.
- bade မၤလိာ်ဝဲ, စံးတၣ်ဝဲ, မၤဝဲ.
- badge တၢ်မၤနီၣ်.
- bag ထၢၣ်, coarse mat bag ရၢၣ်.
- bail ပှၤတၢ်အၢၣ်လီၤဒိလီၤ, become bail ကတိၤခိဉ်
 အသး.
- bait ဆၣ်, for fish တခွဲဆၣ်, for birds ထိဉ်အဆၣ်,

- for rats ယုဒအဆည်.
- bake ဟာထိပ်ကိပ်, ဖိကိပ်, သအာမံကိပ်.
- bald ကျ၊ bald head ကျ၊ခိပ်, မိပ်လွှာ.
- bale a bundle တပ်ဘိပ်, of goods ဆိတ်အထူ.
- balk ကြိတ်ကြာ.
- ball အဖျား, a dance ဝဲကလံပ်ပွဲ, ball of thread
လုပ်ချုပ်, လုပ်ချုပ်နဲ့တင် Wind into a ball ချုပ်
လုပ်ချုပ်နဲ့.
- ban ဆိပ်အာ.
- bans of marriage to publish တပ်ကလေးထဲအဝှမ်း
ဖိနဲ့ချင်းသွပ်ညှိနပ်ဟူဝဲလီ.
- band a girdle ဖိပ်သကိး, band of men ပွားကညိတ်
ဖု, a band ကံပ်, ကျီ, a ferrule ကလံ, သလံ.
- bane poison ချုပ်, ချုပ်ဖီးပျပ်ဖီး.
- bang တိပ်ဖီးနိပ်တိပ်, တိပ်ဆူပ်ဆူပ်.
- bank ကပ်, ခုပ်ပိပ်အဟိပ်, sand bank ပြိမိပ်.
- bar a bolt နိပ်ချ, to bar ဝိပ်သပ်ဖီးနိပ်ချ, bar ပွား
ခိပ်ညှိပ်ကွိပ်အမဲပ်ညှိပွားဖီးသမံသမိးအိပ်အလိပ်.
- barb အသကွပ်, ခကွပ်.
- bard မာထိသရပ်, ကမိတွပ်, တမိတွပ်.
- bare naked အိပ်ဘွပ်ဆု, ကရူ, bare or bore ဖီး
ဘိပ်, တူပ်ဘိပ်ဝဲ, bear as a burden ဖီး, မိပ်,
bring forth ဆံးခိပ်ဖိ.
- barge ကဘိမိ, ချံးမိပ်.
- bark of a tree သွပ်ဖီး, as dogs ထွပ်မိပ်တပ်.
- barm ကိပ်မိပ်.
- barn ဖိ, stable ကသွပ်အိပ်အလိပ်.
- barque ကဘိယပ်ထွပ်ခိပ်ထွပ်ဖီးတမိ.
- base foundation အခိပ်ထံး, foot မိပ်, vile အအာ,
bottom as of a vessel, bowl cup အခိပ်ကျး.

bask လိလီၤအသး.

bass ညဉ်ဆူ.

baste တီၤ.

bat ဘျါ, နီၣ်တီၤ, brick bat ဣၣ်တကူၣ်.

bate မၤစွၤလီၤ.

bath လုၣ်ထံအလီၤ, bath room လုၣ်ထံဒၢး.

bathe လုၣ်ထံ, I will go and take a bathe စကလဲၤ
လုၣ်ထံတဘိ.

bawd ဆဲးသဲမုၣ်.

bawl ဟီၣ်ပသူထီၣ်, call aloud ကိးပသူထီၣ်.

bay ဒိၣ်လဲၣ်ဒိ, bay, inlet ထံဒိၣ်ပူၤ, bay color
ဂီၤဂီၤ.

be ဒိၣ်, မ့ၢ်, I am a Pgho ယမ့ၢ်ဒိၣ်.

beach မဲးဒိၣ်.

beads ဖဲ, a string of beads ဖဲတဝီ, a twist or
bunch of beads ဖဲတဝံၣ်, common glass
beads ဖဲသဉ်ထူၣ်, coral beads ဖဲပညီ.

beak ထီၣ်ဒိၣ်.

beam in a house တၢ်ဒိၣ်, of the sun မုၢ်အဇူၢ်.

bean ပထိး, ပထိးချံ, bean pod ပထိးချံအဖံး.

bear an animal တၢ်သူ, to carry မိၣ်, ယိး, မိၣ်တၢ်
လဲးတၢ်, to bring forth young ဆံးစၢ်, to
bear fruit သဉ်ထီၣ်, to bear with ဝံးစူၤ,
to endure တူၢ်, ဒိး, ဒိၣ်.

beard ခဉ်ဆူၣ်.

beast ဆဉ်ဒိၣ်ကိၢ်ဒိ.

beat to strike ဒိ, တီၤ, to beat in တီၢ်ဝဲဝဲၤ, con-
quer မၤနၢၤမၤဆဉ်, beat out paddy ဆူဘု,
beat with the fist ဝီ, Beat the dog တီၤ
ထွံၣ်တကူၢ်. Do not beat each other တီၢ်လိၣ်

သုသးတဂု.

beau ဖိပ်သပ်ခွါ.

beck with the hand ကွပ်ကွပ်အစု, with the head
ကျပ်ကျပ်အခိပ်.

bed လိပ်မံ, bed of rocks, barren place လက်ကျါ.

bee ကနဲ, ကွဲ, bee-hive ကနဲအဟံပ်, swarm of
bees ကနဲအဒါ.

beef ဂီမံးအညပ်.

been ဒိပ်, went လဲဝဲ, I have been ယလဲတပ်လံ.

beer ဘုက္ခုနီထံ.

beg ဃု, beg food ဃုဒိပ်, beg pardon ဃုလီအ
သး, supplicate ဃုကညး, I beg you to go
လဲစင်နုတကွပ်မိမိပ်.

belch ကလံထိပ်.

bell နိပ်တိပ်ကျိပ်, ပွပ်ကျွ, wooden bell တိပ်ကျိပ်.

belle ပိပ်မုပ်ကနီဒိပ်မီးအစံအလာ.

belt ယိပ်တကီး, ကျီ.

bench လိပ်ဆွပ်နီ, မိပ်မိပ်, မိပ်နီမိပ်,

bend ဘီးကွပ်, ကနွံကနွံ, သဝံပ်, ကပ်, a bend အကွပ်.

bent ဘီးဝဲ, ကဗျာတၢ, ကၢ, ကွပ်, If the paper
is bent ခးမိမုပ်ဘီးအသး.

berth for a ship ကဘိသနု, for sailors ကဘိမိအ
ဒါး.

best အဂုကတၢ, That which is best is God
တၢလၢအဂုကတၢမုပ်ကစပ်ယုလီ.

bet တၢ, တၢလိပ်အသး.

bid မၢလိပ်, (at auction) ဟွပ်ဒိပ်ထိပ်အပ္ပ.

bide ဒိပ်.

bier ခုပ်ပပ်လာပယီးခူ.

big မိပ်, ဖးမိပ်.

bile အသဒိအထံ.

bilge ကဘိဟံးဂီၤ.

bilk လိတၢ်.

bill ထိပ်နီၣ်, an account လိာ်သရိ, in law လိာ်တၢ်
ခံၣ်ညီၣ်.

bin ဖိအဒါး.

bind ဃု, စၢ, bind together ကး, bind fast သိၣ်
ဆၢ်, bind around သိဆၢ်, bind as a sheaf
ဃုပကိၣ်.

bird ထိၣ်,

birth တၢ်ဆံးစၢ်အဖိ, အိၣ်ဖျၢၣ်အခါ, an origin လၢအ
ခိၣ်ထံးအကတၢ်.

bit တမံး, bit, bitten အ့ၣ်ဝဲ, A serpent bit the
dog, and it died ဂုၢ်တဘိ အ့ၣ်ထွံၣ်တရု နီၣ်သံ
ဝဲလီၤ.

bitch ထွံၣ်မိၢ်ပှၢ်.

bite အ့ၣ်တၢ်, အ့ၣ်အိၣ်ဝဲ, bite softly အ့ၣ်ကဖိ.

blab tattle ခံၣ်တဲၤကမူကဒီး.

black သူ.

blade of a knife ကနုၣ်, of grass နီၣ်တဘိ, shoul-
der blade ဖံတၢ်ကဘျၢၣ်.

blame ပၣ်တၢ်ကမၣ်, ပယံၣ်, There is blame တၢ်က
မၣ်အိၣ်.

blanch မၤဝါ, become pale အမဲၣ်သၢ်လီၤဝါ.

bland တၢ်ဒး, bland words တၢ်ကတိၤမုၢ်, gentle
ကယိကယိ.

blank တၢ်တအိၣ်နီၣ်တမံၤတၢ်.

blast, to destroy မၤဟံးဂီၤ, of wind ကလံၤဖဲတဘိ.

blaze ကဲၤကဒီၤ, to shine ကဒီၤထိၣ်, of fire မ့ၣ်အူ
လၢ.

bleach မါဝါ.

bleak ကလံးတပ်နးမး.

bleat မဲးတဲးလဲးကိး, သိကိး.

bled သွံင်ထီၣ်ဝဲ.

bleed သွံင်ထီၣ်, to let blood ဆဲးသွံင်ထီၣ်.

blench ဖဲးဒီးဆူးကွၢ်အလီၢ်ခံ, ဂုၢ်ကွၢ်အလီၢ်ခံ.

blend ကျိၣ်ကျဲလိၣ်အသး.

bless ဆိၣ်ဂ့ၤ.

blest ဒီးတၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤ.

blew as the wind ကလံးဖဲဝဲ, with the mouth
စူသ့ၣ်ဝဲ.

blight အသိၣ်, အသ့ၣ်အသၣ်တးဂီၤ, to blight မၤတးဂီၤ.

blind မဲၣ်ဘျီၣ်, to deceive လိတၢ်, to cover the
eyes ပအာၤဃၢ်အမဲၣ်, blinds အအာၤ.

blink to be dim မဲၣ်ခံး, to squint ဖျးဆံးအမဲၣ်.

bliss အရၣ်အမုၢ်, တၢ်သးမုၢ်.

blithe သးဖွံ, သ့ၣ်ဖွံသးညီ.

bloat ညိး.

block သ့ၣ် ကိၢ် လိၣ်, ဂူ, ခံတ ဂူ, obstruct, block
up ကး.

blood အသ့ၣ်.

bloom ဖိသလၣ်ထီၣ်, ဆိး.

blot ကသံၣ်ထံလီၤစီၤတဖျၢၣ်, တၣ်အာၤ.

blotch ကမိထီၣ်.

blow ကလံးဖဲ, with the mouth စူသ့ၣ်, blow the
nose ဩကွံၣ်နါအ့ၣ်, a stroke တၢ်တီၢ်တဘိ, The
wind blows against us ကလံးစူတၣ်ပှၤ.

blue လါ.

blunt လူၤ, တအ့ၣ်တၣ်.

blur မၤတၣ်အာၤ.

- blush မ်သပ်ဂီ၊ မ်ဆွးဒီးမ်ထီဂီ၊ အသွံဉ်ဖိထီဂီ.
 boar ထီးမါ.
 board သွံဉ်ဘွံဉ်ဘဉ်, to board, feed လှိုင်ဒိဉ်.
 boast ကတိလုကတိလဲ.
 boat ချံ, boat man ချံမိ.
 bode ဒူးနဲဉ်တၢ်လီလး.
 bog တၢ်လီၤဘျၢဉ်,တၢ်ဖြိဉ်ဖြိဉ်.
 boil ကလၢ်ထီဉ်, ချီ, boil down, boil away ဆုဉ်လီၤသိး, a boil ဝုထီဉ်.
 bold ခူ, ခူတလွၢ်. Preach with bold heart ခံဉ်တဲၤတဲလီၤတၢ်ဒိဉ်ဒီးနသးခူတက့ၢ်.
 bolt ဖိးဃၢ်, a bolt ဩၤအနီဉ်ဒု, ကလး.
 bomb မျိဉ်ဆဉ်.
 bond တၢ်စၢၤဃၢ်, an agreement လိာ်ကွဲးနီဉ်, bond-man ကုၢ်.
 bone အဃံ, တၢ်ဃံ. collar bone ဟိးကွံဉ်ဃံ, shin bone ခိဉ်လိာ်ဃံ, large bone of the leg ခိဉ်ဒဲဃံ.
 book လိာ်, large volume လိာ်တကတူၢ်, One book is destroyed လိာ်တဘွံဉ်ဟးဂီၤကွံာ်လိာ်. Whose book is this? မတၢ်အလိာ်အံၤလဲဉ်.
 boom a chain laid across a river ခိကတိလဲၤသုတသုတဂုၤစၢ်ထးသွဲ.
 boon အဘျးအဒိဉ်.
 boor ပှၤပှၤလၢ်ကျိမိ.
 boot ခိဉ်ဖိးဖးဒိဉ်, to boot ဟ့ဉ်ဒီးသိးအပ္ပၤ.
 booth ဒဲ, တကူး, built in a tree ဟိ.
 bore ပကံးဒီးထးလူ, ပျံဉ်, gave birth to a child ဆိးစၢ်အဖိ, bore away ဟိးဝဲ.
 born ဆိးစၢ်လိာ်, ဒိဉ်ဗျဉ်ဝဲ.

borne တူလံ.

both ခံမံလိပ်, ခံဂလိပ်, ခံဂလိပ်, both sides ယာ
ဒိ, Both spoke up ပှခံဂလိပ်ကတိထိန်စွာ
ကိးလိ.

bough သုဉ်ဒ.

bought ပှ, ပှလံ. I bought a horse ယပှကသုဉ်
မိတဒလိ.

bounce ခံ.

bound မိ, ခံတကွပ်, fastened စာဆပ်, jump ခံ,
a limit အဆာ.

bout တတရံ.

bow (*bough*) စကုး, ကန္တိကန္တိ, bow the head ကျာ
ကျာအမိပ်, as a worship ဆုးလိ, bow of a
ship ကဘိမိပ်.

bow (*bo*) ချပ်, bow string ချပ်ပှ, rain-bow တာ
ကွ.

bowl လိမိမိပ်ရိပ်.

box တလိ, Burman box, betle box သဒိး, တဒိး,
box with the fist ထိ, box the ears ဒဲအနပ်,
ဒဲအဘိး, How large is the box you bought?
နပှတလိတဗျာပ်ထဲလဲပ်, The inside of the
box တလိအပှလါညါဒိ.

boy ဒိသပ်မိပ်ခွါ.

brace ပာထိန်ဆပ်.

brad ထးပနဲဒိ.

brag ကတိလုကတိမဲ.

braid သံပ်.

brain မိပ်နှပ်, မိပ်ပှ, မိပ်နှပ်ကံပ်, နှပ်.

brake a ပှသကွံ.

bran ဖ.

branch of a tree သွပ်ဒွ, of a river ထံလိာ်အဒွ,
brand သွပ်မုာ်ကျူးခံ, မုာ်အူခံတဒွ, မုာ်အူတဖျာ်, မုာ်အူ
ကျူးခံ.

brass တိာ်ဘိ, brass drinking cup သလာ.

brave ခု, သဒီး, a brave man ပှသဒီး, ပှသဒီးကရဲး.

brawl အုာ်လိာ်အသး, ကတိာ်တၢ်ဆဲကအဲး.

bray ကသွာ်ယိးကိး.

bread ကိာ်.

breadth အဒိာ်ဆိး, အခါာ်.

breach တၢ်ထူာ်ဖျိ.

break ကၢ်, မၤသွာ်ဒး, break in or out ဘၢာ်ဖျိ,
break of day မုာ်ဆုာ်ထီာ်, break one's word
ကတိာ်တလာ်တၢ်.

breast ပနူာ်, သးနိပှာ်.

breath သါ, ကလံး, panting for breath တၢ်သအံး.

breathe သါ, သါထီာ်.

breech, posteriors ခံကိာ်, of a gun သံးနာ်အခံ.

breed, a kind တကလုာ်, to conceive ဒါထီာ်.

breeze ကလံးဆဲကသုာ်, ကလံးအူတၢ်.

brew ဖိဘုကျူာ်ထံ.

bribe ခိာ်ဒး, to bribe ဟ့ာ်ခိာ်ဒး take a bribe ဒိာ်
ခိာ်ဒး.

brick တူးခဲ.

bride တလးမူးခိာ်မုာ်.

bridge တိး.

brief တမိာ်ဖိ.

brig ကဘိယာ်ထူာ်ခံထူာ်.

bright ကယဲာ်ကယူာ်.

brim ခိာ်ခု, of a hat ခိာ်ကုာ်အလာ်.

brine ထံဟိ.

bring ဖဲခိင်, ဖဲဆွါ.

brink ကါခိင်ခူ.

brisk ချ့ချ့, ကဗျော်ကဗျော်, ကလံးကလူး, သဉ္ဇးသဉ္ဇ, merry သးဖွံ, မုင်လါ.

broach, make a hole ထူင်ဗျီ, broach a bottle ဝီးထိပ်ပလီ.

broad လဲင်, ဖးလဲင်, လဲင်လဲင်ဆဲင်ဆဲင်, in breadth အခါင်.

broil ကပ်, quarrel တာ်ဆွဲင်လိင်.

broke ကပ်ဝဲ, မၤသွင်ဖး, broken ကပ်လံ, သွင်ဖးလံ.

brooch တာ်ကမိင်ခံထူ.

brood ဆီဖိတဖု, to brood ဟုဆင်, brood, muse

upon ဆီကမိင်.

brook ထံဖိလိင်.

broom နိပ်ခွဲသိပ်.

broth ကသူ, chicken broth ဆီထံ, Asked nothing but chicken broth ဟုထဲဆီထံဖိလီ.

brought ဖဲခိင်လံ, brought forth fruit သပ်ထိပ်,

brought forth young ဆံးခါအဖိ.

brow မဲင်တူင်ခိင်, of a hill တာ်ခိင်ခိင်အဆါ.

brown ဂီသူ, ပြူး.

browse အိပ်သွင်ဒ့.

bruise ဘပ်တံင်, a bruise တာ်လူးထိပ်.

brunt of a battle သုးဖိအခိင်တဖု.

brush နိပ်ခိင် ဩင်, to brush ဩင် ဝီး နိပ်ခွဲသိပ်, ခွံ,

brush, rubbish သဒ္ဓါ, သဆိင်, စဆင်.

brute ဆပ်ဖိကိင်ဖိ, ပှါလါအကူင်အဆးတအိပ်ဘင်.

buck တၤယုင်အဖါ, မဲင်တဲးလဲးဖါ, သိဖါ.

bud မဲင်ထံး, အနိင်, မဲင်ယုး, to bud ဘိပ်ထိပ်, ကမဲင်ထိပ်, flower bud အဘိပ်.

budge လဲါ.

bug တပ်ဖီဆပ်, bed bug ဆီ, ခံင်ဖီဆီဖီ.

build a house မဟံင်, သူင်ဟံင်, build up, establish မလၢထီင်ပွဲထီင်, build a city မထီင်
ဝှ်, build a ship ထီင်ကဘိ, Why dost thou
build above me? နသူင်ဟံင်လၢယဖီခိင်ဘင်မ
န့ၤထဲင်.

built သူင်ဟံင်ဝံၤလံ, did build မဘင်ဝဲ.

bulb အခိင်အဝံၤ.

bulge ခုင်.

bulk အဂီၤ.

bull ဂီၤဖဲးဖါ.

bump ဘင်ထံး.

bunch ချံင်, ကဒိင်, of quills ထီင်ဒီးတကဒိင်, of hair
ခိင်သူတကတြုၤ.

bung ထံဒၢအပူၤ.

bund ဝှ်ခိင်ဒူ.

bunn ကိင်ဆၢတကလုၤ.

buoy ကဘိကျိၤအတပ်ခိင်.

burn မှ်အူအိင်, ကိပ်ဆိပ်, ကုၤဆိပ်, ကုၤလီၤ, to set on
fire တဲးမှ်အူ, ဆူး.

burnt မှ်အူအိင်လံ. တဲးထီင်မှ်အူ.

burst သွပ်ဖဲးလံ.

bush သွပ်ဖိ, သွပ်သဖိုင်, bushy jungle သဆပ်လပ်,
bushes သွပ်ပဒၢ, တပဒၢ, bush hook ကွပ်ကျိ.

bust ပွၤကညိအဂီၤ.

but ဘင်ဆပ်, မှ်မှ်, သါဒိင်, ဒီးတဒိ, But many of
the first shall be last ဘင်ဆပ်ဒီးပွၤအိင်လၢ
ညါအါဂၢၤအံၤကအိင်ဘင်ဝဲလၢခံ.

butt ထံဒၢဖဲးဒိင်, as animals ဘျၢင်လိပ်အသး,

buy ပွၤ.

buzz, as an insect လှူသိပ်, တၢ်ဒိတၢ်ဆၢလှူသိပ်, to
whisper ကတိၤကသ့.

by near ဃၢၤ, by means of သတးဒီး, by and
by တယံၣ်တဖၣ်ဘၣ်. It is by the teacher
ဒိၣ်လၢသရၣ်အဃၢၤ.

Cab လွၣ်တကလုၣ်.

cage ထိၣ်အဟံၣ်, ထိၣ်အဒၢ.

cake ကိၣ်, ကိၣ်ဘွၣ်ဘၣ်.

calf ဂိၤဖံးဒိ, of the leg ဒိၣ်ဒုၣ်သၣ်.

calk as a ship ြိၣ်ဆၢကဘိ.

call ကိး, to name လုၢ်အမံၤ.

calm ခုၣ်, as the wind ကလံၤတုၣ်, the mind at
rest သးခုၣ်, calm after a passion အသး
ခုၣ်လီၤ.

calve ဂိၤဖံးဒိၣ်ဖျၢၣ်အဒိ.

came ဖဲ, After a long time, the people came,
ယံၣ်ယံၣ်ဒီးဝှၢ်ဖဲလီၤ.

camp တိၣ်.

can သ့, လိၤစိတကလုၣ်, can go လဲၤသ့, How can
we know the way? ကျဲၣ်န့ၣ်ပသ့ၣ်ညါကသ့ၣ်လဲၣ်.

canst သ့, Canst thou do it? try နမၤသ့ၣ်, မၤကွၢ်.

cane, a staff နိၣ်တိၢ်, sugar cane ထံၣ်, ratan ဝှၢ်.

cap ဒိၣ်ဗျီၣ်, ဒိၣ်ကျၢၢ်, ကၢၢ်.

cape, promontory, peninsula ဟိၣ်ဒိၣ်အနီၤဒွဲ, တၢ်
ယွဲၢ်.

car လွၣ်, လွၣ်ဒိ.

card လံၣ်ဘွၣ်ဘၣ်.

care ပလီၢ်, be careful ပလီၢ်အသး, take care of,
feed လုၢ်အိၣ်လုၢ်အိ, to watch over အံးကွၢ်
ကွၢ်ကွၢ်, take care of, as a young child,

sick person, or things to prevent injury ကတီးကွန်.

carle ငှါနု.

carp ညှပ်တကလုန်.

cart လွန်.

carve ကိ, ခဲ, to carve in wood ကူး.

case covering, sheath အကြီး, အခါ, a small box တလိမိ, in law ကွိုင်အမူး.

cash, money ခု, ကျိုင်ခါစွဲခါ.

cask, a barrel ကတံသွန်.

cast ကွန်, cast lots ခး, cast off, or away ညှိကွန်, to cast in a mould ခိ, be cast away, wrecked တပ်ကဘိဟးဂါ, cast in law တပ် ခံပ်ညှိပ်ဆပ်, cast into the fire ခါလိဆူစွန် အူပူ.

caste တကလုန်.

cat သပ်ခါယီ.

catch ဖိပ်, ကူး.

caught ဖိပ်လံ, တပ်ကူး.

cause အဝှ်အဖိပ်, ခူး, ခါပ်, to become ခူးကဲထိပ်, in court ကွိုင်အမူး, Do not cause me to go ခူး လဲယါတဂူ.

cave အခိပူ, ဟိပ်ခိပ်အပူ.

cease တုန်, ဆိ, မှိပ်, အိပ်ကတိပ်.

cede ဟွန်, ဟွန်လိကွန်.

ceil မထိပ်တပွန်ခိပ်, မထိပ်ကပ်ခိပ်.

cell ဒါးမိ, in a prison ခိပ်အဒါး.

cent တကယါ.

chafe ဂုန်, ဆူပ်, as one thing against another, တပ်ဖြူ, as the mind မၤဝဲဒ်အသးကဒိပ်ထိပ်.

chaff ဇု, chaff dust ဇုကမူၣ်, unbroken chaff ဇု
ဘွၣ်ပှ်.

chain ထးသွဲ, ပျံၤထး, Tie the dog with a chain
စၢဃၢ်ထွံၣ်လၢပျံၤထး.

chair လိၢ်ဆွၣ်နီၤ.

chaise လွံၣ်တကလုၣ်.

chalk ဟိၣ်ခိၣ်ဝါ.

champ ဆွၣ်အိၣ်.

chance အခါးတၣ်, fate ကး.

change လဲ, ကျိး, ဃၣ်, change money ကတိ, as
clothes ကလံၤအသး, change places လဲလိၣ်
အလိၣ်.

chant သးဝံၣ်.

char ဃိ.

charge, with crime ပၣ်တၢ်ကမၣ်, give direction,
instruct မၤလိၣ်, as a debt ကွဲးပနီၣ်အပ္ပၤ.

charm တၢ်သမူ, be beautiful, attractive အိၣ်ဒီး
အစံၤအလာ.

chart ဝိၣ်လဲၣ်တၢ်ဂီၤ.

chase လူၤ.

chasm ကဒိ, ကြိ, ကဆူး, ဟိၣ်ခိၣ်တဲၤဖး, ဟိၣ်ခိၣ်သ့ၣ်ဖး.

chaste အသးဂ့ၤအသးဝါ, စီဆွံ.

chat တၢ်ကတိၤ, to chat ကတိၤလိၣ်အသး.

cheap အပ္ပၤဆံး.

cheat လိ, a cheat, a deception တၢ်လိ, ပှၤလိတၢ်.

check ကြိ, နီး, a check တၢ်ကြိ, to be checked, as
cloth ဃု, check one's self ကိၤအသး.

cheek ပၤဘိး.

cheer, food တၢ်အိၣ်တၢ်ဒိ, to cheer မၤမုၢ်.

cheese နူၢ်ထံလိၤသကၤ.

chest တလိ, the breast of the body သးနီပှ်, သ

အိသသိ, upper half of the body ပသဒိ.

chew ဆွတ်တံ.

chick, of a fowl ဆိမိ, of a bird ထိပ်မိ.

chid သိပ်ဆိပ်ဝဲ.

chide သိပ်ဆိပ်, ခူ.

chief ဒိပ်, ဖးဒိပ်, မိပ်ပှ်, a chief စက်ီ, 'သုဉ်ကုသးပှ်,

most of, principal, greater portion သိ

ကတံ, ကျံ.

child ဒိသပ်, This child can hardly walk တံမိ

သပ်တကံအံးဟးတသ့တဝ်ဒီးတပ်.

chill တံမိ, မိ.

chime နိပ်ထိပ်ကျိပ်သိပ်.

chin ခပ်, under the chin ခပ်လံ, the point of

the chin ခပ်စူလီ.

chine ပျိးဆံ.

chink အပူမိ, ထုဉ်ဖျိ, တံ, သွဉ်ဖး.

chintz တံကံပ်ဆု.

chip သွဉ်လပ်.

chirp ဝံး, ထိပ်ပှ်, ကမဲ.

choak စက်ံ, be choaked ကိပ်ကတံ.

chode သိပ်ဆိပ်ဝဲ, ခူဝဲ.

choice တံရွှေထံ, select, precious အလှိုင်ဒိပ်အပှ်ဒိပ်.

choir ပှ်သးဝံပ်တံတပူ.

choke စက်ံ, see choak

choose ထံ.

chop ဝဲ.

chops, jaws ခပ်ဆံ.

chord တနံပျံ.

chose ထံဝဲ, ရွှေထံလံ. ရွှေထံဝဲ.

- chrism သိစိဆုံ.
 chub ညှပ်တကလုံ.
 chuck ညှိကွံ.
 chum အသကီး.
 church ခံပ်တဲ၊ တဲလီ၊ အဘျီပ်၊ ဟိတရါအသရိပ်.
 churl ပှ၊ ခူ.
 churn milk, as in a bottle ဆဲးဗြီးနွံထံလ၊ ပလီပူ.
 cite ပဒိပ်ကီးတပ်ယဲဆူရူပူ.
 clad ကူတပ်သီးတပ်.
 claim ညးရုလိပ်.
 clam ချိပ်လးဝံခွါ.
 clamp တပ်ကျးခါပ်.
 clan ပှ၊ ကညီတဖု.
 clank စု၊ ထးခိပ်သိပ်.
 clap ဒဲ၊ clap hands ဒဲလိပ်စုညါသး.
 clash, as the sound of cymbals စှပ်ခွံသိပ်, to
 oppose ကြိဆပ်, to hit, come in contact
 တပ်တိပ်လိပ်.
 clasp အသက္ခါ, clasp in the arms ဖီးဟုဆပ်.
 class အကလုံ, in school ဖိသပ်အဂုံ.
 clause လိပ်တဘိ, a verse တတိ.
 claw ခိပ်မွပ်, to claw ဝံ.
 clay ကပ်ပ်, ကပ်ပ်ကပ်ပ်.
 clean ကဆွဲကဆွဲ, စိ, ကဆွဲဒိ.
 cleanse သွစိ, မ၊ ကဆွဲ.
 clear ကလာ, ကလီဆုံ, ဆုံ, clear sky တပ်ကဆွဲထိပ်,
 visible ဒိပ်ဖျါ.
 cleave ဖး, သွပ်ဖး, to adhere ခဲဘူးဆပ်.
 cleft ဝဲပ်, fissure တွာ, သွပ်ဖးကွံ.
 clerk ပှ၊ ကွဲးလိပ်, ပှ၊ ကွဲးသရိ.

- clew, a ball of thread လုပ်ချုပ်.
 click နှပ်ရုံအသိပ်.
 cliff လွတ်ဝါ, a steep bank ကျိ.
 climb ထိပ်.
 clinch ဖိပ်ဆပ်, clinch a nail ဖိကွပ်ပန်ခိပ်.
 cling ရှိဖိပ်, cling to ကး, ခဲဘူးဆပ်.
 clink ခွာထေးခိပ်အသိပ်.
 clip တံပ်တဲပ်.
 cloak ဆွေးခိပ်.
 clock နှပ်ရုံဖေးခိပ်.
 clod ဟိပ်ခိပ်ကိပ်လိပ်.
 clog တပ်တံပ်တပ်, တပ်တြိဆပ်.
 close, near ဘူး, ဘူးသလံး, close minded ပိပ်, close, sultry တပ်ကိပ်တံပ်တဝါ, compact ခူး.
 close (*kloze*) ကးတံပ်, shut ဖိဆပ်, finish မာဝါ, the end အကတပ်, Close that fast up တပ် နှပ်ကးတံပ်ဆပ်.
 clot, of blood သွပ်ဒူး.
 cloth တပ်ဝါ, တပ်ကံးညပ်.
 clothes တပ်ကူတပ်သီး.
 clothe ဟွပ်တပ်ကူတပ်သီး, put on clothes ကူတပ်သီး တပ်.
 cloud တပ်အပ်.
 clout တပ်ကံးညပ်.
 clove ကိပ်ဝါကသိအဖိ.
 clown ပှပ်ပှပ်လပ်ကျိဖိ.
 cloy အိပ်လုပ်ကိ.
 club နှိပ်တိပ်, ခုကဝါ, to club together ခူလိပ်, a club of men ပှပ်တဖူ.
 clue လုပ်ချုပ်နဲတဲပ်.

clump, of trees သွပ်ကရ၊ of grass နိပ်မုတ်မိပ်, and
I saw three clumps of bamboos ဒီးစထံပ်
လာဝပ်သာမိပ်.

clung, held fast တံးဆင်ဝဲ.

clutch ခြံ.

coach လွပ်ဒီးဒိပ်, လွပ်ဂူ.

coal, a living မှပ်အူကဒီး, charcoal သွပ်လဒီး, stone
coal လာပ်သွပ်လဒီး,

coarse တိ, rude, harsh man ပှးနးပှးအာ.

coast အသရူ.

coat အိကံ.

coax လွဲ, လွဲကဒိလွဲကဒါ, ကတိလွဲ, ဃီ, persuade,
as a crying child, ကညးနဲ.

cob ဘုခွသပ်ဒိ.

cock ဆီဗါ.

code လိပ်ကျိပ်.

cog ခဲးခဲ.

coif မိပ်ချိပ်တကလုင်.

coil အကျိပ်, ဒီး, as a snake ဝံ, The coil of rope,
has ten coils ပျံတကျိပ်အဝိဒိပ်အဝိတဆံ.

coin, silver ခွတး copper coin တိပ်ပွင်.

cold တိပ်ဂိပ်, to have a cold တပ်တမုင်.

colt ကသွပ်ဒိ.

comb သံပ်, to comb ခွံ.

come ယဲဃီ, arrived ယဲတုလံ, have or has come
ယဲလံ, the time has come အမုင်အလိတပ်လံ.

He comes night and morning ယဲလာဂီလာ
ဟါ, I cannot come ယယဲတကဲဘပ်, When
didst thou come? နယဲခဲလဲပ်.

conch ချိပ်ဒိပ်လဲပ်တကလုင်.

cone တာရှည်ခိုက်.

coo ကားကွပ်ပွား.

cook ဖိ, ကျက်, cook rice ဖိပွား, ဖိတာ်အိပ်, a cook ပွား
သပားအိပ်.

cool ချပ်, It has become cool တာ်ချပ်လီလံ.

coop ဆီသူး, ဆီကရား, to coop up ဆီစာပ်ခိုက်,

coot ထိပ်တကလှော်.

cope ပြာလိပ်အသား.

copse သွပ်သဖွပ်.

cord, string, rope ပွား.

core အလဲ, centre, heart အသားကံပွား.

cork သွပ်တကလှော်အကံ, ခိုက်ထိပ်ဝး, to cork ထိပ်ဝး.

corn ဘု, maize ဘုခွသပ်.

corps သူးဖိတဖု.

corpse အစိပ်, အစိပ်အကျပ်, ခအိမ္မားဖိ, They go to
burn down a corpse ပွားလဲကျက်လီပွားကညီအ
စိပ်.

corse အစိပ်.

cost အပွား, costs of suit ကွိုင်အစု.

cot လိပ်မံ.

couch လိပ်မံ, ခးတနူး.

cough ကူး, a cough တာ်ကူး.

could သု, see can.

count ဝံတ်.

course ကျဲ, အကျိ, လဲတာ်အလိပ်, for riding ဒီးက
သွပ်အကျဲ.

court ပွားခံပ်ညီကွိုင်တာ်အိပ်ဖွပ်, court house ခံပ်ညီ
ကွိုင်အချိပ်, ခူ.

cove ချံအိပ်တဒါကလံအလိပ်.

cow ဝါးဖိမိပွား.

cowl ပရုန်ကံင်စီသီအခိင်သလူး.

coy ဟုံဝဲ, မဲာ်ဆွး.

crab ဆွဲင်.

crack ဖး, သွပ်ဖး, တဲး, အဲး.

craft, a trade, profession တာ်မး, ကလိကုကါ.

crag လာ်ဖးဒိင်.

cram ဆွံနွံ, cram, staff the mouth ကးထါ.

cramp ထူင်ထူးဆံး, တာ်ထီင်, to be confined, straitened, တာ်ကတံင်.

crane ထီင်ကိး.

crank ဝံင်, ခုဝံင်.

crash သိင်သဉ္ဇိုင်.

crave မိန့်အသး, ဃု, ဃုကညး.

craunch အွပ်အိင်.

craw ကနံ.

crawl ခွါ.

craze ဒူးဗျိုင်.

cream နှိုင်ထံအသိ.

creed အသနီ, အကလုာ်အကထါ.

creek ထံဖိလိင်.

creep ပုင်, ခွါ, as creeping plants ကး.

crept ပုင်ဝဲ.

cress ခမုင်ဂီ.

crest မိင်သွံင်.

crew, of a ship ကဘိဖိတဖု, the cock crew ဆီခါ
အိင်အိဝဲ.

crib, for grain ဘုဖိ, for cattle ဂီဖံးအကျိး.

crick တာ်ထီင်.

crime တာ်ကမုင်, တာ်ဒဲးဘး.

cringe ကကျူ.

cris ဒိကိး.

croak ကပၤ, the frog croaks ဒွန်ကပၤဒွန်ကပၤ.

croak တပ်အၤ, တပ်အဆိပ်အမူး.

crone မိမုၢ်ပွၢ်.

crook အကွပ်အကူ, be crooked အိပ်ဒီးအကွပ်.

crop အသုၣ်အသပ်, of a fowl ဆီကနံ.

cross, pass over ခိဝ်, a cross person ပှၤလၢအသးတစူၤတပ်, crucifix စုညါထူၣ်, to place a cross ပၣ်ဒိပ်တူၣ်, a cross-bow ချံၣ်, And I crossed a stream ဒီးယခိဝ်ထံတကျိ.

crotch အတြၢ်, ခွး.

crouch ကကျူ.

croup တၢ်ဆိတကလုၣ်, ကသ့ၣ်အခံ.

crow, as a cock ဆီၤခိပ်အိ, a bird မီးဝၣ်ဃး.

crowd ပှၤဂီၢ်မုၢ်ဒီးဒိပ်, to crowd သနံး.

crown ခိပ်သလုး, ခိပ်ဒၢ, to crown ဒုးကုၣ်ခိပ်သလုး, to wear a crown ကုၣ်ခိပ်သလုး, crown of the head ခိပ်သဝံး.

crude, unripe တမံဒီးတပ်, အမိပွၢ်.

crum အိပ်တၢ်လီၤတြုၤလီၤပျၢၤ, တၢ်အိပ်အိပ်ဘျၣ်အိပ်မဲၢ်, to crumb မိၢ်ဘျး.

cruise ကဘိလဲၤဝှၤဝှၤလၢဒိပ်လဲၣ်.

cruse ပလီမိ

crush တိၢ်, by grinding ဂူၣ်, ခံၣ်.

crust အကိၢ်ဘိ, crust of bread ကိပ်အကိၢ်ဘိ.

crutch ခိပ်ထိး, ခိပ်ထိးဘိ.

cry ဟိပ်, cry out ကိးပသုထိပ်, If it arrives first by land, cry တၢ်မ့ၢ်တုၤလံၢ်လၢမိတဒိဒီးဟိပ်လီၤ.

cub, of a bear တၢ်သုမိ, of a fox or wolf ထွံၣ်မံၤမိ.

- cud အဆပ်, chew the cud ကလိပ်ထိပ်အဆပ်.
- cue တပ်ပနီပ်.
- cuff ဒဲးဘီး.
- cull ဂုၤ, ဂူၤ, ရွာထာ.
- cup လိမ္မိ,
- cur ထွံပ်ဒိအာ.
- curb ကွပ်, of a well ထံပူအကဝီၤ, restrain ကီၤ, ဩဃာ.
- curd နှုတ်ထံလီၤသကၤ.
- cure မၤဘျါ.
- curl ကွပ်ကူၤ, as leaves ထူတနီပ်, as hair တကံ.
- curse ဆိပ်, ဆိပ်တၢ်ထူတၢ်, a curse တၢ်ဆိပ်ဆိပ်.
- curst ဆိပ်ဆိပ်.
- curve အကွီၤ, to curve ကွီၤ, မၤကကၤ.
- cut ဝဲတၢ်, ကူးထဲၤ, ဖဲး, gash ဘဉ်တူၤ, ကွဲး, ဝဲၤ, with scissors တံၤ, to slice, carve ကါ, I am no more able to cut ယဖဲးတကဲလၢၤဘဉ်.
- cutch သံးစွၢ်.
- czar ကီၢ်ရှုးအစီၤပၤ.
- Dab ဒဲဒိၢ်.
- dace ညဉ်တကလုၢ်.
- dale တၢ်ဒွ.
- dam တီၤတံၢ်ဃာ်, ပံးထံ, ကပိပ်, a dam တနီၢ်တံၢ်ဃာ်, animal mother အမိၢ်.
- dame မုၢ်ပှၢ်.
- damn ခံၣ်ညိၣ်တၢ်ဟးဂူၢ်ဟးဂီၤ.
- damp ဘဉ်မိၣ်, depressed in mind သးတမုၢ်, သးဘိး.
- dance ဝဲၤကလံၣ်.
- dank ဘဉ်မိၣ်.
- dare ဘူၣ်.

dark တၢ်ခံး, dark color သူကတြၢ်.

darn ဆးကျး, ဆးသဝံး.

dart ဖျၢ်, ဆး, to dart upon as a bird သဘံးဒိၣ်.

dash တၢ်တိတူၣ်, as water against ဆူ, တဒိခံၣ်စူး,
violently, as waves ကဖျၢ်, dash in pieces
စူးလီၤ.

date အနံၣ်, a fruit တၢ်သၣ်.

daub ဘၣ်အၢ, to plaster ဖျၢ်.

daunt မၤပျံၤ, လွဲ.

daw ထီၣ်တကလုၣ်.

dawn မၤဆုၣ်ဝါထီၣ်, မၤဆုၣ်ဝါထီၣ်, to dawn ကဝါထီၣ်.

day မၤနံၤ, မၤဆါ, အနံၤအသိ, နံၤ. day break မၤဆုၣ်
ဝါထီၣ်, In a day or two ခဲဝါခဲတဝါ, Every
day, every night ကိးမၤနံၤကိးမၤနံၤ, People
will assemble one day after another ဂှါ
ကအိၣ်ဒိၣ်တနံၤခဲတနံၤတနံၤခဲတနံၤလီၤ, We work
the whole day ပမၤတၢ်ဒိနံၤညါ, Day after
to-morrow ခဲတဝါ.

dead သံလံ, the dead ဂှါလၢအသံ, place of the
dead ဂှါသံအလီၢ်.

deaf နၢ်တအၢ.

deal, trade ဂှါတၢ်ဆါတၢ်, a tree ဆိ, much အါ
အါကလဲၣ်, deal out ဟ့ၣ်နီၤ.

dealt, traded ဂှါဝဲဆါဝဲ, dealt out ဟ့ၣ်နီၤဝဲ, dealt
with မၤဝဲ,

dear သးသိ, high price အဗျၢဒိၣ်, ကၢၤ.

dearth တၢ်အိၣ်ဝံၤအိၣ်စ့ၤ.

death တၢ်သံ, put to death မၤသံ.

debt ကမၢ်, ဒွၣ်ဒိၤကမၢ်ဒိၤ, He is in debt အကမၢ်
အိၣ်, How large is your debt? နကမၢ်အိၣ်

စွမ်းအင်လဲၣ်, You will get into debt သုက
မၢ်ကထီၣ်, Get into debt ဒွၢ်ထီၣ်ကမၢ်ထီၣ်, Pay
a debt ကမၢ်တူၣ်.

deck, of a ship ကဘိအခိၣ်ကး, to deck with or-
naments လိာ်ထီၣ်သီးထီၣ်.

deed တၢ်မၤ, အမူၤ, a document လိာ်ကွဲးနီၣ်.

deem ဆိကမိၣ်.

deep ယိၣ်, ဖးယိၣ်, shallow, not deep ဒိၣ်, pro-
found, difficult ကိ, How deep is the lake?
ကွံၣ်န့ၣ်ဆံးယိၣ်လဲၣ်.

deer တကျၢ်ခိၣ်, (တခံ) တၤယုၢ်, တၤယီၤ, တၤဃီၤ.

dell ဟီၣ်ခိၣ်အပူၤ.

delve ခူၣ်, ခူၣ်ဒီးတပူၣ်.

den ဆၣ်ဒိကိၣ်ဒိအပူၤ.

dense, as jungle ခဲ, as a fog ခံး, ဟွၢ်လီၤခံး.

dent လီၤယၢၣ်,

depth တၢ်ယိၣ်.

desk ကွဲးလိာ်တလီၤ.

dew ပစီၤထံ, dew drop ပစီၤထံတဃျၢၣ်.

did မၤဝဲ, I know not who did it မ့ၢ်မတၤမၤတ
သ့ၣ်ညါဘၣ်.

die သံ, Ye shall die in your sins သုကသံဘၣ်
လၢသုတၢ်ဒီးဘးအပူၤလီၤ.

dig ခူၣ်.

dike အကျိၤ, တၢ်တနီၣ်.

dill ခမိၣ်ချံၣ်.

dim မဲၣ်တဒၢ, မဲၣ်သၣ်ခံး.

dine ဒိၣ်တၢ်လၢဟါ.

din ဒၢသိၣ်, ပွဲအသိၣ်.

dint တၢ်ကွဲးစၢး, by means of သတးဒီး.

dip, up a liquid ဘျာပ်, dip rice, paddy ထါထီပ်,
dip cooked rice ခွေးလီၤ.

dire ပုံၤတၢ်အလီၢ်.

dirk ကိး. ဒိကိး, ဒိတဖျိပ်.

dirt တၢ်ကမ့ၢ်, ဃံပ်.

dish လီၤခိ.

disk ခဲၣ်, of the sun မုၢ်အခဲၣ်, of the moon လါ
အခဲၣ်.

ditch အကျိၤ.

dive ယူၤထံ.

do မၤ, မၤတၢ်ဖိးတၢ်, I do go ယလဲၤ, Do you go
နဲလဲၤတက့ၢ်, Do you go? နဲလဲၤစ့ၢ်ကိးဖါ, He
does go အဝဲလဲၤ, Does he go? အဝဲလဲၤဖါ,
I will do again ယကမၤကမိးတစူ.

dodge ပဒွပ်.

does မၤ, see do.

dock တုၣ်ကဘိအလီၢ်,

doe တၢ်ယုၢ်မိၢ်.

doff ဘွၣ်လီၤကွံၣ်, as a hat ဘိပ်လီၤကွံၣ်ခိပ်ကွံၣ်.

dog ထွံပ်, And I struck the dog three times
ဒီးစတီၢ်ထွံပ်တဒုသၢ်ဘိ, There are no dogs
ထွံပ်တဖၣ်တအိပ်တပ်.

dole ဟွံပ်နီၤဖး.

doll တၢ်ဂီၤဖိ.

dolt ပှၤလၢ အတသွၣ်ညါတပ် တၢ်နီတမံၤတပ်. ပှၤကလိက
လိပ်, a stupid fellow ပှၤတမံ.

dome တၢ်ခိပ်ဒူးကမိၤ.

don ကူထီပ်, ကူတၢ်သိးတၢ်.

done မၤလံ, ဝံၤလံ. လၢၢ်လံ. Is thy paddy gone?
နဘူလၢၢ်လံဖါ, It is done, there is no more

လၢ်လံ, တဒိၣ်လၢၤတၢ်. This woman has done what she could ဒိၣ်မုၢ်အံၤဖဲအမၤသ့ဒီးမၤလံၤလံ.

doom, to doom ခံၣ်ညီၣ်ဃၢ်, be doomed တၢ်ခံၣ်ညီၣ်ဃၢ်, တၢ်ခံၣ်ညီၣ်ဃၢ်.

door တြၢ, ကျဲၤ, door way, or entrance အဖျိ. Three door ways ကျဲၤသၢ်ဖျိ, The door is shut, we cannot enter တြၢကးတံၣ်လံအသးလံ, ပလဲၤန့ၣ်တပၢ်တၢ်, Open the door အိးထီၣ်တြၢတက့ၢ်. The door is open တြၢအိးထီၣ်လံအသးလံ.

dose ကသံၣ်တလီၤဒိ.

dost, thou dost နမၤ, thou dost go နသဲၤ.

dot ပနီၣ်, to dot ဆးပနီၣ်.

dote ခဲၣ်ဝဲဒိၣ်မး.

doth, does, he doth အဝဲမၤ, see do.

doubt သးဒွဲဒိ.

dough ကိၣ်, ကိၣ်သံကမဲၣ်, ကိၣ်သံသိ.

dove ထီၣ်လွံၢ်.

down အဖိလၢ်, လၢ်ဒိ, ကိၣ်လၢ်ဒွဲ, soft feathers ထီၣ်ဆူၣ်.

doze ခံၣ်.

drab ဆဲးမုၢ်, drab color ပြူးကတြၢ်.

draft, for money ခူအလံၢ်, a sketch အဂီၢ်, raise, as troops ဒိ,

drag လဲၤမိၤ, by pulling ထုး, တဖျၢ်, တွံၢ်, a drag ကြၢ်, I dragged myself along the whole way စတွံၢ်မးစသးတထံၣ်ဃီလီၤ.

drain အကျိၤ.

drake ထီၣ်ဒွဲဒိ.

dram သံးတကွံး.

drank ဒီဝဲ.

draught, of water ထံတကွံး, pulling ထူး.

draw ထူး, to sketch ကွဲးတၢ်ဂီၤ, draw a straight line ထူးစၢ်ဆၢ, draw money ဟံးန့ၢ်ခွဲးဒီးသဓိ, draw near to, approach သုဘူးအသး.

drawl ကတိၤတၢ်ဆၢဆၢ.

drawn ထူးဝဲ, ထူးလံ.

dray လွဲၣ်.

dread တၢ်ဖျံၤ, to dread ဖျံၤတၢ်.

dream မံၣ်ဒီၣ်, a dream တၢ်မံၣ်ဒီၣ်.

dregs လီၤဒး.

drench တၢ်စိၣ်နးနးကလဲၣ်.

dress တၢ်ကူတၢ်သီး, to dress ကူထီၣ်သီးထီၣ်.

drest သီးထီၣ်အကူအသီးလံ.

drift လီၤထွံ, a drift တၢ်လီၤထွံ.

drill ထူးလူ, make a hole with a drill ဖျံၣ်ဖျိ, to drill as soldiers သိၣ်သုးဒိအသ့.

drink ဒီ, of water ထံတကွံး, I took a drink of water ယဒီထံတကွံး, We have enough to eat and drink ပဒီၣ်ကုးဒီပွဲၤလီၤ.

drip လီၤစီၤ.

drive ဟီ, drive away ဟီထီၣ်ကွံၣ်.

droll မၤန့ၢ်.

drone, lazy person ပှၤအကၢၣ်.

droop အတဟီၣ်စၢ်လီၤ, လီၤဘူး, droop as plants လီၤညှံး.

drop, as a liquid လီၤစီၤ, a drop of water ထံတဖျၢၣ်, to fall လီၤဝဲၣ်.

dross အဆ့ၣ်, တၢ်ဆ့ၣ်.

drought ဟိပ်ခိပ်ဆုတ်.

drove ဟိပ်, a drove of animals ဆင်ဖိကိပ်ဖိတဖု,

The hogs are in droves ဟိပ်နုတ်အိပ်တဖုတဖု.

drown လီၤအူးသံ, drowned လီၤအူးသံဝဲ, လီၤအူးသံလံ.

drowse မံခွ.

drub ဟိပ်ဝဲဝဲဝဲ.

drudge မၤတၢ်ကြူးကြူး, a drudge ပုၤမၤတၢ်ကြူးကြူး.

drug ကသိပ်.

drum ကပုၤ, တပုၤ, ဒၢ.

drunk မူၤသိး, have or has drunk ဒိပ်ဝံၤလံ.

dry ဆု, သူ, ဆုတ်, ဆီး dry meat တၢ်ညှပ်ဆု, dry up, as a stream သူထီၣ်ဆုထီၣ်, dry by the fire သပ်သူထီၣ်, လိသူထီၣ်, A dry leaf သုတ်လၢ် ဆီး.

duck ထိပ်ဒုတ်.

duct ကျိၤ.

due, as a debt လိးကွၢ်တၢ်အိပ်, လိးကွၢ်အခါတၢ်လံ.

dug နုတ်ဝဲ, see dig.

dull, as the edge of a knife လူၤ, faded လီၤဝါ, stupid ပုၤတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးတအိပ်တၢ်.

dumb တအုတ်.

dun, color ဘိဝီၤ, insist on payment ထိပ်ပုၤ.

dunce ပုၤသကူၣ်, ကလိကလိပ်.

dung တၢ်အုတ်, တၢ်အိပ်.

dupe ပုၤဒီးလိတၢ်.

durst ဘူၣ်, see dare.

dusk မုၢ်ခိး, မုၢ်တၢ်.

dust ဟိပ်ခိပ်ကမူၣ်, တၢ်ကမူၣ်. dusty အကမူၣ်အါ.

dwarf ပုၤဖုတ်, ပုၤဒိပ်ဆံ, dwarfish တကံးမရံး.

dwell ဒိပ်, We dwell in the city ပဒိပ်လၢၣ်ပုၤလီၤ.

dwelt ဒိပ်ဝဲဆိးဝဲ.

dye မေသုမေဂီတၢ်, သုၣ်လီၤ, a dye သုၣ်လီၤတၢ်ထံ, မေသုမေဂီတၢ်ထံ.

Each တၢ်တၢ်, ခုၤ, ခုၤ, ခုၤ, each other သးသး, May God have mercy on each one of us မိကစၢ်ယွၤ သးကညီၤန့ၣ်တွဲၣ်ပွၤ ကိးဒိကိးဂၤ တက့ၢ်, They hated each other သးဟ့ၣ်လိာ်အသး.

ear နၢ်, to give ear ဒိကန့ၣ်, inside of the ear နၢ်ကုလၢ်, back of the ear နၢ်ကုချၢ, cavity of the ear နၢ်ပူၤ, drum of the ear နၢ်လွၢ်, ear wax နၢ်အံၣ်သု, ear ornaments နၢ်ဒိး, sores in the ear တၢ်နၢ်ဇုၤ, ear ache အနၢ်ဆါ, ear of grain ဘုအမဲၤတဘိ, We hear with our ears ပနၢ်ဟူတၢ်သၢပနၢ်.

earn မ့ၢ်အကျဲးစးဝဲဒိးန့ၢ်တၢ်ဝဲလီၤ.

earth ဟိပ်ခိပ်, ဟိပ်ခိပ်ကပံၢ်, Upon the earth လၢ ဟိပ်ခိပ်အချၢ.

ease တၢ်ဒိပ်ဘွံး, without difficulty ညီ, easy to be done မေညီ, easy, free from pain ကိညၢ်က့ၤလံ.

east မုၢ်ထီၣ်, How large is the stream that runs up to the east? ထံထီၣ်ဆူမုၢ်ထီၣ်တဘိ န့ၣ်အကျိဆံးဒိပ်လဲၣ်.

eat ဒိပ်, eat or ate ဒိပ်ဝဲ, I will eat rice a little while စကဒိပ်ဒိပ်ကလိာ်မ့ၤတမိၢ်ဒိ.

eaves သဒိမံၢ်ခံ, မဲၤလိာ်မဲၤခံ, ခံ.

ebb ထံလီၤ.

edge အကန့ၣ်, ကနူၤ, သရူၤ, အဃၢၤ, ကပံၢ်, ဒိပ်ရူ, border of a garment သရူၤ, အဃၢၤ, edge of

- the hand စုကနူးထီး, edge of a declivity,
or place of falling တက်တလှော်ထီး.
- eel ညှပ်ထံ.
- egg အခိပ်, egg shell အခိပ်ကု.
- eight ဃီး, 8, ၈, eighth day အနံ့အသိဉ္စးထိပ်ဃီးသိ.
- eke, to lengthen လီထီ, to enlarge မးဒိပ်ထိပ်.
- elk ထိခိပ်, တးဃီး, တခံတးဃီး.
- elm သွပ်တကလှော်.
- else လးနုပ်အမင်ညါ, လးနုပ် အဖိခိပ်, မ့တမ့၍ ဘဉ်နုပ်,
elsewhere လးအရူးအဂါ.
- end အနီစူး, အစီးနီ, termination အကတၢ်, to
end, finish မးတုးအလၢၣ်, မးတုးအဝံၣ်.
- era အနိပ်.
- ere တအိပ်ထိပ်ဒီးဘဉ်, တကဲထိပ်ဒီးဘဉ်, Ere I go လး
ယတလဲၤဒီးဘဉ်.
- err ကမပ်, တၢ်ကမပ်.
- erst လးပျးလးသိ.
- etch ကူး, မးတၢ်ဂီၤ, ကွဲးတၢ်ဂီၤ.
- eve ခုၢ်ဟါ.
- ewe သိမိၢ်.
- eye မံၣ်, eye brow မံၣ်တူၢ်ခိပ်ဆူၣ်, eye lid မံၣ်သဉ်ဖံး,
eye lashes မံၣ်ဆူၣ်, eye ball မံၣ်သဉ်ထိပ်, eye
sockets မံၣ်သက္ကီၤပူၤ, bone over the eye မံၣ်
ဃံ, outer corner of the eye မံၣ်ထိၢ်ခံ, cor-
ner of the eye next the nose မံၣ်သုၣ်ထံး,
iris of the eye မံၣ်ပှၤ, မံၣ်ကွီၤ, image in the
eye မံၣ်ပှၤဖိ, pupil of the eye မံၣ်သူ, eye
tooth မဲထွံၣ်, sore eyes တၢ်မံၣ်ဆါ, eye of an
axe ကွါတဘျုး, eye of a potato, yam ခိပ်
သွပ်.

Face မ်သပ်, မ်ဒီးနါဒီး, မ်ဗျ်, face to face တဒိ
မ်သပ်တဒိမ်သပ်ပူ, Wash your face ဗျ်ကွံ
နမ်.

fact တင်ကဲထီပ်, တင်တိတင်လီ.

fade လီဝါ.

fag မးထီဘိတု, တင်ဘွံးအသး.

fail မးတင်တပွဲ, တင်, တကဲထီပ်ဘဉ်.

faint သံတယှ်, လီဘျါ, faint and weary တင်ဘွံးအ
သး, faint from fasting လီဒိ, exhausted by
disease အတဟိပ်ခင်လီ.

fair ဝါ, honest, just အတိအလီ. a bazar ဖြါ, fa-
vorable ဘဉ်.

faith တင်နင်.

fall လီ, လီဃံ, လီထင်, change from a good
to a bad condition ဟးဝါ, fall of water,
cascade ထံလီဆူ, as a stream into the
ocean လီဆး.

false တတိတလီ, တဘဉ်ဘဉ်.

fame တင်ဟူထီသါလီ.

fan နီပ်ဝံ, to fan ဝံ, ဝံကသုဉ်, winnowing fan
ကိင်လဲ, fan rice to clean it ဃးဘျု, ဂုဃး.

fane ဟိတရါသရိင်.

fang မဲထီ.

far ယံယံ, သက္က, ဧကတလင်, How far did you
go? သုလဲတင်နုဉ်ဆံးယံလဲဉ်.

farce တင်ထူးဂဲကလိပ်တင်ဂီပွဲ.

fare တင်အိပ်တင်အိလါကျဲအဂီ.

farm ဟိပ်ခိပ်တကဝါ, ဟွပ်ဒီးအပွဲ, ခံင်လီတကဝါ.

fast ဂုဃး, ချုချု, abstain from food ခုဉ်တင်အိပ်
တင်အိ, ကမိင်သံ, fasten by tying ဧဃာ. to

- secure, as in a pen ခူးဆင်.
 fat သိ, to be fat ဘိဉ်.
 fate ကလၢ, အဘူဉ်အတိၣ်.
 fault တၢ်ကမၣ်, တၢ်ဒဲးဘး, ကမၣ်တၢ်.
 fawn တကျၢ်ခိဉ်ဖိ, တၢ်ယုၣ်ဖိ, to fawn လွဲကဒိလွဲကဒါ.
 fear ပျံတၢ်, တၢ်ပျံ, တၢ်ယူးယိဉ်.
 feast မူး, ဘူဉ်, make a feast မၤမူးမၤဝဲ, One bone
 feast ပှၤဟူထီဉ်လိာ်အသးလၢအဆံတပူၤ.
 feat တၢ်မၤလီၤလး.
 fed လုၢ်အိဉ်ဝဲ, ဘုဉ်အိဉ်ဝဲ.
 fee ကွီၢ်လၢၣ်စ့.
 feed, as animals ဘုဉ်အိဉ်, as men လုၢ်အိဉ်, ဘုဉ်
 ဆဉ်ဘိမ့ၤ.
 feel ကလၢၣ်, to feel pain တၢ်ဆိဆ့ဉ်ထူး, to feel
 (in the mind) အသးအိဉ်, to feel for သးက
 ညီၤ.
 feet ခိဉ်လၢတဖၣ်, see foot, Lord not my feet
 only, but my hands and my head ကစၢ်ဇၢ, ထဲယခိဉ်ဇၢတမ့ၢ်တဉ်, မ့ၢ်ဒိယစ့, ဒီးယခိဉ်လီၤ.
 feign ကျမၤအသး, မၤလီၤဂၢ်, မၤဒ်အသး.
 feint တၢ်လီၤဂၢ်, တၢ်မၤဒ်အသး.
 fell လီၤထံဝဲ, to fell trees ကူဉ်ဆ့ဉ်.
 felt ကလၢၣ်ဝဲ, see feel.
 fen ကဗျၢၤကဗျၢၣ်.
 fence ကရၢ, ကရၢကရဲး, to fence in မၤကရၢ, with
 brush ဆုတပိၤ, to fence ဆွဲး.
 fend ကဉ်, ကြိဃၢ်.
 fern, a လုၢ်ခွဲဒိ.
 fetch ယဲခိဉ်.
 feud တၢ်ဆ့ဉ်လိာ်အသး.

- few စွဲ၊ စွဲကဇီ၊ ဆံး၊ ဘဉ်ဒး၊ ဆံးကိပ်၊ Only few persons assemble ပုၤအိၣ်ဖျိၣ်ရိၣ်ဖျိၣ်စွဲကဇီလီၤ.
- fib ကတိၤတၢ်ကဘျံးကဘျၢ်.
- field ခုး၊ ခံၣ်၊ အခံၣ်အဝဲၤ၊ field of battle ဒူးသူးအလီၢ်၊
How large is thy field? နုးဆံးဒိၣ်လဲၣ်၊
How wide is thy field နုးခံၣ်ဆံးလဲၣ်လဲၣ်.
- fiend တၢ်နီၤ၊ ပုၤနူ.
- fierce ခူကၢ၊ ခူ၊ အခူအဆိၤ.
- fife ဝံ.
- fifth ပွဲၤထီၣ်ယၢ်စု. ၃
- fig ချၢၣ်ဒၢသဉ်.
- fight ဒူး၊ ဒူးသူး၊ အဝဲၣ်လိၣ်အသး၊ တံၣ်လိၣ်အသး၊ ကုၣ်၊ as animals အဝဲၣ်လိၣ်၊ as fowls ခံၣ်ခဲး.
- file ထးကရဲ၊ ထးကြိ၊ to file ကြိ၊ ပူၣ်၊ as papers တူၢ်ဖျိၣ်ပၣ်လိၣ်တဖၣ်.
- fill မၤပွဲၤထီၣ်.
- film, of the eye မဲၣ်ဝါယး.
- filth အမူးအဆိၣ်.
- fin ညဉ်အခိး၊ ရူ.
- finch ထီၣ်တကလုၣ်.
- find ထံၣ်၊ သ့ၣ်ညါလိၤ.
- fine, handsome, good ဝုၤ၊ not coarse ကဆုၣ်၊ လီၤကနီၤ၊ a fine ဘဉ်လိး၊ These are fine elephants ကဆိမဲတခိၣ်ဝုၤသမိး.
- fir သ့ၣ်ဆိ.
- fire မ့ၣ်အူ၊ fire place ဖဉ်ကပူၤ၊ fire brand မ့ၣ်အူခံတဒ့၊ မ့ၣ်အူတဖျၢၣ်၊ မ့ၣ်အူကျၢးခံ.
- firm ကျၢၤ၊ ခၢၣ်၊ ဂၢၢ်၊ hard ကိၤ၊ remain firm အိၣ်ဂၢၢ်.
- first အခိၣ်ထံး၊ အခိၣ်ခိၣ်၊ ဆိ၊ in rank ဖိၣ်ကတၢၢ်၊ ဝုၤ

ကတိ၊ I will go first to the city စကလဲ၊
ဆိဆူဝှ်ပူ၊ I saw thee the first time နဲဒ်
အံယထံင်နုလၢအဝှ်ဒ်တစု.

fish ညှ်, to fish မၤညှ်, fish-hook တခွဲ, fishing
line တခွဲအဖျိ, fishing rod တခွဲဘိ, fish trap
made of a single bamboo ကိ, made of
basket work ဘၤ, go a fishing လဲကဝှ်, I
have caught a fish စမၤန့ၢ်ညှ်တဘျှ်.

fist ခုဒ်.

fit ကြၢ, ဘၣ်ခၢ, proper ဘၣ်, ဝှ်, a fit ဖျၢၢ်ထိး,
တၢ်ထီၣ်, it is fit, or proper that we should
go ဝှ်လဲ, ပဝှ်လဲ, ဝှ်လဲပှ်.

five ထီၣ်, ၅, 5, There were five in all ပှ်သ့ၣ်တ
ဗၣ်ခဲလၢၢ်အိၣ်ထီၣ်ဝှ်လဲ.

fix မၤကျၢၤ.

flag ဝှ်တူၣ်, အလၣ်, colors, standard သုးဖိအလၣ်,
sweet flag လိၢ်ဟ့ၣ်.

flame ကဲကဝှ်, မ့ၣ်အူလၣ်, မ့ၣ်လၣ်.

flank ကပၤ.

flap, as a thing hanging in the wind တဖျၢၢ်,
တဖျၢၢ်တဖျၢၢ်, flap the wings တဖျၢၢ်အံး, လၢ
ထီၣ်အံး, ဝှ်.

flare ကဲကဝှ်, ကဝှ်ဝးဒဲးဒဲး.

flash ကဲကဝှ်, ခးကဝှ်.

flask ပလိတကလုၣ်.

flat ထံၣ်, ဘ့ၣ်ဘၣ်, ပၣ်သလၣ်.

flaw အဆိ.

flax ပဒီ.

flay သဘိကွံၣ်, to flay တဘျး.

flea ကျံ, သူၣ်ကျံ, ထွံၣ်ကျံ.

- fled ဟွ်ထီၣ်ဝဲ, ဟွ်ထီၣ်လံ.
 fledgling ထီၣ်ဖိးထီၣ်.
 flee ဟွ်, ဟွ်ခံၣ်.
 fleece သိဆူၣ်.
 fleet ဒုးသုးကဘိတဖု, to be fleet လဲၤတၢ်ချၢသ့.
 flesh အညၣ်, တၢ်ညၣ်.
 flew ယူၤဝဲ, The bird flew away quickly ထီၣ်ယူၤ
 ဝဲချၢသး.
 flight တၢ်ယူၤထီၣ်, escape by flight ဟွ်ဖျးဟးဖျး.
 finch ဟွ်ဝဲဒီးထုးကွၢၤအသး.
 fling ကွံၣ်တၢ်ကွံၣ်.
 flint လၢၢ်မ့ၣ်.
 flirt ကဗျၢၣ်.
 flit ယူၤဝဲၤဝဲၤ.
 flitch ထီးခံၣ်ဆၢတဒိ.
 flix အဆူၣ်.
 float ကမိ.
 flock အဖု, a flock of sheep သိတဖု.
 flog ထီၣ်.
 flood ထံထီၣ်လုၣ်ဘၢ, ထံဒိၣ်လီၤကဗျၢၤကဗျၢၣ်.
 floor တၢ်ဆီ.
 flour ကိၣ်ကမူၣ်.
 flout သးဒိၣ်ထီၣ်ဖုး.
 flow ယူၤ.
 flown ယူၤလံ, see fly.
 flue မ့ၣ်ခုၣ်ထီၣ်အဖျိ.
 flung ကွံၣ်တၢ်လံ. see fling.
 flush တၢ်ကိၣ်မဲၣ်ထီၣ်ဝဲ.
 flute အူဝံ.
 fly, an insect သၣ်ဘုလီ, as a bird ယူၤ, to run

in haste ဗုဒ္ဓါချွချွ, fly over ယူကပ်, sand-fly တက်ကမ္ပာအဂီ, dragon-fly တကွဲမိတ်, ကွဲလဲတ်, fire-fly နီကိပ်ရံ, horse fly ပကီ, ပကိပ်, crane fly, father long legs ပမီထီစု, ဖိဒီးကးအဆူပ်.

foam ထံသဘွဲ.

foe အဒုဉ်အဒါ.

fog ဘွဉ်.

foil မၤဝဲဒ်သုတနုဉ်တဉ်အဘျးတဂုလီၤ. ကျဉ်.

fold ချဲး, sheep fold သိကရၢ, to embrace ဖိးဃာ်, in numbers အလီၢ်, အစး, two fold ခံး, thirty fold အလီၢ်သာဆံ.

folk ပုၤတဖဉ်

fond အဲဉ်ဒီး.

font ထံသလၢဖးဒိဉ်.

food တၢ်အိဉ်တၢ်အိ, for animals အဆဉ်.

fool ပုၤဟးဂီၤ, ပုၤခံးဖိ.

foet ခိဉ်, ခိဉ်လဉ်, upper part of the foot ခိဉ်ညါ
ခိဉ်, sole of the foot ခိဉ်ညါသး, foot measure ခံးမိး, foot of a tree သုဉ်အခိဉ်, သုဉ်အခိဉ်ထံး.

fop ဖိဉ်သဉ်ခွါပဉ်ဂုၤအသး.

for အဂီၢ်, အဃိ, မ့ၢ်အဂီၢ်လဲဉ်, အဂီၢ်လဲဉ်, on account of, instead of အခိဉ်အဃိ, during အကတိၢ်ပူၤ.

force အတဟိဉ်, သဖွိ, to use force ဂုဉ်ဆူဉ်ဖျိဆူဉ်, မၤကျံၤ, to be in force, as a law or command အိဉ်ကျၢၤဒီး.

ford ခိထံဒီးအခိဉ်, ကျိးထံ, a ford ထံဒိဉ်ခိသ့.

fore လၢအမဲဉ်ညါ.

forge မိၵ်, a forge ရှၵ်, to forge a writing ဟ့ၵ်
လိၵ်လဲၵိၵ်လိၵိၵ်.

fork နိၵ်ဆဲး, နိၵ်ဆဲးထး.

form, to make, create တ့, a bench လိၵ်ဆ့ၵ်နီၵ်,
shape အဂီၵ်.

fort တိၵ်, ကိၵ်.

forth လၵ်အမဲၵ်ညါ, လၵ်မိ.

fought အ့ၵ်လိၵ်တၵ်အသး, They have fought once
ဒုးလိၵ်အသးတစုလံ, see fight.

foul တၵ်အၵ်, as water ထံဒု.

found ထံၵ်န့ၵ်လံ, to establish, or build မၵ်ထိၵ်.

fount ထံထိၵ်ပၵ်.

four လွံၵ်, ၄, 4, And I saw four companies of
men ဒီးစထံၵ်ပုၵ်ကညိလွံၵ်ပူၵ်လီၵ်.

fowl ဆိ, ထိၵ်, How many fowls have you? နဆိ
အိၵ်ပံၵ်တ့ၵ်လဲၵ်.

fox ထွံၵ်မံၵ်,

frail ဆါ, အဂံၵ်တအိၵ်တၵ်, ဆွး.

frame, trellis ကဒိၵ်.

fraud တၵ်လီၵ်.

fraught ပွဲၵ်ထိၵ်လံ, အိၵ်ဒီးတၵ်ပဒး.

fray တၵ်အ့ၵ်လိၵ်, to rub off တၵ်တြှၵ်.

free ထူၵ်ဖွဲး, မၵ်ပူၵ်မၵ်ဖွဲး, to let go ပျၵ်ကွံၵ်.

freed ပူၵ်ဖွဲးလံ, ပျၵ်လံ.

freight တၵ်ပဒး.

fresh ဘျါ, as meat ညၵ်အစွဲ, new သိ, fresh water
ထံဘျါ.

fret ကဒူးကဒ့ၵ်, to rub တၵ်တြှၵ်, ဆူၵ်.

friend အသကိး, အတံၵ်အသကိး.

fright တၵ်ပျံၵ်, frighten as children လ့, Do not

- frighten the child lest its spirit leaves
it လွဲသိပ်တဝှ၊ အကလ၊ ကဟးတပ်ဖူး.
- frill အစာ၊၊ အနွံ.
- fringe ယပ်နွံ.
- frisk ခံပ်လိက်ွဲ.
- frith ဒိပ်လဲပ်ကွပ်အဒါ.
- frock ဆွဲ, ကိလ၊ ဝါဒိပ်မုန်ဆွဲ.
- frog ခွပ်နီရ်.
- from လာ, ပူ, Come down from the top of the
house ဟဲကွ၊ လီလ၊ ဟံပ်ခိပ်.
- front လာညါ.
- frost ပစီသက၊.
- froth ထံသဘွဲ, ထံကဘွဲ.
- frown လံထိပ်အမဲင်.
- fruit အသပ်, တ၊ သပ်, Is this fruit good to eat?
တ၊ သပ်တဖျာပ်အံ၊ ပဝှ၊ ဒိပ်ဇါ.
- fry ဝဲင်ထိပ်, fry of fishes ညပ်ဒိတဖူ.
- fudge တဂ်လီ, ကလီကလီ,
- fuel မှပ်အူအဆပ်.
- full ပွဲ, လာ, ဘိပ်, ကူ, to be full, having eaten
enough ဘွဲဒိပ်လံ, not full, incomplete တ
ကူတလ၊, A house full ပွဲဟံပ်တဖျာပ်.
- fume မှပ်ခူပ်, အသဝံ, to be in a rage သးဒိပ်ထိပ်.
- fun တဂ်လိက်ွဲ.
- fund ဓူအခိပ်ထံး.
- fur ဆူပ်, ဆပ်ဒိကိပ်ဒိအဆူပ်.
- furl ထူထိပ်ယာ်.
- fuse ဝှ၊ ထိပ်, ရ၊ လီ.
- fy ဒိ၊ မှ်နမဲင်တဆွးတပ်ဇါ.
- Gad ဟးကျိကျိ, ကလံ၊ ကလူ, a gad, gadder ပှ၊ က

လံးကလူၤ.

gag ဆွံတံာ်ဆာ်အကိာ်ပူၤ.

gage တၤ, ဟ့ၣ်ကိၤတၢ်.

gain တၢ်အါထီၣ်, ဘျီၣ်, to gain န့ၢ်အဘျီၣ်, န့ၢ်အအါ
ထီၣ်, န့ၢ်အဘျး, to attain to ချဲၤ, တုၤ, to ob-
tain န့ၢ်ဝဲ.

gait လဲၤတၢ်.

gale, to be a ကလံၤဆူၣ်.

gall သဒံၤ.

game တၢ်လိာ်ကွဲး, to make game of ကထိၤမဲာ်ဆွဲး,
game for huntsmen တၢ်ညၢာ်.

gang ပှၤကညိတဖု, gang of robbers ပှၤအာတဖု, တ
ဗျးတဖု.

gaol ဃိာ်, ထီၤ.

gap တၢ်ဖျိ.

gape သကိ, နိ, ဒိ.

grab တၢ်ကူတၢ်သိး.

gas ကလံၤ.

gash ဘၣ်တူၣ်. to cut, gash ပဲာ်ဒီးဃဲာ်. ကူးပျူၣ်,
ကျိ, ဝဲာ်.

gasp သါသဖွဲ, သါဂုာ်လိာ်, ကအိာ်ထီၣ်.

gat န့ၢ်ဝဲ, န့ၢ်လံ, see get.

gate ကရၢအတြၢ, ကျဲၤ. ကျဲၤကျဲၤန့ၢ်.

gave ဟ့ၣ်ဝဲ, ဟ့ၣ်လံ, see give.

gaunt ဃဲၤ, တစ့ၤ, တစ့ၤတစ့ၤ.

gauze တၢ်ဝါလာအဘူသလါ.

gawk ပှၤဟးဂီၤ.

gay သးဖွံ, ကပြီၣ်, gay in dress ကူသိးတၢ်ကပြီၣ်ကံာ်
တုၤ.

gaze ကွၢ်နီၣ်, ကွၢ်နီၣ်ကွၢ်မိာ်.

geese ထိပ်တၢတဖ်.

geld ဒွ, ဒွခိပ်.

gem, or germ ကမဲင်, မိပ်သွပ်, a precious stone
တၢ်မျှ်.

germ ချံ, ကမဲင်, မိပ်သွပ်.

get နှံ, get off, descend ယဲကွၢ်လီၤ, get on, or
upon လဲၤထီၣ်, get on, go forward လဲၤကဒိး,
get to, arrive at တုၤ, get in လဲၤနှံ, get
over a difficulty, get over လဲၤခါပတံၣ်, get
before လဲၤဆူမံၣ်ညါ, get out, ယဲထီၣ်, arise
ဝဲၤထီၣ်, Go and get me three ratans လဲၤ
မၤနှံၤယၤဝဲၤသၢထီၣ်.

ghaut ချံသန့, ကဘိသန့.

ghee ထီၣ်ဖး.

ghost ဃာ်, တဃာ်.

gift မိပ်ဖး.

gig ထွပ်တကလုၣ်.

gild ဒီၤ, ဒီၤဝဲလၢထူ.

gills ညှပ်သိပ်, ညှပ်အကိပ်ကနိပ်.

gilt ဒီၤလံဝဲလၢထူလံ.

gin သံးဝါ, a snare ဝပ်ခိ, ထု, အူး, တုၤခိပ်, တမိး.

gird ကံၢ်တူၣ်ယီၤသကိး.

girl ဒီသပ်မိပ်မုၢ်.

girt, girded ကံၢ်တူၣ်ဝဲဒီးယီၤသကိး.

girth ဂီၤကံၢ်အပျံၤ.

gist အဝုၢ်အပိၢ်.

give ဟွံ, give in, yield အၢၣ်လီၤဒီးလီၤ, ဆိပ်လီၤအ
သး, give up ဟွံကဒါကွၢ်ဝဲ, give over, as to
justice ဟွံလီၤ, ပဒီးဃာ်, give ear ကနိပ်,
Give me a whole areca nut ဟွံယသးသပ်

အဒိဗျာဉ်နဲ့, I cannot give thee any ယဟဉ်
လီၤန့ၤတသ့တဉ်.

glad သးခု.

glance တဉ်တြှ်, as rays of light အဇှ်ကဝီၤလီၤ, to
look, glance at ကွၢ်တမဲးဖိ.

gland ချံ.

glare ကဝီၤကဉ်, ကဝီၤကတြှ်, of the sun ဆါလှ်.

glass, the materials used for bottles, phials

ယိၤခဉ်မိး, a glass cup ယိၤခဉ်မိးလိမိ, window

glass ဝဲတြှ်မံၤထံကလၢ, looking-glass, mir-

ror မံၤထံကလၢ.

glaze ဖူဒီးကသံၣ်ထံ, to furnish glass windows မၤ

ဝဲတြှ်မံၤထံကလၢ.

gleam ကဝီၤထီၣ်,

glean, as harvest ထၢက့ၤတု.

glebe ဟီၣ်ခိၣ်အချၢ, belonging to a church ဟီၣ်

ခိၣ်လၢအတဉ်ဃးဒီးဘျီၣ်.

glee တၢ်သးဖွံ.

glen ကစၢ်အကဆူး, တၢ်လီၤကတံၣ်ပူၤ, Here is a

deep glen or ravine ဝဲအံၤတၢ်လီၤကတံၣ်ဆူးအိၣ်.

glib သိကဆွၣ်, ကတိၤတၢ်သ့.

glide ယွၤကယိကယိ.

glimpse တၢ်ကဝီၤထီၣ်တမိၣ်ဖိ.

globe တၢ်ဗျာဉ်သသၢၣ်, ဟီၣ်ခိၣ်ဗျာဉ်သလၢၣ်.

gloom တၢ်အၢၣ်တၢ်ခံး.

gloss ကဲၤကဝီၤ, glossy ကဝီၤယဲၢ်ယဲၢ်.

glove ခုဗျီၣ်.

glow တၢ်ကိၣ်, ကဝီၤဆူၣ်ဆူၣ်.

gloze လွဲကဒံလွဲကဒါ.

glue ကိၣ်, ပနၢ်ကိၣ်, တၢ်မဲးဘူး.

glut အိပ်လှက်၊ လှက်ကပ်.

gnarl ထွန်ကညီလိပ်အသး.

gnash ခပ်အုပ်တကျပ်ခဲအုပ်တဖံး.

gnat ဃးသူ, တပ်ဆင်, နှံကံ.

gnaw အုပ်.

gneiss ကြေးနီကဘုံးကဘုံး.

go လဲ, ဟး, to go on, proceed လဲကမ်း, to go through, finish မတုအဝဲ, မတုအလင်, to go over again, read again ဖးကမ်းဝဲ, I will go with thee also စကလဲခွဲကိးဒီးနဲ, Do not go there တပ်န့တ်တပူလဲတဝဲ.

goad နိတ်တိတ်နိတ်.

goal တပ်နိတ်အထွတ်.

goat မဲင်တဲးလဲး.

God ကပ်ယွ, an idol god တပ်ဂီ.

gold ထူ.

gone လဲလံ, ကွဲလံ, လင်လံ, Why have you not gone yet? သုတလဲဒီးဘတ်မနွဲလဲ.

gong မိ.

good ဝဲ, If good, all will be benefited မှီဝဲဒီး ကဝဲန့ပ်ပုခဲလင်လိ.

goods တပ်ဖိတပ်လံ, စုလိဒိတ်ဒိတ်.

goose ထိပ်တ.

gore, as cattle ဘျပ်ဒီးအနဲ, of blood သွပ်ဒုး

gorge တပ်ဒုတ်ကြိ, အိပ်လှက်.

got နံဝဲ, see get.

gouge, a curved chisel ထးပျက်ကက.

gourd ဒးသပ်.

gout တပ်ဆိတ်တလှ.

gown ဆု, ကိလဝါဝါမိပ်မုန့်ဆု.

grab ဖိန့်ချသဒိး.

grace အဘျားအဖျိပ်, အကူအတန, တဂ်ဂု. We receive the grace of God ပဒိးန့ၣ်ကစၢ်ယုၤအဘျားအဖျိပ်.

graff, graft စဟံးန့ၣ်သ့ၣ်ဂၤအမိးဒီးလဲၤခဲထီၣ်ဝဲလၢအဝဲတထံးအမိး.

grain ဘု. ဘုသၣ်, small hard substane အတမူၣ်, a grain of sand မဲးတဖျၢၣ်.

gram ကိၤလၢပထိးချံ.

grand လီၤလး, ကပြီၣ်, majestic အကညီၣ်ဒိၣ်.

grant ဟ့ၣ်လီၤ, assent to အၢၣ်လီၤဒိလီၤ.

grape စပံးသၣ်.

grasp ဘံးဃၢၣ်, ဂိၤ, ဂျိၤ.

grass နီၣ်, နီၣ်ဒီးမံၤဒီး.

grate ဖၣ်ကပူၤတကလုၣ်.

grave တၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်, grave yard လိ.

gray ဖိၣ်သုဝါ, တၢ်ဆွၢ.

graze ဒိၣ်နီၣ်, rub, hit တၢ်တြုၣ်, ကဖျိၣ်ကဖျိၣ်, ဃၢၣ်ဃံး.

grease သိ.

great ဖးဒိၣ်.

green, raw သံကမဲၣ်, dark green လါ, green stone လၢၢ်ဟ့.

greens တၢ်ဒီးတၢ်လၢၣ်.

greet ကတိၤဒိၣ်.

grew အါထီၣ်ဒိၣ်ထီၣ်.

grey dark မူၣ်, (spoken of animals only) see gray.

grief တၢ်သးအုး.

grieve အုး, သးအုး.

grill ကၢၣ်, ဃိဒိၣ်ခွဲးဒိၣ်.

- grim ခူ, အသးဒိပ်.
 grime အဆိပ်အမူး.
 grin အတလံး, အထိပ်အမဲ.
 grind ဂူင်, ပူင်, ကျှ, ရံင်.
 grip တပ်ဖိပ်ဆင်.
 gripe, as the bowels ကး, ဟံးဆင်, တၢးဆံး, ရိ.
 grit မဲး, အကမူင်.
 groan ကအူးကစွါ, ကအူးကအး.
 grog သံးဇိမ္ဗုဇိ.
 groin ကံပ်ကၢထံး.
 groom အခွအပှၢ, ပှၢကွပ်ကသွပ်, bride-groom တလး
 မူးပိပ်ခွါ.
 grope လဲကလၢင်တၢ်.
 gross ဘိပ်ဖျကလၢင်, twelve dozen ခ၄၄,
 grot တၢ်အိပူၢ,
 ground ဟိပ်ခိပ်, ဟိပ်ခိပ်ကပံင်, reason အဝှ်အပိပ်, A
 plat of ground ဟိပ်ခိပ်တကဓိ.
 group တၢ်အိပ်ဖိပ်ရိဖိပ်တဖု.
 grouse ထိပ်တကလုင်.
 grove ကျဲလၢသွပ်ကဟူလီၤ.
 grow အါထိပ်ဒိပ်ထိပ်, We grow without inter-
 ruption ပဒိပ်ထိပ်တၢ်တဒိပ်ထိပ်ဆိ.
 growl ကညီၤ, a loud growl ပသုကညီၤ.
 grown ဒိပ်တုင်လံ, to years of understanding ဖိ
 သပ်ခွါထိပ်လံ.
 growth တၢ်အါထိပ်ဒိပ်ထိပ်.
 grub ခူင်ထိပ်, a worm ထိးကလဲင်, (ကံင်.)
 grudge တၢ်သးဟ့, give reluctantly တၢ်တမိပ်ဟ့တၢ်.
 grum မဲင်အုင်လီၤ.
 grunt ထိးကိး, make a noise like a hog ကိးကိး

အသိး.

guard မီး, ပါး, ကွက်တို, to guard the eyes တဒိဃာ်
အမဲင်, a guard ပှါးတိုမိ, body guard အ
ကညီ, အခွအပှါး.

guess ဖးကွက်, တယး, တယးကတိ.

guest ပှါးတမံ.

guide ခုးနဲင်ကျဲ, ဆှါ, a guide ပှါးခုးနဲင်ကျဲ, to in-
struct သိင်ကွဲသိကွဲ.

guile တိုလိ.

guilt တိုကမံ.

gulf တါတြိ, an arm of the sea ဖိင်လဲင်အသနာ်.

gull ထိင်လဲဝါ, to deceive လိတို.

gulp ယှိုကကျူ.

gum, resin သွပ်ဃါ, adhesive gum ထူး, of the
teeth မဲကလုစါ.

gun သံးနာ်, a cannon မျှင်.

gush မျိုးထိပ်.

gust ဝံင်, of wind တိုကလံသဒ္ဒါ.

gut ပွံင်, ပပွံင်ပပွံင်.

Ha ဟါ.

hack ဝဲင်, မီးဆု, လွတ်တကလုင်.

had ဒိပ်ဝဲ, ဒိပ်လံ. had gone လဲပင်လံ.

haft ခုကဝဲအတိ.

hag မိပ်မုင်အါ, a witch တိုနါ.

hail သူင်, to hail သူင်လိ, သူင်ဒံ, to call to ကိး.

hair of the head မိပ်သူ, of the body ဆူင်, of an
animal ဆူင်, bunch of long hair မိပ်သူလင်,
a hair မိပ်သူတဘိ, root of the hair မိပ်သူမိပ်
ထံး, hairs of the nose နါဒုဆူင်, hair of the
arm pit တံင်ထင်ပူဆူင်.

hale အိပ်ဆူပ်အိပ်ဆူ.

half တစ်ဝက်, $\frac{1}{2}$ half a basket တကွက်နှစ်, ဖုတ်နှစ်, တက
ထါ, half, or part way တကွက်ခွဲ.

hall ဒါးဖုတ်ဒိပ်, ပျော်စိုက်, ဘျိပ်.

halt အိပ်ကတိတ်, ဆာထာပ်ကတိတ်, တာလီထိတ်.

halve မသွပ်ဖုတ်ခွဲ.

halves အခွဲခွဲ.

ham အကံပ်ချပ်, of a hog ထီးအကံပ်ချပ်.

hand စု, စုလပ်, to hand, give တွပ်ဒီးအစု, left hand
စုစု, right hand စုထွဲ, lines on the hand
စုထိတ်, edge of the hand, either side စုက
နှုတ်ထိတ်, a handfull တဖျိတ်, both hands full တ
ဖျိပ်, strained arm, or hand ခိပ်ချုံး စုချုံး, a
hand breadth တဖမ်း

hang စဲ, ဆွဲလီစဲ, to hang upon ဆွဲထိပ်အကိပ်,
die by hanging ချပ်သိပ်.

hank လုပ်တကွပ်.

hard ကိတ်, ဆူပ်, hard, difficult ကိတ်, work hard,
diligently မကြိုးကြိုး, မသပ္ပာယ်တကွပ်, hard
by, near ဘူး, hard hearted သးကိတ်.

hare ရဲးထံ.

hark ဒိကနပ်.

harm အဆိပ်, to harm မဆိပ် မဟားကိတ်.

harp တနပ်, a jews-harp စပွတ်, သပွတ်.

harsh ဟုတ်, ဟဲ, ဆဲကရဲ, ဟိတ်.

hart တာယုတ်.

has အိပ်, He has it အိပ်လာအဝဲနပ်အိပ်, My house
has six windows စတိပ်တဖျိပ်အိပ်ဒီးအဖျိပ်သုဖျိပ်,
see have, and had.

hash ဟိတ်.

hasp ယိက်သက်အသက်.

hast အိပ်, thou hast အိပ်ဒီးနု, Thou hast the words of eternal life တၢ်မူလိၤတူလိၤယိက်အတၢ်ကတိၤအံၤအိပ်ဒီးနုလိၤ. Hast thou any thing? နတၢ်အိပ်တံၢ်မံၤဖါ.

haste ချူချူ, ရုၤရုၤ.

hat မိပ်ကုၣ်, မိပ်ဗျိၣ်.

hatch ဟု, အခိၣ်ဖးထီၣ်.

hate ဟု, သးဟု, They hate each other သးဟုလိၣ်အသး.

hath အိပ်, see have, and has.

haul ဟုး.

haunch အကံၣ်ဒုၣ်, of venison တၢ်လုၢ်အကံၣ်ဒုၣ်.

haunt ဖဲအါအါကလဲၣ်, မိၣ်ဝဲတထံၣ်ဆိ, a haunt အိပ်ဖှိၣ်အလိၢ်, တဝါ.

have အိပ်, see has, I have somewhat to say unto thee ယကတိၤတၢ်ဒီးနုအလိၢ်အိပ်တဘိလိၤ.

hawk ထိပ်လိၣ်လိၤရှုၤ.

hay နိပ်ဆု.

haze ဆါလုၢ်, ဖျၢၣ်.

he အဝဲ, ဝဲ, He studied with me အဝဲအံၤမၤလိလိၣ်လၢယသိး.

head မိပ်, surface of the head မိပ်ဖံး, the forehead မိၣ်တူၢ်မိပ်, head ache တၢ်မိပ်ဆါ, sore head, scald head တၢ်မိပ်ဆၢ, head waters of a stream ထံခံ, a head band မိပ်ကျိၤ, Go up to the head of the stream လဲၤထီၣ်ဆူထံခံ.

heal မၤဘျိတၢ်ဆါ, to be healed ဘျိလိ.

health တၢ်အိပ်ဆူၣ်အိပ်ချူ.

heap တပူၤ, to pile up ပူၤထီၣ်.

hear နှိဟူ, I did hear နှိဟူလိ. I did not hear
စတနှိဟူတပ်, Dost thou hear? နှိဟူလိဇါ,
He that hath ears to hear, let him hear.

ဟူအိပ်ဒီးအနှိလၢအနှိဟူတပ်အံၤမိအနှိဟူတကွၢ်.
heard နှိဟူလိ, Ye have heard I said, I go a-
way, and I will come again unto you.
သုနှိဟူလိလၢ ယခံး ယလဲၤ တၢ်ဒီး ယကမဲကွၢ်ဆူ သု
အိပ်နှိလိ.

hearse ဟူသံတလိလွၢ်.

heart သး, the heart, substance လဲ.

hearth ဖပ်ကပူၤ.

heat တၢ်ကိၢ်, မၤကိၢ်, ကျိ.

heath သိပ်ပူၤ.

heave မိၤကဒြိၤထီၣ်, retch ကနၢ်.

hedge ဝၣ်သုၣ်ကရၢ, သ့ၣ်သုၣ်ကရၢ, to hedge in, en-
circle မၤကရၢ.

heed ပလီၢ်အသး.

heel ခိၣ်နၢၣ်ခံ.

height တၢ်ထီ, အကမိၤထီၣ်, ကမိၤ.

heir ဟူဒီးနှိဟ့ၣ်သါ.

held ဟံးဆၣ်ဝဲ, see hold.

hell, place of punishment after death လ
ရၢ.

helm ခိၣ်ဝံၣ်ခံ.

help မၤစၢၤ, တၢ်မၤစၢၤ, Come and help me ယဲကွၢ်
မၤစၢၤလၢတကွၢ်.

hem, of a garment တၢ်ကူတၢ်သီးအဆၢၤ, hem in,
encircle ဝးတရံး, to hem in sewing ဆးတနီၣ်.

hemp ပဒီး.

hen ဆိမိၢ်ဟ့ၣ်, water hen ထီၣ်ဆိထံ, There is a

- hen ဆီမိတ်ဘွတ်အိတ်.
 hence အလီၤဖဲအံၤ, မ့မ့ၣ်ၣ်န့ၣ်ဒီး.
 her အဝဲ, ဒီး.
 herb တၢ်ဒီးတၢ်လၢ.
 herd တဖု, a herd of buffaloes ပနၢ်တဖု.
 here ဆူအံၤ, ဖဲအံၤ, လၢအံၤ, That man always
 lived here မ့မ့ၣ်အဝဲန့ၣ်တမိၤဒီးန့ၣ်အိတ်ဖဲအံၤလီၤ.
 hers အဝဲဒ်.
 hew, as wood မီးသ့ၣ်.
 hewn မီးဝဲ.
 hid အိတ်ဂူသ့ၣ်.
 hide ပၢ်ဂူသ့ၣ်, ဆိတ်, hide and seek လိၢ်ကွဲးလိၢ်အ
 သး, hide, skin အဖိး.
 hie လဲၤချူချူ.
 high ဖးထီ, ထီထီကလဲၣ်. high in office အလီၢ်ဒိတ်
 အမံၤဒိတ်, high in favor ဌၢလၢအဒီးပဒိတ်တၢ်
 အဲၣ်ဒီးတၢ်, တၢ်ထီထီအလီၢ်, high and low လၢ
 ထးလၢလၢ, How high is the tree? သ့ၣ်န့ၣ်
 ဆံးထီလဲၣ်.
 hill တၢ်မိမိတ်, တၢ်ထီၣ်ကူ, a mountain ကစၢ်, a hill
 paddy field ခုးတၢ်လိၢ်.
 hilt နးတိၢ်.
 him အဝဲ, ဒီး, အတၢ်, Let him alone ကအိတ်ဒ်ဝဲ,
 And the hand of God was with him မီး
 ယွၢ်အစုအိတ်ဒီးဒီးန့ၣ်လီၤ.
 hind တၢ်ယုၢ်မိၢ်, behind အလီၢ်ခံ.
 hinge, brass တိၢ်သံၣ်ကျိၤ, iron ထးသံၣ်ကျိၤ,
 hint ယုၣ်နီၣ်.
 hip ကံၣ်တိၢ်မိၢ်, hip joint ကံၣ်ဒုၣ်ဆၢ.
 hire ငါ.

- his အဝဲ, အဝဲဒပ်, see he, and him.
- hiss ရှိမသိပ်အကလှ်သွၤသွၤ.
- hist အိပ်ဘိပ်ကလၢ်.
- hit တပ်, တပ်လံ, ဒိ, ထံး, တပ်ဒိတပ်ထံး, The boat
hit a snag ချံတပ်လာသွၢ်အဖူတဖူ.
- hitch တပ်ကွး, နိး.
- hive ကနဲအဟံပ်, အဒါ.
- hoar အဝါ, a hoar head ခိပ်ဝါ.
- hoard ပပ်ဖျိပ်.
- hoarse ကိပ်ယှ်းသံး, hoarse voice, as with cold
ကလှ်သံးသံး, ကလှ်သွၢ်.
- hoax လိတၢ်, လိကွဲကလိကလိ.
- hoe တပူၢ်.
- hog ထိး.
- hoist ခိပ်ကဒိထိပ်, ခိပ်ထိပ်.
- hold ဟံးန့ၢ်, hold on တပျီတပ်အစုဟံးဆၢဝဲ, hold
to, cling ဒီးဆၢ, hold to, believe စူကွၢ်န့ၢ်
ကွၢ်, hold up the hand ယှ်းထိပ်အစု, hold
up, support ပၢ်ထိပ်ဆၢ, hold fast ဟံးဆၢ.
- hole အပူၤ, ပူၤလိၢ်, ဖျိ, သလၢၢ်, This hole is too
deep တၢ်ပူၤအံၤထိပ်ကဲၢ်ဆိး.
- home အိပ်အလိၢ်, အိပ်ဟံပ်အလိၢ်, တဝါ, လိၢ်အိပ်လိၢ်ဆိ.
- hone လၢၢ်ကျၢ်ဘိ.
- hood မဲၢ်ကျၢ်ဘိ.
- hoof ခိပ်မ့ၢ်.
- hook တပ်ကွး, a fish hook တခွဲ, bush hook ကျၢ်
ကွၢ်, pruning hook ကျၢ်.
- hoop အကျိၤ.
- hoot ကိး, ပွၤ, The owl hoots ဒိကအိပွၤ.
- hop ခိပ်.

- hope မုၼ်လၢ်, ကွၢ်လၢ်, တၢ်မုၼ်လၢ်.
 horde ပှၤဒိၣ်အလီၢ်တလီၤစံၣ်တၢ်ဒီးဟးဒၣ်အတၢ်ဝှၤဝှၤလီၤ.
 horn တၢ်နၢၤ, a wind instrument ကွဲၤ.
 horse ကသ့ၣ်.
 hose ဒိၣ်ဗျီၣ်.
 host ပှၤဂီၢ်မုၼ်ဒီးဒိၣ်.
 hot ကိၢ်, hot to the taste, pungent ဣ, ကိၢ်,
 red hot ကိၢ်ဂီၤဂီၤ, Do not move, it is hot
 သုးဃီၤနသးဆူအံၤတဝှၤ, တၢ်ကိၢ်.
 hound တွံၣ်တကလုၢ်, တွံၣ်လၢအလူၤတၢ်ဒိတၢ်လံၤ.
 hour တနၢ်ရံၣ်.
 house တံၣ်, a small nat house တံၣ်ဒိဃဲ, house
 posts တံၣ်ထူၣ်, If any one be in the house,
 tell me ဖဲဒၣ်ပှၤတဂၤဂၤန့ၣ်မ့ၢ်ဒိၣ်လၢတံၣ် ဒီးစံး
 တၢ်ယၤတက့ၢ်. It is below the house ဒိၣ်လၢ
 တံၣ်အဖီလၢ်.
 how? ဝဲလဲၣ်, how long? how far? တုၤလဲၣ်, How
 is it? မၤသးဝဲလဲၣ်, How can these things
 be? တၢ်တဖၣ်န့ၣ်မၤအသးကသ့ဝဲလဲၣ်.
 how ဝဲလဲၣ်ဝဲလဲၣ်, ဝဲအံၤဒ်န့ၤ, တုၤလဲၣ်တုၤလဲၣ်, ဆံး, how
 great ဆံးဒိၣ်လဲၣ်.
 howl, as a dog တွံၣ်ဒိၣ်ယူၤ.
 hue အဂီၤ.
 huff သးဒိၣ်ထီၣ်.
 hug ဟု, ဖိးဃၢ်.
 huge ဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ်, ဖးဒိၣ်ဖးထီ, gigantic ကစဲၤကစီၤ,
 hulk ကဘိးဖိ, ကဘိဟၤဖၢ.
 hull, of grain ဖု, အဖံး. of a ship ကဘိမိၢ်ပှၤ.
 hulls, see hull.
 hum ယူၤသိၣ်.

- hump အပျိုမိထိပ်. အပျိုသကူး, on cattle တမိန်.
- hung ဆွဲလီၤစဲၤတပ်ဝဲ, see hang.
- hunt ဆု.
- hurl ကွံာ်ဆူာ်ဆူာ်.
- hurt မၤအာမၤနး, မၤတုၤအဆါ, hurt the mind or feelings မၤဆါအသး, a hurt အဆါ.
- hush မၤအိပ်ဘိပ်.
- husk ဖု, ဘုခွအဖံး.
- hut တံာ်ဒိ.
- hymn လံာ်တၢ်သးဝံာ်.
- I ယ, ဓ, Moreover, I will tell thee something အအံၤန့ၤအံၤယကစံးတၢ်န့ၤတၢ်တမံၤမံၤ, I go to prepare a place for you ယလဲၤကတိၤကွၢ်သုလီၢ်တပူၤလီၤ.
- ice ထံလီၤသကၢၤ.
- if မ့ၢ်, If it should rain, bring them all in to me တၢ်မ့ၢ်ဖဲစူၤဒီးဖဲကွၢ်ထီၣ်န့ၢ်ယၤ ခဲလၢာ်တဘိတက့ၢ်.
- ill, to be sick ဆါဝဲ, တၢ်ဆါအိပ်, not good တဝဲတၢ်. ill conduct, အတၢ်မၤတဝဲတၢ်. ill, evil တၢ်တဝဲ.
- imp တၢ်နီၤဒိ, ဒိသၣ်အၢၤ.
- ink ကသံာ်ထံ.
- in လၢ, အပူၤ, လၢအကျါ, in the house လၢဟံာ်အပူၤ, in the sun တၢ်ကိာ်ကျါ, Eternal happiness is in heaven တၢ်အမုၢ်လီၤထူလီၤယိာ်အိပ်လၢမူဒိပ်.
- inch နီစုမုၢ်တဘိ.
- inn တမ့ၢ်အဘျိပ်.
- ire တၢ်သးဒိပ်ထီၣ်.

is အိပ်, he is အဝဲအိပ်, he is reading အဝဲး
လိပ်, He is struck အဝဲဒီးတိပ်, But one a-
mong you is an enemy ဘဉ်ဆဉ်ဒီး ချဉ်ဒါအိပ်
လာသုကျိတဂါလီ.

isle ကီးမိ.

it အဝဲ, ဒီး, the word *it* is applied to things
without life, *it* နှိပ် ဘဉ်ဆးဒီး ကယိတ်တိလာ အ
သးတအိပ်ဘဉ်.

itch တဂါလီသး.

its အဝဲ.

Jack, tree ပဲခွံထံး, an animal ကသွပ်ယီမိ.

jade မိပ်မုန်အာ, a poor horse ကသွပ်လာတဂိပ်လာ
ဘဉ်တဂိပ်ဘဉ်, to be weary တဂိပ်အသး.

jail မိပ်, ထီး.

jam, preserves တာသဉ်အသုဉ်.

jar ကတံ, small jar ကိ, large jar သရံ, a
quarrel ခွပ်လိပ်အသး, to jar, as a sound
အကလုာ်ဃဲ.

jaunt တဂါလဲတဂါယံတဂါစာ.

jaw ပခပ်ဃံ.

jay ထိပ်တကလုာ်.

jeer ချဉ်ခွဉ်.

jerk ထူးချွသဒီး, တဆ့.

jest ကတိလိပ်ကွဲ, a jest တဂါကတိလိပ်ကွဲ, ဆွ, အဆွ
အဒ့.

jet လာဂ်သု.

jog မာဝး.

join ခဲဃာ်, ကလိပ်လိပ်အသး, စး.

joint အဆာ, ကမိပ်, shoulder joint ခံဘဉ်အဆာ,
joint of the elbow ခုဆာ. joint of the fin-

- gers ခုမုၼ်အဆၢ.
- joke ကတိၤဆွဲ, ကတိၤလိၼ်ကွဲ, အဆွဲအဒွဲ.
- jolt ဝးဆွဲးဆွဲး.
- jot ဆံးကတၢၢ်, make memoranda ကွဲးနီၣ်.
- joy တၢ်သးခု, သးဖွံ.
- judge, to sentence ခံၣ်ညီၣ်, a judge ပွၤခံၣ်ညီၣ်ကွီၢ်.
- jug ကိၤအိၣ်ဒီးအနၢ်.
- juice သိ, ထုး.
- jump ခံၣ်, ခွဲ, jump over ခံၣ်ကပၢ်, I will take a jump ယကခံၣ်ထီၣ်တထံၣ်.
- june ယူၣ်.
- junk ဩးကဘိ, ခံၣ်ကဘိ.
- just အတိၤအလိၤ, ဒီးသိးဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သိ, exactly, barely ထဲအံၤ, ထဲန့ၣ်, ပူၤအလၢထီၣ်, just, proper ပုၤ, There is just enough လၢထီၣ်ဒီးအိၣ်လိၤ.
- jut ခူသနၢ်.
- Keel ကဘိအပျိၢ်ဆံ.
- keen အ့ၣ်, as the mind အကသိးဂ့ၤ, ardent, eager အသးအိၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ်, အသးအိၣ်နးနးကလဲၣ်.
- keep ကွၢ်, nourish, protect လုၣ်အိၣ်လုၣ်အိ, to lay up ပၢ်ဖျိၣ်, to continue in good condition တဟးဂီၤတၢ်အိၣ်ဝဲ, to put under restraint ဒုးဆၢ, keep back, retain ပၢ်ခူသ့ၣ်, keep back, or behind အိၣ်လၢလိၢ်ခံ, keep away avoid ဟးဆွဲး, keep before အိၣ်လၢညါ, keep doing မၤဒီးဝဲဒီး, keep off, keep away ဝဲဘူးဘူးတဂ့ၤ.
- keg ထံဒၢဖိ.
- ken ကွၢ်တၢ်, ken, sight ဝဲၣ်အထံၣ်တၢ်, to know, perceive သ့ၣ်ညါ.

- kept ကွပ်, ပန်ဒြပ်, ပန်ဒြပ်လံ. see keep.
- key နှိပ်ဝံ, သီး.
- kick, backward တကျပ်, forward ထူ.
- kid မဲတ်းလဲးဒိ.
- kill မေသံ, This sickness will kill me တာ်ဆါ
အံကသံနွံလီလီလီ.
- kiln ကျံအူးခဲအလီ.
- kin အတခွါ, အဘူးအတံ.
- kind အကလုာ်, species ကစါ, to be kind မေဂု,
It is of no kind of use တဝိာ်တုာ်တုာ်တုာ်
တုာ်.
- kinds မံ, ဒု, He obtained two kinds of merit
နွံတုာ်တုာ်ခံမံလီ.
- kine ဂါးဖိး.
- king စီပု, ကဲဒိပ်.
- kiss နာမူ.
- kit သပ်မံလီဒိ.
- kite ထိပ်လံာ်ဒိတြါဒိ, a paper kite ထိပ်ဂါ.
- knab ခွပ်တံ.
- knag သွပ်ကမိာ်.
- knave ပုအါ, ပုလီတံ.
- knead ခံ, ခံဘူး.
- knee ခိပ်လွာ်ခိပ်, knee pan ခိပ်လွာ်ဘွ, ခိပ်မဲကသပ်,
hollow behind the knee ခိပ်ကစါလံ.
- kneel ချဲးလီအခိပ်.
- knell နိပ်တိပ်ကျိပ်သိပ်ကယိကယိ.
- knew သွပ်ညါလံ.
- knife မဲာ်, pen knife ဒိဒိ, Whose knife is this?
မတုာ်အဒိအံလဲာ်. This is thy knife, is it
not? ဒိတဘွပ်အံမ့ဒိတမ့ဒိတုာ်.

knit, as stockings ဆးခိပ်ဗျိပ်, to join closely ခဲ
ဘူး.

knob ကမိပ်, အနှုတ်.

knock ဒိတ်ကျိပ်.

knoll တၢ်မိခိပ်ဒိ.

knot အစၢ, တၢ်ဆုဆပ်, knot of hair ခိပ်ဘိပ်, of a
tree ကမိပ်, Tie knots on the string at suc-
cessive distances ပျံးန့ၣ်စၢကမိပ်အိၤတတိၤတ
တိၤ.

know သွၣ်ညါ, နၢ်ပၢၢ်, I know not how many per-
sons ပှၤအိၣ်ပွဲၤဂၤပွဲၤဂၤန့ၣ်ယတသွၣ်ညါဘၣ်, Know
ye what I have done unto you? ယမၤတၢ်
အံၤသုနၢ်ပၢၢ်ခွၢ်ကိးဇါ.

known သွၣ်ညါလံ.

Lac ဃံၤ.

lace ခိပ်ဖၢၣ်ဝါ, တၢ်ဝါဘူတလါ.

lack တလၢဘၣ်, တပွဲၤဘၣ်.

lad ဒိသၣ်မိပ်ခွါ.

lade, as water from a boat ဇးထံ, to load ပဒး
ထီၣ်တၢ်.

lag အိၣ်လီၤထဲၣ်လၢခံ.

laid ပၢ်ဘၣ်ဝဲ, see lay, I have laid down fif-
teen bunches ယပၢ်တဆံယဲၢ်ကဒိၣ်လီၤ.

lain မိဝဲ. see lie.

lair တဝါ, (ပနဲ) ဆၣ်ဒိကိၢ်ဒိအိၣ်အလီၢ်.

lake ကွံ, နိပ်.

lamb သိမိ.

lame, as the foot အခိပ်ဆါ, အခိပ်ကၢ်, as the hand
or arm ခုဆါ.

lamp မ့ၣ်အူဒါ.

lance ဘီး.

land မိ, ဟိပ်မိပ်, country ကိပ်, kingdom ဘီးမုခ်, isl-
and ကီး, dry land မိသူမိပ်.

lane ကျဲမိ, ကျဲအိပ်.

lank ခဲ.

lap ကိပ်လူမိပ်, ကိပ်ခုပ်မိပ်, ကိပ်ဖျာပ်မိပ်, ဟူးလပ်.

lapse လီးထပ်, တပ်လီးထပ်, တပ်ပူကွပ်.

lard ထီးသိ.

large ဖးဒိပ်.

lark ထိပ်တကလုပ်.

lash နိပ်တိပ်ပျံ, to whip တိပ်ဒီးနိပ်တိပ်, eye-lash မပ်
ဆူပ်.

lass မိသပ်မိပ်မုခ်.

last ခံကတပ်, to last ဒိပ်ခိပ်ဒိပ်ကျပ်, shoe pat-
tern ဒိပ်ဖီးအဂီ, Why dost thou come last?
နဲယဲလၢခံကတပ်တပ်မနွဲလဲပ်.

latch ကြီးထီးနိပ်ခူ, to latch ကွးဃာ်ကြီးဒီးထီးနိပ်ခူ.

late အခါပူကွပ်လိ.

laud ခံထိပ်ပတြပ်.

lathe နိပ်တဂိပ်အဒါ.

lave သွကွပ်.

laugh နံ, a laugh တပ်နံ, If it comes first by
water, laugh တပ်မုခ်တုဂံလၢထံတဒီးနံလီး,
Then he began to laugh တုနွဲတစုနံထိပ်
ဝဲလိ.

law အကလုပ်, အကလုပ်အကထိ, son in law မပ်,
daughter in law ဒဲပ်, mother or father in
law မံပုခ်, brother in law ထီးဖး, sister in
law ခံနဲ.

lawn အပျိ.

lax, slack as a rope လီကကြို, as the bowels
လူ.

lay ပင်လီ, lay by, lay up, lay aside, ပင်ဖိုင်,
did lie ခံဝဲ, see lie, lay up paddy for seed
ပင်ကုသုဉ်, lay one thing upon another တီ
ကထာ, lay down in a heap, as the ma-
terials for a load စူးလီ.

lead (*led*) ပှ်, ပှ်သူ.

lead, to guide ဆွာ, to conduct မိ.

leaf အလပ်, သွပ်လပ်, သွပ်လပ်အူ, leaf of a book
လိပ်တကဘျံး, betel leaf သဘျုၤလပ်.

league, a combination of men ပှ်စုလိပ်အသး, a
measure of distance တတီးလဲၤဒီးတဖးဒီး.

leak ယှ်, စွၢ်, a leak ယှ်ထီၣ်အဖျိ.

lean, be oblique တစ့, စွၢ်, ကကျူ, to lean against
သန့ၤ, having little flesh ဃဲၤ.

leap ခံပ်, ခွဲ, ပှ်, suddenly a little way and stop,
as a grass-hopper ခံပ်ဗဲးဗဲး.

learn မၤလိ, သိပ်, မၤန့ၢ်မၤလိ.

learnt မၤလိန့ၢ်လိ.

lease, as land ဟိပ်ခိပ်ဒီးလဲ, as a house ဟိပ်ဒီးလဲ.

least ဆံးကတၢၢ်.

leave ပင်လီထဲၣ်, to depart from ဟးသဒ်, per-
mission အခွဲး, to ask permission ဃုအခွဲး,
Do not return and leave me ကွၢ်သဒ်ယၤ
တဂ့ၢ်ဖိပ်, I will not leave you comfortless
ယတပင်လီထဲၣ်ဖိပ်ဃဲတပ်သူတပ်.

leaves လပ်သွပ်တဖ်.

led လဲၤဆွာဝဲ, မိဝဲ, see lead.

ledge လၢၢ်အဂ့ၢ်.

lee ကလံ၊တဒါတဒိ, lee shore ဃာ၊,သရ၊လ၊ကလံ၊
တဒါ.

leech သလံ၊, land leech သူး.

leek ပကျာ.

leer ကွာသကျာဃီ.

lees တာကမံ၊လီ၊သက၊.

left ပာလီ၊တဲာ်, left hand ခုစွာ်, left side ကပ၊အ
စွာ်, left ear နာ်စွာ်, see leave.

leg ဒိာ်တဒိ, calf of the leg ဒိာ်ဒုာ်သာ်, strained
leg ဒိာ်ချဲး.

lend ငါ, as money လိာ်,
length အထီ.

lens မဲာ်ထံကလ၊.

lent ငါဝဲ, လိာ်ဝဲ, see lend.

less ဆံးန့ာ်.

lest ဘာ်ယိာ်, ဒီးသီး. Take heed lest ye fall ပလီာ်
သုသးဒီးသီးသုတလီ၊ဃံ၊တဂု၊တကွာ်.

let မ၊-ဘာ်, မ၊-တကွာ်, let her go ကကွ၊ဒဲာ်ဝဲ, let
him go ကလဲ၊ဒဲာ်ဝဲ, let them be ကအိာ်ဒဲာ်ဝဲ,
Let him do it ကမ၊ဒဲာ်ဝဲ.

lice သူာ်အအါ.

lick, to လွာ်, a lick မိ .

lid ဒိာ်ဖျိာ်, အဒိာ်ကျာ်, eye lid မဲာ်ဖိး.

lie, speak falsely ကတိ၊ကဘျံးကဘျာ်, a lie တာ်က
တိ၊ကဘျံးကဘျာ်, to lie down မံလီ၊, to lie in
အိာ်ဖျဲာ်အမိ, lie across လီ၊တိတနီာ်.

lies, speaks falsely, see lie. He lies down အဝဲ
မံလီ၊.

life သး, သမူ, practice တာ်မ၊, တာ်ကျဲးစ၊း, present
life အံ၊တဃာ်, future life ခဲကိာ်တဃာ်.

lift မိင်ထီၣ်, မိင်ကပ္ပိၣ်ထီၣ်.

light တၢ်ကပ္ပိၣ်, ကပ္ပိၣ်, clear, translucent ကပ္ပိၣ်ဆွံ, not heavy ဖွံ, ဖွံကမိ, as a bird မိၣ်လီၤ, How light is thy load? နတၢ်ဝံန့ၣ်ဆံးဖွံလဲၣ်.

lights, lungs သိၣ်.

like ဆဲၣ်ဒီး, similar လီၤဝၢ်, ဒီးသီးသီး, The mind of thy child, is like thy mind နမိအသးန့ၣ်ဒ်နသးအသီး.

limb, of the body အဝီၤ, of a tree ဒွ.

lime ထူၣ်, lime tree ပနီၣ်ကျဲထံး, I bought a lime as large as a citron စ၍ပနီၣ်ကျဲသၣ်တဖျၢၣ်ထဲသီးဒီးပြားသၣ်လီၤ.

limp လဲၤမဲးပါမဲးပါ, စကဲၢ်.

line အဘိ, ဖျံၤ, အဝုၢ်, ruled line တၢ်ဘျၢအလီၢ်, line, descent အစၢၤအသွဲၣ်, to line with cloth ဆးခံကထာ.

link ထးပျံၤတက္ကီၤ, တက္ကီၤဒီးတက္ကီၤမဲးဘူးလိၣ်အသး.

lip ပျၢၤ.

lisp ကတိၤအူးအး.

list လိၣ်သဓိ, to enlist န့ၣ်သးဒိအလီၢ်, hearken ဒိကန့ၣ်.

lithe ခၢ်ယၢ်ခၢ်ယိၣ်.

live အိၣ်, မူ, By eating we live ပအိၣ်တၢ်သတးဒီးပမူလီၤ. Can we live in such a house as this? ဟံၣ်ဒ်အံၤအသီးပအိၣ်လာအပူၤတၢ်ကသ့ဒါ.

lives အိၣ်ဝဲဆီးဝဲ.

lo ကွၢ်.

load တယိး, အဝံ, တတိၤ, to load ပဒးထီၣ်တၢ်, Go get a load of fuel လဲၤမၤသ့ၣ်မုၣ်ဒွတတိတကွၢ်. Prepare one or two loads ကတဲၣ်ကတိၤပၣ်

တၢ်ဝံတၢ်ဝံဝံ.

loaf ကိၣ်တလိၣ်, ကိၣ်တဃၢၣ်.

loan တၢ်လိၣ်တၢ်ငါ.

loath အသးတလဲၤဃၢၣ်ဘၣ်.

loathe သးဟ့.

loaves ကိၣ်ကူၢ်လိၣ်တဖၣ်.

lobe, of the ear နၢ်ပျံၤ, the foot of the ear lobe
နၢ်ကုၣ်ခိၣ်ထံး.

lock သိးအလိၣ်, padlock သိးအဒၢ, lock of hair
ခိၣ်သူတမိး.

lodge မံလီၤ, အိၣ်ဝဲဆိးဝဲ.

log သ့ၣ်ဖူ, သ့ၣ်တကိၣ်, There is a monkey on
that log? တးအူးတဒုအိၣ်လၢသ့ၣ်ဖူခိၣ်န့ၣ်ဖဲၣ်.

loins ပျိၣ်, ယိၣ်ဒွဲ.

loll မံဝဲ, as a dog, or ox အပျၢၤလီၤလိး.

lone အိၣ်တဂၢၤဃီ.

long ထီ, long time ကယီၤကိ, ယိၣ်ယိၣ်, ဃးဃး, long
distance ယံၤယံၤ, long for တၢ်ခိၣ်န့ၣ်ဘၣ်အသး
ခိၣ်ခိၣ်ကလဲၣ်, long a go ကယီၤကိလံ, not long
တယိၣ်တမိၣ်, How long since? ဆံးယိၣ်တၢ်လဲၣ်.
How long is thy bamboo? နဝၣ်န့ၣ်ဆံးထီ
လဲၣ်.

look ကွၢ်, to look for, search ဃု, to look for,
to expect မုၢ်လၢ်, looks, appearance အရူၢ်,
အသး, အကွၢ်အဂီၤ, How does he look? အ
ကွၢ်အဂီၤမၤသးခိၣ်လဲၣ်, He looks ill အဂီၤဟးဂီၤ,
အမဲၣ်ဟးဂီၤ, Look off on one side ကွၢ်ကလွၢၤ,
We look with our eyes ပကွၢ်တၢ်လၢပမဲၣ်,
Look out, there are tigers here ကွၢ်ဟ့ၣ်
ဘိၣ်သအိၣ်အိၣ်ဝဲအံၤ.

loom ထည်.

loon ထိပ်တကလှော်.

loop သင်္ကီ၊ ပျံသင်္ကီ.

loose ထူပ်ဖွေး, to get at liberty ဆွတ်လီ၊ not firm
ကျော်ကျော်, လီ၊ကျော်, ကဖီလီ၊ Loose the rope
ဆွတ်လီပျံ.

lord ကစ၊ Lord dost thou wash my feet? က
စ၊ဧ၊ နုသိကသွကွံင်ယခိဉ်ဧါ.

lose ဟိမ၊ to lose as a wager ဆည်, to lose life
အသးဆူကွံင်.

loss တံဟိမ.

lost ဟိမလံ, ဆည်ဝဲ, ဆည်လံ, lost, ruined တု၊လ၊
တံဟးဂီ၊လံ, lost in thought, absent mind-
ed သးကတု၊, lost sight of တဒါဒီးအမဲင်.

lot ဟိဉ်ခိဉ်တကဖီ၊ to cast lots ဗး, နီ၊ဟွဉ်စးခိ.

loth တမိဉ်-ဘဉ်, loth to give တမိဉ်ဟွဉ်ဘဉ်.

loud အကလှိုင်ခိဉ်.

lounge သကွဲလူ၊လဲင်.

love အဲဉ်, တံအဲဉ်, ပဘဉ်အဲဉ်လိပ်ပသးကဒဲကဒဲ, (သကိးသ
ကိး) If a man love me, he will keep
my words ပှ၊မ့အဲဉ်ယ၊နုဉ်ဒီးကတိးနုဉ်ယကလှိုင်
ယကထိလီ.

louse သူဉ်.

lout ပှ၊ယံကျိဒိ.

low ဖုဉ်, မုဉ်ကရုဉ်, တကံးမရံး.

luck အဝံ, ကလ၊, good luck အဝံဘဉ်ကလ၊ဂု၊, bad
luck အဝံတဘဉ်ကလ၊တဂု၊.

luff ကိဉ်ကလံ.

lull မ၊အိဉ်ဂါ.

lump ခုဉ်, ခိဉ်ခုဉ်, လိဉ်, ကူဉ်, တံကူဉ်လိဉ်, taken in

the lump ခဲလၢ်, a piece of earth တိပ်ခိတ်
တလိပ်.

lungs သိပ်.

lurch ကဘိဋ္ဌခံဖူး.

lure လဲန့ၢ်.

lurk ကိပ်လီၤအိပ်ခူသုတ်.

lust သးကတၢၤ, ကလုာ်ကလီၤ.

lute တရီၢ်.

lye ချီထံ.

lymph ထံဆွံ.

lynx ဘိပ်သအိပ်တကလုာ်.

lyre တနံၤကူၤ.

Mad ဗျၢ်, angry သးဒိပ်ထိပ်.

made မၤဝဲ, မၤလံဝဲလံ, see make. He made him
fall down မၤလီၤဆံၤကွံာ်လံ.

maid မုာ်ကနီၤ.

mail, coat of ခဲး, ခဲးကတီၤ.

maim မၤတးဂီၤ, to be maimed အဂီၤတလၢထိပ်ဘိပ်.

main ဒိပ်လဲပ်, main land ကိပ်မိပ်ပွၢ်, main, most
part လၢအဘိ, ကျၢၢ်. The main stream ထံ
မုာ်ကျၢၢ်. The main body of an army သး
ကျၢၢ်မုာ်.

maize ဘုခွံ.

make မၤတၢ်, တုလီၤ, make as if မၤသးဒိပ်အကမၤ,
make an end of, finish မၤတုၤအဝံၤ, မၤတုၤ
အလၢၢ်, make away with မိပ်န့ၢ်, make
friends with ရူလိပ်အသး, make light of တပ
လိပ်ဘိပ်အသး, make out, perceive သွပ်ညါ, နီ
ပၢ်, make up, appease, reconcile ဘိပ်လိပ်
ထိပ်ကွၢ်အသး, make up to, approach ထဲ

- ဘူးလိပ်, make up the mind ပပ်အသး, make
way တးတး, Make known to us ဆီးဘဉ်
သွဉ်ညါပုတကွၢ်.
- male မိၣ်ခွါ, ဓါ.
- mall see maul.
- man မိၣ်ခွါ, ပုကညိ, That man is like me အဝဲတ
ဂၢန့ၣ်ခိးသိးသိးမီးယၢလီၤ. Thou fearest no
man နတပျံးဘဉ်ပုနီတဂၢဘဉ်.
- mane ရှု, ကသ့ၣ်အရအမ့.
- mange အဆိ, a mangy dog ထွဉ်ဆိ.
- map, of the earth ဟိၣ်ခိၣ်အဂီၤ, of a country အ
ထံအကီၢ်အဂီၤ, of a sea ဝိၣ်လဲၣ်အဂီၤ.
- mar မၤတးဂီၤအဂီၤ.
- march သွက်, လါသၢ, မၤရှုး, as troops ခိထီၣ်အသုး
အသံၣ်.
- mare ကသ့ၣ်မိၢ်.
- mark အလီၢ်, တၢ်ပနီၣ်, to mark မၤနီၣ်ဆၢ.
- marl ဟိၣ်ခိၣ်ထူၣ်.
- marsh ကပျၢၤကပျၢၢ်.
- mart, bazaar မ့ၢ်, ကျး.
- mash ကိမိၣ်.
- mask မံၣ်တဒၢ, pretext, subterfuge တၢ်လဲးတၢ်လီ.
- mass အဂီၤ, ကျၢ်လိၣ်, ကိၣ်လိၣ်, လိၣ်, ခဲလၢၣ်.
- mast ကဘိယၢ်ထူၣ်.
- mat မျိၣ်, How wide is thy mat? မျိၣ်အခၢၣ်အိၣ်
ဆံးလဲၣ်လဲၣ်. How long is thy mat? န့ၣ်မျိၣ်အ
ကစၢ်အိၣ်ဆံးထီလဲၣ်.
- match အသကိး, rival ပုညးဂုၣ်လိၣ်.
- mate အသကိး, ဂီၤမိၣ်.
- maul တိၢ်ဝဲ, မိးမိး, a maul, or mallet နီၣ်မိးမိး,

maw ကနံ, ကဖု.

may တပ်, မၤ-တပ်သ့, it may be done မၤသ့, ဒူးမၤ
သ့, it may be ဒူးကဲထီၣ်သ့, ကမ့ၢ်သ့ၣ်သ့ၣ်လီၤ.
he may go လဲၤဒၣ်ဝဲ, You may go before
လဲၤပၢ်ကၢ်န့ၣ်.

maze အသးကမၤကမၢ်.

me ယၤ, see I. Give to me a piece of silver
ဟ့ၣ်လီၤယၤလၢစ့တဘျီ, Go not before me
လဲၤလၢယမံၣ်ညါတဂ့ၤ.

mead အခံၣ်အပွဲၤ.

meal ဘုကမူၣ်, once eating အိၣ်မ့ၤတမိၣ်.

mean, base, bad အအၢ, တဂ့ၤတၢ်, to signify ခံး
ဝဲ, ခံးတၢ်အသိး, to intend, design ပၢ်လီၤအ
သး, mean, middle အသးကံၢ်ပူၤ, mean
while, in the time သလိၣ်, ကလိၣ်.

means, by means of လၢ-သတးဒီး, by this means
လၢအံၤသတးဒီး, means, expedients တၢ်သီ
တၢ်ဝုၤ.

meant ခံးဝဲ.

meat အညၣ်, I cut up meat with a knife ယကါ
တၢ်ညၣ်လၢဒီး.

meek သးစူၤ, ခၢ်, Place yourself meek ပၢ်စူၤန့ၣ်သး
တက့ၢ်.

meet ထံၣ်, သဂၢ်, စုလိၣ်, ချၢ်, by accident တၢ်သ
ဆိၣ်, go and meet လဲၤချၢ်, go out to meet
လဲၤသဂၢ်, fit, proper ဝုၤ.

melt မၤပျံၣ်ထီၣ်, ဆ့ၣ်ထီၣ်ဖိထီၣ်, ပျံၣ်, ရၤ.

men မိၣ်ခွါတဖၣ်.

mend, as a garment ဆးကျး, as an article of
furniture မၤက့ၤ, ချီၣ်က့ၤ, to reform အသးဝုၤ.

ထိပ်ကွာ.

mesh ကမိစင်, ပွန်အက္ခိ, ပွန်အမင်,

mess တင်အိပ်တင်အိ, a mixture တင်ကျိပ်ကျဲ, တင်ယိ
ဆုင်, officer's mess အိပ်တရံအိပ်မ့အလိပ်.

met ထိပ်ဝဲ, တပ်သမိပ်ဝဲ.

mete ထိပ်ဝဲ, ပျပ်ဝဲ, ဆီနိပ်.

mew သပ်မံယိပွာ.

mewl ဟိပ်အိငါအိငါ.

mice ယှိသျှပ်တဖပ်, see mouse.

mid အသးကံပူ.

midst ကံပ်, ကပ်ကမိပ်.

mien အဂီ, အရှင်.

might အဝံအဘပ်, အတဟိပ်, might do မသ့, might
be ကမ့သျှပ်သျှပ်လီ. see may.

miff သးဒိပ်.

milch, cow ဂီဖးမိအိပ်ဒီးအနှိထံ.

mild မုင်လၢ, gentle တပ်ဒး, ခပ်.

mile တတီးလဲဖးဖိ, two miles တတီး.

milk နှိထံ, to milk ဆံးအနှိထံ.

mill ဆာပ်, ဆာပ်ဂူင်, grinding mill ဂူင်မဲး saw mill
ပူင်လွးအမဲး.

milt ညှပ်ဒိပ်.

mince ဆိလီကဘျံး.

mind သး; to observe ပးပိပ်အသး, to obey ဒိကနပ်,
body and mind ပကစင်ဒီးပသး, new mind
သးသိ, good mind သးဂု, troubled in mind
သးကိပ်, able mind သးသ့, My mind is not
as it used to be စသးတင်လၢတပ်အလိပ်တပ်.
Let not your mind be troubled သုဝဲသျှပ်
အံသုတသျှပ်ကိပ်သးကိပ်တဂု.

mine သာ, သဲဒုန်, a mine of gold ထူအပူ, a tin

mine ခဲမင်အပူ, a mine of iron ထးအပူ.

mint, an herb ကပျိန်ကဘိ, for coining money မေ

စွဘးအလိပ်, မေစွဘးတား, to coin မေစွဘး.

mire ကပ်လီၤဘျာန်.

mirth တၢ်သးဖွံ.

miss, in shooting တဘဉ်ဘဉ်, ပူၤကွံၣ်, a young

girl ပမုၢ်ကနီၤ.

mist ပစီၤထံ.

mite တၢ်စိၣ်သး very small တမးဒိ.

mix ဃါဆုၣ်, ကျိၣ်ကျဲ.

moan ကအူကအဲး, ကအူကစွါ.

moat ကျူၢ်, see ditch.

mob ပှၤကၢၣ်ပူၤထီၣ်တဖု.

mock ကြိၣ်, imitate ကတိၤဒီး, to revile ခုၣ်ဒွဲၣ်, ကတိၤဆါ.

mode အသနီၣ်, အလုၢ်အလၢ်.

moist တၢ်စိၣ်.

mole, an animal ဒိတကလုၣ်, a mark မဲၣ်.

mold, see mould.

monk ဇရူၤကံၢ်ဒီးသိ.

month လါ, He worked during the month မေ

တၢ်တလါအတိၢ်ပူၤ.

mood, state of mind သးအဒိၣ်.

moon လါ, new moon လါဘါ.

moor, see fen, and swamp.

moose တကျၢၣ်ဒိၣ်ထီၣ်နၢၤတကလုၣ်.

mop နီၣ်တြူၣ်.

mope ကၢၣ်.

more အါန့ၢ်.

morn မဂီၤ.

mosque ပသံၣ်အကျိၣ်.

moss အံးဝဲး, ကလံၤအသွံ.

most အါကတၢ်.

mote ကမူၣ်, တၢ်ကမ့ၤ, ပြီကံၤ.

moth ဃၢ်, insects တၢ်ဖိဃၢ်.

move သုး, ဂဲၤ, ခဲးဒီး, move, persuade, induce လဲ
န့ၢ်, လွဲကဒ်လွဲကဒါ, move on-wards, to go
လဲၤတၢ်.

mould ထီၣ်အုး, တၢ်ပြုး, ပူၣ်အလီၤ, ဟီၣ်ခိၣ်ကပံၤ.

mound တဒိၣ်, ဘျၢၣ်, One or two mounds of
earth ဟီၣ်ခိၣ်အဝံတဘျၢၣ်ခံဘျၢၣ်.

mount, mountain ကစၢ်, to mount ထီၣ်, top of
a mountain ကစၢ်အဖီခိၣ်.

mourn အသးကိၢ်, အသးတမုၢ်, သးအုး, သူၣ်အုးသးအုး.

mouse ယုၢ်သူၣ်.

mouth ထးခိၣ်, ခိၣ်ထိး, outside of ထါခိၣ်, inside
of ကိၣ်ပူၤ, spittle ထူးဗျၢၤ, corner of the
mouth ခၢ်ယဲၤထံး, mouth of a river ထံထံၣ်,
We talk with our mouths ပကတိၤတၢ်လၢပ
ထးခိၣ်.

mow, cut down as grass ကူးနီၣ်.

much အါလံ, အါအါ, တဘး, He made this much
မၤတဘးန့ၣ်အံၤ.

mud ကပံၤ, I threw into the boat three throws
of mud ယဝဲထီၣ်ကပံၤဆူၣ်အပူၤသၢဝဲ.

mug လိခိၣ်အိၣ်ဒီးအန့ၢ်.

mule ကသ့ၣ်ယီၤမိၢ်.

mum အိၣ်ဘျီၣ်ကလၢၣ်, ကလုၢ်တအိၣ်,

munch အ့ၣ်အိၣ်.

muse ဒိပ်ဆိကလင်.

musk သပ်မံလီသကီ.

must ဘဉ်, We must love each other ပတဉ်အဉ်
လိပ်သးသကီးသကီးလီ. Every one must
work ပတဉ်မးကီးဂါဒးလီ.

mute ဒိပ်ဘိဉ်ကလင်, a mute ပှတအုဉ်.

my, or my own ယဝဲဒဉ်, myself ယကစၢ်, ပှဒဉ်ယဲ,
My peace give I unto you ယတၢ်ညူယတၢ်
ဖိးန့ဉ်ယဟ့ဉ်ဒီလၢသုလီ.

Nab ဖိဉ်န့ဉ်.

nag ကသ့ဉ်ဖိ.

nail ထးပနဲဉ်, to nail up ပနဲဉ်စဲဃာ်, nails of the
fingers ခုမ့ဉ်, of the toes ခိဉ်မ့ဉ်, root of
the finger nails ခုမ့ဉ်ခိဉ်ထံး.

name အမံ, to name ကိး, ယုာ်, He has two names
ပှတဂါအမံအိဉ်ခံယုာ်, Father, glorify thy
name ပါဇၢ်ဒုးလၢကပါးနမံတက့ဉ်.

nap မံတဖိဉ်ဖိ, တယုာ်, I will take a nap ယကမံတ
ယုာ်.

nape ပကိဉ်ကျးခံ, ပကိဉ်ကျါခံ.

naught တၢ်တဒိဉ်နီတမံတဉ်.

nave ကဟဉ်အသဉ်.

nay တမ့ဉ်တဉ်.

neal ထိဉ်ဂီထး.

neap, tide ထံသံ.

near ဘူး, ဂီထံး, အဃၢၤထံး, ဃၢၤ, as an event ဘူး
လံ, near relation အဘူးအတံာ်, too near ဘူး
ကဲဉ်ဆိး, There is something near the mar-
gin တၢ်အိဉ်လၢဃာ်ဃၢၤ, She is near to
death ဘူးထိဉ်ဖိးအကသံ.

neat ကဆွီ, pretty သရဲ၍တဲၵ်.

neck ကိၵ်, သလွၵ်, nape of the neck ကိၵ်ကျၵ်ခိၵ်, the neck bone ကိၵ်ဆိၵ်, joint in the neck bone ကိၵ်ဆိၵ်အဆၵ်, the foot of the neck ကိၵ်ဆၵ်တံး

need အလိၵ်အိၵ်, needy ဖြိၵ်ယၵ်.

neigh ကတဲး, The horse neighs ကသ့ၵ်ကတဲး.

nest အသ့ၵ်, nest of birds, a family ထိၵ်ဒိအသ့ၵ်.

net ပုၵ်, စၵ်, လိၵ်, hand net သ့ၵ်, net for birds ဒိးတယိၵ်.

new အသိၵ်, new moon လိၵ်တၵ်, new book လိၵ်သိၵ်.

news ပရၵ်, tidings အကစိၵ်.

next ဘူး, next year ခဲမငါတနီၵ်, ခဲတဟိတနီၵ်, ခဲကိၵ်တနီၵ်. Next year where wilt thou cut a field? ခဲကိၵ်တနီၵ်န့ၵ်န့ၵ်သါကတဲးတဲးလဲၵ်.

nib, the point of a pen ထိၵ်ဒိးအနီၵ်စ့ၵ်.

nice ဝုၵ်, ကဆုၵ်.

niche အပူၵ်.

nick ကူး, nick of time အခါတၵ်.

niece ဖိဒိၵ်ဖိၵ်မူၵ်.

nigh ဘူး.

night မူၵ်န့ၵ်, midnight ဖးဖိမူၵ်, to night ခဲမူၵ်န့ၵ်, to-morrow ခဲကိၵ်, ခဲကိၵ်ကိၵ်, day after tomorrow ခဲတကိၵ်, At night in the dark we can do nothing တၵ်ခဲးတၵ်န့ၵ်အံၵ်ပမၵ်တၵ်တသ့တၵ်နီၵ်တမံၵ်တၵ်. We sleep the whole night ပမံတၵ်ဒိန့ၵ်ညါ, (ပမံတၵ်သိတန့ၵ်ကျၵ်.)

nine ခွံ, ၉, 9.

nip အိၵ်, ဒိၵ်.

nit သ့ၵ်ဒိၵ်.

- no တမ့၍ဘဲ, no one တအိပ်နီတမံၤဘဲ, no man
ပုၤကညိတအိပ်နီတဂၤဘဲ.
- nod ခိပ်လီၤဖျး, ကျၢၣ်ကျၢၣ်.
- noise အသိပ်, အကလုာ်.
- none နီတဂၤ, တအိပ်ဘဲ, နီတမံၤဘဲ, not one, none
at all တအိပ်နီတမံၤဘဲ, As for bamboos,
there are none ဝၢ်တမံၤတအိပ်ဘဲမံၤဘဲ.
There is none at all တအိပ်ဘဲလွၤတက့ၤဘဲ.
- nook တၢ်က့ၢ်, a corner အသနၢၣ်.
- noon မုၢ်ထူၣ်, exact noon မုၢ်ထူၣ်ပုၢ်, after noon မုၢ်
ဆုၢ်လီၤ.
- noose တက္ခီၤ, သက္ခီၤ, ပျံၤသက္ခီၤ, noose, with a rope
ဒီးပျံၤ.
- nor ဇိၣ်, He neither eats nor drinks အိပ်ဇိၣ်တ
အိပ်,အိဇိၣ်တအိ.
- north ကလံၤစိး, ဆၢ်ကဆိ.
- nose နးဒွဲ, နါဒွဲ, ridge of the nose နးဒွဲအပျိၣ်, point
of the nose နးဒွဲခံ, nostril နးဒွဲပူၤ, mucus of
the nose နးဒွဲအိပ်, top of the nose နးဒွဲခိပ်
ထံး, hairs of the nose နးဒွဲဆူၣ်.
- not တမ့၍ဘဲ, Thou dost not know ? နတသ့ၣ်ညါ
ဘဲနဲ, All night I could not sleep သိတနုၤ
ကျၢၤယမံတန့ၢ်ဘဲ.
- notch ကူး, to be notched ဇူၤ.
- note လိာ်မံၤတၢ်ဖိတဘွၢ်, remember တိၢ်နီၣ်, fame
တၢ်ဟူထီၣ်သါလီၤ, note in music တၢ်အူၣ်အ
ကလုာ်.
- noun အမံၤ.
- now ခဲအံၤ, တခိၣ်အံၤ. ခဲကနီၣ်အံၤ, now and then
ကူၢ်ဘိကူၢ်ဘိ, Do not eat rice now အိပ်ဒီးမ့ၤ

ခဲကန့်အံတဝှ၊ It is not now as it was
anciently တၢ်ခဲကန့်အံတဝှတၢ်တၢ်လၢ ဟ့ၤအ
သိးလီၤ.

null တၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်.

numb ဝံ.

nun ဝိမံ.

nurse ပှၤကွၢ်, ပှၤကွၢ်ဖိသၣ်, take care of အံးကွၢ်
ကွၢ်.

nut တၢ်သၣ်အိၣ်ဒီးအံး, betel nut သဲးသၣ်.

O အိ.

O! ဇၢ.

oak သ့တကလၢ.

oar တၢ်, a paddle နီၣ်ဝှ, oar or paddle made
of bamboo သဲကၣ်.

oath တၢ်ဆိၣ်အံ, to swear ဆိၣ်တၢ်, to make oath
တီလိၣ်ဟ့ၤ.

oats ဘုတကလၢ.

odd တၢ်လိၣ်တၢ်, even ကိး, odd, strange ကလိၢ်.

ode တၢ်သးဝံ.

odds အိၣ်, a quarrel တၢ်အံၣ်လိၢ်.

of လၢ, အ, light of the sun မုၢ်အကဝီၤ, He
spoke of the sun ကတိၤတၢ်လၢမုၢ်အဝှၢ်အဝီၢ်.

off ကွံၣ်, လၢ-, အယံၤ, to be well off အိၣ်အိၣ်အိၣ်
ညီ. He is off တးထီၣ်လံ, Cut it off ဝဲၣ်ထဲၣ်ကွံၣ်.

oft တလိၢ်လိၢ်တလိၢ်လိၢ်.

oh အိၣ်.

oh! အိ, Oh! do not come near အိ, မၤဘူးတဝှ.

oil သိ.

old, applied to life ကၢ, ပှၤ, to a garment အ
လိၢ်လိၢ်, he is old အသးပှၤလံ, it is old ကၢ

ကီးတု၊တု၊န့ၣ်ဧ၊ How old art thou? နသး
ဆံးပွၢ်တုၣ်လဲၣ်.

on အဖိခိၣ်, ဖံးခိၣ်, အလီၤ, ခံး, ကဒီး, လၢ, go on
လဲၤကဒီး, He goes on အဝဲလဲၤခံး, Thou art
on the water နအိၣ်လၢထံဖံးခိၣ်.

once တဘျီ, တစု, တဇာ, တခိၣ်, to go once လဲၤတဘျီ,
once on a time လၢအဝဲတစု, once only တ
စုဃီ, Can we carry so much at once? တၢ်
ပွဲၤန့ၣ်ပဝံတဘျီဃီဧလၢၣ်ဧ, I have been to
Mergui once ယလဲၤဆူဘျံးတစု.

one တၢ်, ဝ, 1- any one, whoever ထီၣ်တၢ်,
some one တၢ်တၢ်, each one, one by one
တၢ်တၢ်, one after another တၢ်တၢ်တၢ်,
I have only one book ယလံာ်အိၣ်တဘျီဃီ.
ooze ခွၢ်ထီၣ်.

or မ့ၢ်ဂ့ၢ်, မ့တမ့ၢ်တၢ်န့ၣ်, ဧၣ်.

orb တၢ်ဖျၢၣ်သလၢၣ်, a star ဆၣ်တဖျၢၣ်.

ore, tin ခဲမၤလၢအဃါဆုၣ်ဒီးဟီၣ်ခိၣ်.

ought ဂ့ၢ်, ကြၢး, He ought to come here ကြၢးအ
ယဲဝဲအံၤ, These ought you to have ob-
served အအံၤတဖၣ်သုဂ့ၢ်တီၢ်သုဝဲလီၤ.

our ဝ, ပဝဲဒၣ်, ourselves ပဝဲဒၣ်အကစၢ်အံၤ, We
handle with our hands ပဟံးတၢ်လၢပစု.

ours ဂ့ၢ်.

out, outside လၢခိ, to put out, or extinguish a
fire မၤပံာ်မ့ၢ်အူ, gone out, extinguished လီၤ
ပံာ်လံာ်, to fall out, quarrel အ့ၣ်လိာ်အသး, to
find out ဆုဒီးထံၣ်န့ၣ်, to look out, watch
ဒီး, out of, on account of မ့ၢ်ဒ်န့ၣ်ဒီး, hold
out, offer ဒ်ကဟ့ၣ်ဝဲအသး.

owl ဒိကအိ,

own ဟ, own, to confess အာၣ်လီၤဒိလီၤအသး,
his own အဝဲဒၣ်, my own ယဝဲဒၣ်, their own
အဝဲသ့ၣ်တၢ်, An ignorant man sees not his
own faults ပှၤအခံးတဂၤန့ၣ်တထံၣ်လီၤတၢ်အတၢ်
ဒဲးတးတၢ်.

ox ကျိၣ်မၤ, ကျိၣ်ဒ့ဒိၣ်, ဝီၤဖဲးဒ့ဒိၣ်.

Pace ဟးယဲၤယီၤ a step or two တခါခါ.

pack တဘိၣ်ဖးဒိၣ် to pack ဘိၣ်ဆၢ.

pact အသးဒိးသိးဒိးကွဲးနီၣ်လံၤ.

paid လီးကွၤအကမၢ်,တူၢ်လံၤ.

pail, for water ထံဒၢ, ထံဗဲၤ,

pain အ့ၣ်ထူး, တၢ်ဆါ, ဆိးကဲး, pain internally သးဝ
အူး, pain in the bowels တၢ်ဟၢၤဖၢၤဝအူး.

pains, be at great pains မၤတူၤတၢ်ဘျံးအသး, make
effort ကျဲးစၢး.

paint ဖြူၣ်ဒိးကသံၣ်ထံ.

pair တဆိ, a pair, or yoke of oxen ဝီၤဖဲးတဆိ,
a pair of shoes ဒိၣ်ဖဲးတဆိ.

pale လီၤဝါ.

pall တၢ်ကူတၢ်သိးလၢကျၢၢ်ဘၢပှၤသံတလါ.

palm, tree ထီတထံး, of the hand ခုညါလၢ်,ခုညါသး.

pan သပၢၤ.

pane မံၣ်ထံကလၢတက္ခီၤ.

pang အထူး, ဆါစူၢ်.

pant သါသဖွဲ.

pap မ့ၤခွဲၣ်သိ.

par ဒိးသိးသိး, တဘၢးအံၤ, တဘၢးန့ၣ်.

parch ဝဲၣ်, ဝဲၣ်ထီၣ်လၢမ့ၣ်အူ, parched, or dried up
as the earth ဟီၣ်ခိၣ်ယုထီၣ်.

pare အီးကွံင်အဖီး, သွဲင်, သွဲင်ကွံင်.

park တၤယုၤအိၣ်အလီၢ်ကဝီၤ.

part တကူၣ်, မိၣ်, one part တမိၣ်, He gave a part
ဟ့ၣ်ဝဲတကူၣ်.

pass ပူၤကွံင်, pass in a mountain range တၢ်ဒွဲ,
တၢ်ဒွဲတၢ်တြီၤ.

past ပူၤကွံင်ဝဲ.

paste ကိၣ်, တၢ်မဲၤဘူး.

pat ဒဲ,

patch ဆးကျး, ဆးကျိၣ်ဆးကျး, ကဝီၤ, ကရၢ, A patch
of sugar cane ထံၣ်တကဝီၤ, A yam patch
ခွဲၣ်တကဝီၤ.

pate မိၣ်သၢ်ဆံအဖီး.

path ကျဲးမိ, ကျဲးဆး.

paunch ကဖု.

pause အိၣ်ကတီၢ်တမိၣ်.

pave မၤကျဲးဒီးလၢၢ်, မၤကျဲးဒီးအူၤခဲ.

paw အစု, paw ဝံ, with the feet တခဲစုတ
ခဲဒိၣ်.

pawn ဟ့ၣ်ကီၤ, a pawn တၢ်ဟ့ၣ်ကီၤ.

pay, as wages ဟ့ၣ်အဘူးအလဲ, as a debt ဆးတူၣ်
ကွၢ်အကမၢ်, လီးတူၣ်ကွၢ်အကမၢ်, pay attention
ဒိကန့ၣ်.

pea ကီၤလၢပထိးချံတကလုၣ်.

peace တၢ်ဆူတၢ်ဒီး, တၢ်မုၢ်တၢ်ဒီး, အိၣ်မုၢ်မုၢ်လၢလၢ,
termination of war ဒုးသုးဝံလံ. My peace
I leave with you ယဝ်လီၤတဲၣ်တၢ်ဆူတၢ်ဒီးဒီး
သုလီၤ.

peak အဒိမိၣ်, မိၣ်.

peal အသိၣ်ဖးဒိၣ်.

pear တၢသတ်တကလုင်.

pearl တၢ်မျှၢ်, ချိၣ်လွၢ.

peck, or hew မိး.

peel, rind အဖိး, အကု, peel off. as skin, bark
လီၤသလီၤ, တဘျူး, တမိၣ်.

peep ကွၢ်တုၣ်.

peer ခုၣ်နီၣ်မိၣ်နီၣ်.

peg နီၣ်ခဲ.

pelf ဓု, ထူ, တၢ်ဒိတၢ်လံၤ.

pelt ကွံၣ်ချ့ချ့.

pen, for writing ထီၣ်ဒိး, a fold ကရၢ.

pent ဒုးဆၢ.

perch, as a bird မိၢ်, မိၢ်လီၤ.

pert ကမျှၢ်ကမျိၢ်.

pest တၢ်ဆါဖးဒိၣ်, တၢ်တၣ်အၢ, ပှၤအၢ.

pet တၢ်လၢပအဲၣ်ဒိး, to be angry တၢ်သးဒိၣ်ထီၣ်.

phlegm ကဟး.

phrase လိာ်တဘိ.

pice တိၢ်, ပှၤ, How many pice in exchange
for a rupee? ဓုတတးပလဲလီၤန့ၢ်တိၢ်ဆံးအါလဲၣ်.

pick, choose ထၢ, pick up ထၢဒိၣ်, gather up ထၢ
ကွၢ်ဝဲ, pick, or pry out ခဲး.

pie ကိၣ်, a coin ကး.

piece တကူၢ်ဒိ, to piece out ဆးလီၤထီ, A piece
of limestone ထူၣ်လၢၢ်တဖျၢၣ်.

pier အကကၢၤ, အခီၣ်ထံး.

pierce ဆး, ဆးထူၣ်ဖျိ, လူ, ကဲး, ဆိး.

pig ထိးဒိ.

pike ဘိ, a fish ညုၣ်တကလုၣ်.

pile ပူဒိၣ်, ဘွဲဒိၣ်, a pile အပူ, Put up the boards

in piles တွဲဖိုက်ကူးသွပ်ဘွပ်ဘည်နဲ့တတွဲတတွဲတကွဲ,
pill ကသိပ်ဖျာပ်, ကသိပ်ကိပ်လိပ်.

pin ထးကမိပ်ခံ, ကလး.

pinch ခိပ်, တိပ်, ပိပ်, လီးနဲ့, a pinch တဖွဲ, to pinch,
squeeze တိပ်ဆပ်, to oppress မအေ.

pine ဆဲးဝဲ, a tree ဆွဲ.

pink ဖိတကလှပ်.

pipe မိပ်ကျိ, ဖိခွါ, ပိ, a pipe or whistle တူ.

pique အသးဒိပ်ထိပ်.

pit ဟိပ်ဒိပ်အပူ. pit of the stomach သးပူထီး, a
pit slightly covered over to catch beasts
သလှပ်, a pit in the road, usually to
catch thieves and men မသလှပ်, pit falls
ဒီးသလှပ်.

pitch သွပ်တကလှပ်, high pitch ထိ, highest pitch
အထိကတိပ်, low pitch of voice အကလှပ်ပြီ,
lowest pitch of voice အပြီကတိပ်, to pitch
upon, select ရွေး, to pitch a tent မထိပ်
တိပ်ဝါ, တပ်လီးတိပ်, to throw ကွပ်တုတ်ကွပ်,
pitch or fall head foremost လီးဆံဆွဲဒိပ်,
to besmear ဖူးဒီးသိ, pitch as a ship ကဘိ
ဝးဆွဲဆွဲ.

pith အကိပ်, ကသိပ်, strength အတဟိပ်.

place အလိပ်, to place ပပ်, ပပ်လီး, ပပ်တုတ်, situation,
office အလိပ်, Place thy things here, near
me နတိပ်နဲ့ပပ်လီးလိပ်ထီးအံ, Behold the
place where they laid him ကွပ်ပွပ်ပပ်လီး
ဒီးအလိပ်အံတကွပ်.

plague, to vex မတိပ်တပ်, disease တိပ်ဆိးဒိပ်.

plaid တိပ်ကူတိပ်သီးအကိပ်.

plain, level piece of ground တၢ်ပၤခိၣ်, ဖျါ, even
တၢ်လိၣ်, plain dress တၢ်ခိၣ်တၢ်ဒီးအကယၢ, vi-
sible အိၣ်ဖျါ.

plaint ကအုကစွါ.

plait သိၣ်.

plan အဂီၢ်, to plan တိၣ်, ကျဲၣ်တိၣ်ဖးလီၤ, ကျဲၣ်တၢ်ဖး
တၢ်.

plane ဖွၣ်ဘိၣ်, to plane ကြွၣ်ဒီးဖွၣ်ဘိၣ်.

plank သွၣ်ဘွၣ်တၢ်တိၣ်, ဘွၣ်တၢ်.

plant သူၣ်, သွၣ်ဖိ, a cotton plant ဘဲတထူၣ်, Such
a plant is of no use သွၣ်ဖိအံၤသီးတဂီၢ်တၢ်ဒီး
တမံၤတၢ်.

plash ခဲထံ.

plate လိၣ်ဘွၣ်တၢ်, လိၣ်ဝါဒိၣ်.

play လိၣ်ကွဲ, လိၣ်ကွဲ, theatre ဝဲၤကလိၣ်ပွဲ, to play
with, amuse လိၣ်ကွဲလိၣ်အသး, tease လိၣ်ကွဲ
မၤဟီၣ်, to gamble လုလိၣ်အသး.

plea ဆဲးနီၣ်တၢ်ကတိၤ, တၢ်ကတိၤဆၢ.

plead ဆဲးနီၣ်တၢ်ကတိၤ, ဆုကညး.

please တၢ်အသး, If you please နသးမ့ၢ်အိၣ်, နမ့ၢ်
အိၣ်ဒီး, As you please ဖဲနသး.

pledge တၢ်ဟ့ၣ်ကိၤ, pledge one's word ကတိၤနီၣ်.

plight ဟ့ၣ်အၢၣ်လီၤဒိၣ်လီၤအသး, state, or condi-
tion အိၣ်အလီၤ.

plinth ခံတီ, ခံတရူ, ခံဆွၣ်ဒီး.

plot ကၢၣ်ဝဲအကမၤတၢ်လၢအတၢ်တၢ်, of ground ဟီၣ်
ခိၣ်တကဗီၤ, a grass plot ခိၣ်တကဗီၤ.

plough ကြိၣ်, ကရိၣ်, to plough ကွးကြိၣ်, ကွးကရိၣ်.

pluck, as fruit ခဲးအိၣ်တၢ်သၣ်.

plug တၢ်ခိၣ်ဝး.

plumb, to be ထူ၍.

plume ထိပ်ခိုး, ကယာထိပ်ခိုး.

plump ဘိပ်, ကပ်, ကလှ.

plunge ယူလီထံ, thrust into ဆဲး.

ply မီးတင်ကြိုးကြိုး, as oars ကာကတငါကြိုးကြိုး.

poach ကမိ.

pod ပထိုးချံအဖိုး.

point အနီစွာ, မိပ်, point of land, cape ဟိပ်မိပ်အ
နား, point at ညိပ်, point out ခုနဲနဲ, of the
fingers စုစုမိပ်, စုစုမိပ်စွာ, of an arrow ဟိပ်
မိပ်စု, of a rock လာမိပ်နား, of a mountain
ကစာမိပ်နား, of an island ကီးနား, of a sand
bank ဖြိမိပ်နား.

poise လီသယာမိပ်ခိုးသီးသီး.

poke ကွေး, ကွေးမီးနိပ်ကွေး, ခွေးကွပ်.

pole, setting pole for a boat မဲသု, မုသု, ထိဝါ.

ridge pole သမိမိ, Pole star ဆပ်ယုသု.

pond ကွံ, နိပ်, ကမါ.

pool မိ, နိပ်.

poop ကဘိနိပ်ဝံခံအအား.

poor ဖြိပ်, lean ဆဲး. Whether poor or rich, all
must die ပဒိပ်မုဂ်ဝဲပဒိပ်မုဂ်ဝဲတပ်သံခဲလားလီ.

pope ဇရပ်ကပ်အသရပ်ခဲလားအမိပ်သရပ်ဖေးဒိပ်.

porch တိပ်ခဲညါ, ပျံမိပ်, ဘျိပ်.

pore ကပာထိပ်အလိပ်.

pork ထီးအညပ်.

port ကဘိသနု, a ship's ports မျိပ်အမျိပ်.

post ထူပ်, office အလိပ်, station ဒိပ်အလိပ်, letter
carrier ပှာဆွာလိပ်, A house post တိပ်ထူပ်တ
ထူပ်.

pot ကိ, သပာ, rice pot သပာမိ, curry pot, with
wide mouth သပာမိ, A pot of earth oil
ထံနာသပာတဗျာန.

pouch ထာန.

pounce မှီ, ဖိနသဘုံး.

pound တိ, as paddy ဆုဘု.

pour လူလီဂ်လီ, pour paddy into the crib ဂ်
လီဘုဆုဖိပူ.

pout ပ်စူထိန်အထိနိ.

pox, small pox တ်ဆိမရိ, တ်ဆိမးဒိ, chicken
pox မရိထံ, မရိမိ.

praise ခံထိန်ပတြာ, ပတြာ, တယိ, အူ.

prank မာန်တ်ပျာအသိ.

prate ကထိကြိ.

prawn သဒိ, large kind သဒိကိ.

pray ဘိထုကဇ်, ဆုကညး, Watch and pray ဆိး
သိဒီးဘိထုကဇ်တ်တကွ.

preach ခံထဲထဲလီ.

press သနံ, ကျံ, ခံ, ဆိ, press down upon ဆိ
တံ, printing press ပုန်နံအမဲ.

prey သဘုံးဒိန်အဆာ.

price အပ္ပ. The price of the gun is very high
သံနံတခိန်အံအပ္ပဒိက.

prick ဘာနိ, ဘာနိ.

pride ပ်အသးကဇာလာ.

priest ဖိကံ, မိသိ.

prime အဒိန်အဂု, best ဂုကတိ.

prince ပဒိန်မးဒိ, မိပေအဖိခွါ.

print ပုန်နံ.

prism ယိခေမိးသးဖိကွိ.

prize ပိဉ်း, to prize ခံးအပ္ပ, to value, have a regard for ဆဲဉ်ဒီးဝဲ, လိးကိဝဲ.

probe ပိဉ်နွံကွၢ်, ပိဉ်တၢ်ဆါ.

prog တၢ်ဒိဉ်တၢ်ဒိ.

prompt ချဲသဒိး, ဒိဉ်ကတိဝဲ.

prone တိးလိးကဒိကွၢ်, ညိနွံ.

prong နိဉ်ခဲးတဘိ.

proof ပှၤအုဉ်ဒိဉ်အသး, အတကဲဉ်ပဝး.

prop ပၢ်ထီဉ်ဃၢ်, ပထၢ်, အတိ.

prose လံာ်တၢ်ကတိဝဲ.

proud ပၢ်အသးထီဉ်ထီ.

prow ကဘိခိဉ်, ချဲခိဉ်.

prowl, as a tiger for food ဆုဒိဉ်အဆဉ်, as a thief ဆုဟုဉ်ဒိဉ်တၢ်.

prune ဝဲဉ်ကွၢ်အဒ္ဓအဖိ.

pry ကွၢ်လိးတံာ်လိးဆဲး, တကၢ, စကၢ, pry up ကၢကွၢ်, a lever နိဉ်ကၢ.

psalm တၢ်သးဝံဉ်.

puff အူတသုဉ်, puff up or out ကဖိထီဉ်, to swell ညိးထီဉ်, a puff of wind ကလံးဖဲတဘိ.

pug ဆဉ်ဖိကိးဖိလၢပအဲဉ်ဒီး.

pull ထုး, ဖုဉ်, pull hair ဖုဉ်ခိဉ်, pull and push ကဲးကိးထီဉ်.

pulp တၢ်သုဉ်အကပိ.

pulse အထူဉ်ဖျိး feel the pulse ဟံးကွၢ်အထူဉ်, beans ပထိး.

pump ခဲးထုးထီဉ်ထံ.

pun ဆွ, အဆွအဒ္ဓ.

punch, to make a hole ဆွံ, ပိဉ်ဖျိ, an awl, a piercer ထးလူ, ram down ဆဲး, ဆဲးဖျိး.

pup ထွန်ဖိ.

pure စိ, စိဆုံ, ကလၢ, စိထံ.

purge ဒူးလူ, a purge ကသိပ်လူ, to cleanse မၤကဆိ
ထိပ်.

purl ထံဖိလိာ်ယွၤလိၤအသိပ်.

purr သပ်မံၤလိၤသါသိပ်.

purse ခွထၢပ်.

pus အပံ.

push ထွပ်, ဆိပ်, as a person with the head သ
နိပ်, as a buffalo with his horns ဘျၢပ်, push
aside, or away ဆိပ်ကွံာ်, crowd into သံးနှံာ်,
ဆွံနှံာ်, push against ဆိပ်တနံး, as with a
shovel or spade ဖြိပ်.

puss သပ်မံၤလိၤ.

put ဝံာ်လိၤ, put away တံးန့ၢ်ပာ်, reject ညိကွံာ်, ကွံာ်
တုာ်ကွံာ်, put off, as time သုးန့ၢ်သုးသိ, put
off, as clothes ဘွပ်လိၤကွံာ်, put down, sub-
ject မၤန့ၢ်မၤဆပ်, put by, set aside ဝံာ်ကွံာ်,
put by, lay up ဝံာ်ဖျိပ်, put forth, publish
မၤဟူထီသါလိၤ: put forth strength ကျဲးစၢး,
put in practice ကျဲးစၢးဝံာ်တၢ်သိပ်တၢ်သိအသိး
န့ၢ်, put upon ဝံာ်ဆိပ်, put upon the table
ဝံာ်လၢစွဲအဖိမိပ်, put to death မၤသံ, put
to it, be in trouble ဘၣ်တၢ်နးတၢ်ဖျိပ်, put
outside ဝံာ်လၢဖျိပ်ဖိ, put out, extinguish
မၤလိၤပံာ်, put in order ကတဲာ်ကတိၤ, The
ship has gone, put to sea ကဘိလဲၤထီၤလံ,
Further, I will put it here အဘံၤန့ၢ်အံၤ
ယကပံာ်ဖဲအံၤလိၤ.

Quack, as a duck ထိပ်ဒွပ်ကိး, a quack ပှၢပ်အ

သးဒ်ကသံဉ်သရဉ်အသိး.

quaaff, as a cigar ဒီးဒ်.

quail ထိဉ်ပဝံ to quail အသးပံ, ကနိး.

quaint လီၤတံၢ်လီၤဆဲး.

quake ကနိး, ဟူးဝး.

qualm တံၢ်မိဉ်ဘျီးအသး.

quartz ကွၢးစး.

quay ကဘိသန့.

quean ဆဲးသဲမုဉ်.

queen နီၣ်ပၤမုဉ်.

queer လီၤလး, တံၢ်နီၣ်အလီၢ်.

quell မၤန့ၤမၤဆဉ်.

quench မၤလီၤဝံ, quench thirst မၤကျိတံၢ်သူအသး
လာထံ.

quest ဆုတံၢ်, What are you in quest of? နဆုမ
န့ၤတမံၤလဲဉ်.

quick ရၤရၤ, ဆူဆူ, ဣၣ်ဣၣ်, ဖျဉ်, Go quickly, I am
ready to die လဲၤန့ၢ်အဆူတက့ၢ်, စကသံတုၢ်လီၤ.

quill ထိဉ်ဒီး.

quilt လီၢ်မံဒါအတိဉ်, to quilt ဆး.

quire စးမိကံၢ်ခွဲးခံဆံလွံၢ်ကထာ.

quit ဟးသဒဉ်, ညိကွံၢ်.

quite လွၢ်တက့ၢ်, quite gone တဒိဉ်တဉ်လွၢ်တက့ၢ်တဉ်.

quoin ကျဲး, နီဉ်ဆဲး.

quoit ထးကွီၤလီၢ်ကွဲး.

quote ဆုထာထိဉ်တံၢ်ကတိၤလၢလံၢ်ပူၤ.

quoth စံးဝဲ, ကတိၤဝဲ.

Race တံၢ်ဆုၢ်, ပြၢ, boat race ပြၢခွံ, 'run a race

ဆုၢ်ပြၢ, a kind အကလုာ်, species စၢၤ, ကစၢၤ.

rack, to put in stocks သိးဆဉ်, extreme pain

ဆါနုနုကလဲင်.

raft ထိ.

rag တၢ်ကံးညှင်.

rage တၢ်သးဒိၣ်, တၢ်သးလူၤ, to rage အသးဒိၣ်ထီၣ်နုး
နုးကလဲင်, be violent as a fever ညှိၣ်ဂီၢ်နုးနုး
ကလဲင်.

rail, at ဒုၣ်ဒွဲၣ်, ဆိၣ်အံၤ, railing တကီၣ်, တကံၣ်တ
ကီၣ်, မူၤၤ, မူၤမိၤ, rail of a boat ချံၣ်ဒိၣ်န့ၤ.

rain တၢ်စူၤ, တၢ်ဖဲစူၤ, rain bow တၢ်ကွဲၤ.

raise, lift up မိၣ်ကတိၤထီၣ်, raise the eyes, look
up ကျဲထီၣ်အမဲၣ်.

rake ကရဲၢ်, to rack ဃဲး, a vile fellow ပှၤအံၤ.

ram သိၣ်, ram with a rod ဆဲး, ဆဲးဒိး.

ran ဃုၣ်ဝဲ.

rang, He rang the gong အဝဲဒိၣ်မိၤ.

range ချဲၣ်လီၤ, လဲၤဟး, a range အဝဲၢ်.

rank အလီၢ်, strong scented နၢၤဃိ, strong, vigo-
rous ဝဲၤထီၣ်, ဒိၣ်ထီၣ်ချ့.

rap ဒိတကျိၣ်.

rape, to commit ဒီးဆူၣ်.

rare ကၢ, Rice is scarce, rare ဟူကၢကၢ.

rasp ထးကရဲ, to rasp ကြံ.

rat ယုၢ်, bamboo rat မိ, mole ဝံၤ.

rate အပ္ပၤ.

rave အသးပျူၢ်, အသးဒိၣ်ထီၣ်.

raze မၤဟးဂီၤ.

rash အသးချ့, တၢ်တဆိကမိၣ်တၢ်ဒီးမၤဝဲ.

raw သံကမဲၣ်, အစွဲ.

ray မုၢ်အဇူၢ်.

reach ပၢၢ်, တုၤ, come up to ချဲး, to reach and

give a thing ဟွံပှ်ယှ်စီ.

read ဖး, having read ဖးဝံလံ.

realm အဘိအမုၢ်.

reap ကူး, reap paddy ကူးဘု.

rear အလိၣ်ခံ, rear of an army သုးမိအလိၣ်ခံ.

red ဂီ, very red ဂီကဖးလး, dazzling red ဂီ
ဆှ်ကလံ.

reed တမိၣ်.

reel မိၣ်ကွီ, နိၣ်ဘး, to reel thread ဘးထီၣ်လုၣ်,
reel as a drunken person လဲၣ်တၢ်ကလိၣ်က
လိၣ်ဒ်ပှ်မုၢ်သံး, as a weak, or aged person
လဲၣ်ကနူၣ်ကပၤ, totter ကပံၣ်ကပၢ်.

reign မၤပဒိၣ်, ထီၣ်ဒိၣ်နူၣ်, အမိၤ, နၤဘၣ်ပၤဘၣ်.

rein ကသ့ၣ်အထးဒိၣ်ပျံၤ, to rein ထုးအပျံၤ, give the
reins to a horse ပျံၤကွံၣ်ကသ့ၣ်အပျံၤ.

rend ဖြိယံၣ်ဝဲ.

rent သ့ၣ်ဖးကွံၣ်, of a house တံၣ်အဘူးအလဲ, of
ground တံၣ်ဒိၣ်အဘူးအလဲ, a rent တၢ်ဖြိ, rent,
torn ဖြိယံၣ်ဝဲ.

rest အိၣ်ဘွံး, what is left တၢ်လၢအအိၣ်လီၤတဲၣ်,
အိၣ်ဘျဲၣ်, Hereafter sleep and rest ဆူညါမံ
ဒီးအိၣ်ဘွံးကၣ်နဲၣ်.

retch ကနၢ်, ဘွံး, ဂိၣ်.

rhyme ထီ.

rib ဂုၣ်ဆံ, ribs of a ship ကဘိဂုၣ်ဆံ.

rice ဟု, blasted rice ဘုသိၣ်, sound rice ဟုဆး,
cleaned rice ဟုသး, half cleaned rice ဟု
ဂုၣ်ကျဲ, boiled rice မ့ၤ, rice plant ဘုဘိ,
When I have done work I will eat rice
ယမၤတၢ်န့ၣ်ဝံၤဒီးယကအိၣ်မ့ၤလီၤ. I have very

- little rice စဟုအိပ်ဒီးစွာကိပ်ဖီးလီ။
- rich အထူးအတီ၊ အလုပ်ဒိပ်အပွ၊ဒိပ်။
- rid ဟုလီ၊ to get rid of ပန်ကွံင်။
- ride ဒီး၊ ride a horse ဒီးကသွပ်။
- ridge, of a house သဒိမ်၊ ခိပ်ကျာ်နာ်ကျာ်၊ of a mountain ဒိမ်ဒိပ်၊ ဒိမ်ဒိပ်ဒိန်။
- rife အိပ်အါ။
- rig ကူထိပ်သီးထိပ်၊ rig a ship မပပ်ကတိယာ်ပုံ။
- right ဘာ်လံ၊ right hand ခုထွဲ၊ right side ခုထွဲအကပ၊ ခုထွဲတဒိ။
- rill ထံဖိလိပ်၊ ထံဖိနဲကဲပ်။
- rim အနာ်ခူ၊ ကနူ၊ ခိပ်ခူ၊ ကျီ။
- rinse, as clothes ဆျပ်။
- rind အဖီး၊ ကု။
- ring ကျီ၊ အကျီ၊ iron ring ထးကျီ၊ finger ring ပသံး၊ to ring အကလုာ်သိပ်ပွ၊ a ring worm ဖြ၊ Ring the bell ထးသိပ်နိပ်တိပ်ကျိပ်။
- rip ဖြိယာ်၊ ဖြး၊ as a seam ဃုာ်လီ။
- ripe ဖံ။
- rise ဂဲ၊ဆာထာ်၊ ထိပ်၊ as the head of a river ဆဲးတိထိပ်၊ The water will rise shortly ကိးမးထံကထိပ်လီ။
- risk ဟွပ်ယုာ်တါ။
- rite အလုာ်အလုာ်၊ အသနိ။
- rive မသွပ်ဒီး။
- road ကျဲ၊ A log has broken in the road သွပ်ဖူကါလာကျဲနုာ်တဖူ။ I was on the road five days ယလဲ၊တါအံ၊ယံင်လာကျဲယဲင်သိလီ။
- roam လဲ၊ဝဲ၊လီ။
- roar, a loud growl ပသူကညီ၊ ကိး၊ the lion

roars ခုကညီ၊

roast ကပ်.

rob ယုတ်တင်၊ ဂုဏ်ဆူပ်၊ ဂုဏ်ဖျိ.

robe ဆုဖးဒိပ်.

rock လာ၊ လာ၊ ဖးဒိပ်၊ ဝးကွဲင်ကျိပ်၊ as a boat ကွဲင်
ကျိပ်၊ as a chair ထိပ်ဝး၊ There is a great
rock in the water လာ၊ ဖးဒိပ်အိပ်လာထံကျိပ်၊
A piece of rock salt အံဆပ်သံပ်ထိပ်တဖျာပ်.

rod နိပ်တိပ်၊ နိပ်ထိးထိ.

rode ဒီးဝဲ၊ he rode ဒီးဘပ်ဝဲ.

roe တလှိုင်မိပ်၊ roe of fish ညပ်အဒိပ်.

rogue ပှ၊ အအ၊

roil ကလိပ်၊ to roil water ကလိပ်ထံ.

roll တလှိုင်၊ သရီ၊ တနိပ်၊ ခုံး၊ လိပ်လှိုင်၊ လိပ်လာ၊ a
roll အထူ၊ Roll up the mat ထူကွေးချိပ်၊ A
roll of betel leaf သဘျာပ်တထူ.

romp လိပ်ကွေ့.

roof ဟိပ်ဒိပ်.

rook ထိပ်တကလှိုင်.

room အဒား၊ instead of, in room of ပျိုင်လဲလိ၊ အ
သး.

roost ခံ၊ a hen roost ဆိမံအလိပ်၊ ဆိမံဒိပ်.

root အင်္ဂါ၊ အဒိပ်ထံး၊ to root up နှုပ်ဒီးအင်္ဂါ၊ root
of the finger nails နှုပ်ဒိပ်ထံး. The hog
roots with his nose ထိးကွဲင်တင်လာအနီဒွ.

rope ပျံ၊ ပျံ၊ ဖးဒိပ်၊ How long is the rope? ပျံ၊
နှုပ်ဆံးထိလဲပ်၊ The rope has fallen loose ပျံ၊
လိ၊ ယုတ်လံ.

rose ဖိတ၊ ဆူပ်၊ ထိပ်၊ did rise ဂဲ၊ ဆာထာပ်၊ see rise.

rot အုတ်သံ.

rote ဟိုထီးခိန်.

rough ဗု, ဗိ, ကနံ, ခခါဉ်ခိ, ကနာ်, ကဖူဉ်, ကြိ, rough,
prickly ဗဲး, savage in temper ကရကရိး.

round ဟျာ်သလာ်, circular ကဝီ, ကဝီကျိ, a-
round, on all sides ဝးတရံး.

rouse, from sleep ထိပ်ဝဲ, rouse the mind သ
ဆပ်ထိပ်, ကမိထိပ်.

roust ခုးဗုလီ, မုလီ, ဖး, be routed ဗုလီ, မုလီ, ဖး.

route ကျဲ, ကလဲ, တာ်ကျဲ.

rove လဲ, ဝဲ, ဝီ.

row ကာ်, ကာ်တငါ, အဝံ. A row of people sit-
ting ပှဲဆုဉ်နီတဝံ.

rub ကြိ, ကြိကွံ, ထူ, ထူထး, လိပ်လူ, ဂူ, ခိးခူ,
ပူ.

rude ပင်ခူအသး, တမီ, insulting ကလံးကမိ.

rule တာ်ဘျာ, to rule တိတိဘျာ, a precept တာ်
သိပ်တာ်သိ, to govern မပဒိဉ်.

rum သံးတကလုဉ်.

rump ခံကိ.

run ဗု, to run away ဗုထိပ်, to flow ယွလီ,
to flow out ယွထိပ်, Let it run away က
ဗုကွံဒဉ်ဝဲ.

ruse လိတာ်ဝဲတာ်.

rush ဗုကြီးကြီး, a kind of grass တပိထံ.

rust ဗပ်ဆုဉ်, ထိပ်ဆုဉ်, အိပ်.

rut လုဉ်ဒါအလိ.

rye ဘုတကလုဉ်.

Sack ထာ်, to sack လူးနုဂျိနု.

sad သးအုး, သးတမုဉ်, သယု.

safe ဒိပ်ကျာ, escape from ပူဖျဲးဒီးတာ်ကိတာ်ဝဲ.

- sag လီကလီး, as a rope လီကတြှ်.
- sage ကျပ်တင်သွ, အကျပ်ဒိပ်, a wise man ပှ်ကျပ်တင်
သွဖးတင်တင်.
- said ခံးဝဲဒ်, He said, do not come here ခံးဝဲဒ်
ယဲဝဲအံတဂု.
- sail, sails ယင်လပ်, ကဘိယင်လပ်, the ship sails
ကဘိလဲ.
- saint ပှ်စီဆွံ.
- saith ခံးဝဲ, He saith the old is better ပှ်အခံးဝဲ
လာအလီလံးန့ပ်ဝံပ်တကွင်လီ.
- sake အခိပ်အဆိ.
- sale တင်ဆိ.
- salt အံသပ်, to be salt ဟိ, salt water ထံဟိ. rock
salt အံသပ်သံပ်တိပ်, How much salt is there
အံသပ်အံဆံးအါလဲပ်.
- salts ကသံပ်အံသပ်.
- salve ဖလီဆံပ်, ဃီးသိ.
- same ဒီးသီးသီး, တမံဆိ.
- sand မဲး, a sand, or sand bank ဖြိပ်, sand fly
တင်ကမွင်အဂီ, sand stone လာပ်မဲး.
- sane, to become, as after a fit of insanity အ
သးဝှ်ထီပ်, အိပ်ဆူပ်အိပ်ဆူ.
- sang အုပ်ဝဲ, သးဝံပ်ထီပ်ဝဲ.
- sank လီဒးဝဲ, လီဘျာပ်ဝဲ, see sink.
- sap သွပ်အထံ, to sap ချပ်လာအဖိသင်.
- sash ဟိင်သကီး.
- sat ဆွပ်နီလံ.
- sauce, curry ကသူထံ.
- save အုပ်ကွဲဒိပ်ကွဲ, to lay up, preserve ဝင်ဒိပ်,
except လာန့ပ်အဖိဒိပ်.

saw လွှဲ, to saw ထူးလွှဲ, did see ထိုင်ဝဲ, saw fish.
ညှပ်ကားဝဲ.

say စံး, တဲ, ကတိတိ, He says he did not do
it အဝဲဒိုင်စံးဝဲယတမတည်. I do not under-
stand what thou sayest နှံးန့ၣ်ယန့ၣ်တပၢ်
တည်.

scab အကိၣ်ယု, သဒံ.

scald တည်ဒီးထံၣ်.

scale သဒံ.

scales မီးဒိၣ်, fish scales ညှပ်သဒံ.

scalp မိၣ်ဘွၣ်, မိၣ်ဖံး.

scant တလာတည်.

scar အပူၤလိၣ်ဆးကၢၤ.

scarce ခှၢ, bear a high price, scarcity တၢ်ကၢ,
ကၢ, Water is very scarce ထံအိၣ်ကၢမးလိၤ.

scare မးပျံၤ, ဃါ, ကတြၢ, လွဲ.

scarf မိၣ်မုၣ်နီၣ်ကၢၤ.

scene တၢ်ကွၢ်ကိအလိၣ်.

scent တၢ်န့ၢ.

scheme ကျံၣ်ထီၣ်ဖးလိၤ, တၢ်ဂီၤ.

schism တၢ်စုတလိၤဃုၣ်.

school ပှၤမးလိလံၣ်တပူၤ.

scoff ခုၣ်ခွဲၣ်.

scold ခု, ပယံၣ်, ကတိတိဃဲကအဲး, ကိးဃါတၢ်, ဃါ.

scoop နီၣ်တၢၤ, to scoop ဘျၢၣ်ထီၣ်ဒီးနီၣ်တၢၤ, ချူခွဲးထီၣ်.

scope သးအကျံၣ်တၢ်.

scorch ဆိ, လဲး, with fire မ့ၣ်ဇူကိၣ်တံၢ်.

score ခံဆံ, ၂၀. 20, to score မးနီၣ်, တိၢ်နီၣ်ဂံၢ်နီၣ်,
မိးတၢ်.

scorn, revile ခုၣ်ခွဲၣ်, to hate သးဟ့, treat dis-

respectfully မတင်အတယူတယိုင်ဘည်.

scour သွယ်.

scourge တိဂ်, a scourge, calamity တင်းနားတင်ဖိုင်.

scout ပုလဲအလဲကွပ်ရှုသူ.

scowl ဝံ့အုပ်လီအမဲ.

scrap တကွပ်ဖိ.

scrape ဝံ, ကွေး, ကွပ်.

scratch ဝံထူး, scratch up ဝဲ ဝံ.

scrawl ကွေးထူးလဲ.

scream ကိးပသူထိပ်, ဟိပ်, ဟိပ်ကပွပ်ပွပ်, ကြွ, ကိးကံ, ကဲးကိး.

screech ဟိပ်ကိးပသူတင်, ကဲးကံဖျိကဒိး.

screen ကျပ်ဘာ, ကပ်ထိပ်, တဒါ, ကးဘာ, a screen ကပ်.

screw ကြူး, ကျူး, ထးပကံး. to screw ပကံး, ဝံ, cork

screw တင်နိပ်ပကံးထိပ်တင်ခိပ်ထိပ်ဝဲ.

scribe ပုကွေးလိပ်.

scrip ထာပ်.

scroll လိပ်လဲတင်ထူထိပ်.

scrub သုကြွပ်.

scud ဆွပ်သဘျူးဆွ.

sculk ဆွပ်အိပ်ရှုသူ.

scull ခိပ်သပ်ဆံ, ခိပ်ဆံခိပ်ကနာ. see skull.

scum ထံသဘွေ.

scurf ခိပ်လီသံ.

scythe ထးဝဲးဖးခိပ်, see sythe.

sea ခိပ်လဲပ်, ocean မါသမံး.

seal ခဲပနိပ်, ဆံ, a seal တင်ခဲပနိပ်ဆာ.

seam ဆးအထီ, အဆာ.

sear မာဆွထိပ်, ဆိ.

search ဆု.

seat လိပ်ဆွဲနီၤ.

sect အသနိလီၤဖး.

sedge ဆွဲ.

see ထံၣ်, ကွၢ်, perceive သ့ၣ်ညါလံ. Thou seest farther than I နဲဒၣ်အံၤန့ၣ်ထံၣ်တၢ်ယံၤန့ၣ်ယၤလီၤ. When didst thou see? န့ထံၣ်ခဲလဲၣ်.

seed အချံ, တၢ်ချံ, descendants အစၢၤအသွၣ်.

seek ဆု, We must seek till we find ပတၢ်ဆုတုၤ ပထံၣ်လီၤ.

seem မၤသးၣ်အသိး, လီၤဂၢ်.

seen ထံၣ်လံ.

seer ဝံ.

seethe ချီထီၣ်.

seine သွၣ်တကလုာ်.

seize ဖိၣ်န့ၣ်, ဖွါ.

self ကစၢ်ပွၢ်, အကစၢ်ပွၢ်ဒၣ်ဝဲ, myself, I myself စကစၢ်ဒၣ်ယဲ, thyself နကစၢ်ဒၣ်နဲ, himself, herself, itself အကစၢ်ဒၣ်ဝဲ.

sell ဆါ, ဆါလီၤ, ဆါလီၤတိၢ်လီၤ.

selves ပဝဲဒၣ်.

send မၤ, မၤလိၣ်, ပျၢ်, I will send thee နဲဒၣ်အံၤယကမၤန့ၣ်လဲၤတၢ်လီၤ.

sense, meaning အဓိအပ္ပတ္တိ.

sent မၤဝဲ, မၤလိၣ်ဝဲ, ပျၢ်ဝဲ, ပျၢ်ကွံာ်.

serge သးကလးဆူၣ်.

serve ခိးမၤ, မၤတၢ်. No man can serve two masters ပကစၢ်ခိၣ်အတၢ်မၤန့ၣ်ပွၢ်မၤတကဲဘၣ်နီတဂၤဘၣ်.

set, as a post သူၣ်လီၤ, to set a time သ့ၣ်ပၣ်ခိး

ပ်, to set aside နှုးကွပ်ညီကွပ်.

seven နှိ, ၇, 7.

sew ဆး.

sex, male မိသမ္မိ, မ, female မိမုတ်, မိ.

shad ညှပ်တကလှပ်.

shade တပ်ကဒု, ကဒုကဒါ, ဒု, to shade ဖွပ်တပ်ကဒု,
a screen ကပ်.

shaft အဘိ, အခိပ်.

shake ဟူး, ကနီး, တဆွ, တြု, သပ္ပာ, ဝးဆွဲဆွဲ, တထူပ်.
ကကျပ်, တကျပ်, တထပ်, ဝံ, ဝံ, ကျပ်ကျပ်, ဝးကျပ်
ကျပ်, ဆးသပ္ပာ, ထိပ်ဝံ, တပျပ်တပျပ်, ရှု, shake
violently တပျပ်တပျပ်.

shall က, He shall go အဝဲကလဲလီ.

shalt က, Thou shalt know hereafter တပ်တဖပ်
အံ, အလိပ်ခိးနကသွပ်ညီလီ.

sham ကျ, ကျမအသး.

shame တပ်မံဆွး.

shank မိပ်ဒုပ်သပ်.

shape အဂီ.

share အဂီ, အခိပ်အဂီ, This is for me, this is
my share အအံ, တမံ, မှီယဂီလီ.

shark ညှပ်ကမိ.

sharp အုတ်ဝဲ, as vinegar ဆဲ, sharp point မိပ်ရှု, ရှု,
very pointed ရှုရှုကလပ်.

shave လူ.

shawl နိပ်က.

she အဝဲ, the word *she* is used when speak-
ing of females, She နှပ်တပ်ဆးမိးမိမုတ်.

sheaf ဘုကမိပ်.

shear တပ်.

shears ကးခွ်ဖးဒိပ်, (ကးကွဲဖးဒိပ်.)

sheath အတြိပ်, တြိး, အဒါ, ကပးကပး,
sheathe ချိပ်နွပ်.

sheaves ဘုကဒိပ်တဖပ်, Bind the sheaves ယုဘုက
ဒိပ်.

shed တာ်ဒူးထိပ်အဒိပ်, ကရိပ်, ကြိပ်, shed, as feathers
လီထဲပ်.

sheen တာ်ကဝီ, ကယဲပ်, ကဲကဝီ.

sheep သိ, How much better is a man than a
sheep? ဂှကညိအံၤဂ့ၤန့ၤသိန့ၤဆဲးဒိပ်လဲပ်.

sheer, unmixed တကီၢ်ကျဲ.

sheet ယပ်, လပ်, လီၢ်မံဒါ, sheet of water ထံကဘျပ်,
sheet of paper ခးဒိတကဘျံး, There are
two sheets of paper that are ruled ခးဒိ
တိၤလီၤအသးအိပ်ခံဘွပ်.

shelf စိၢ်နီၤဒိပ်, shelf over the fire place သကံၤ
ဒိပ်, shelf near the side of a house ရံဒိပ်.

shell ချိပ်, ကု, ကုဘွပ်ဂှ်, egg shell အဖံး, cowry
shell လှ်.

shew ဒုၣ်နဲပ်.

shield စးဒီး, ကတိၤ, to shield ကယပ်, ကဟုကယပ်, တ
ဒိတဒါ.

shift, a garment ပိၣ်မုၢ်အိကံ, to change လဲ.

shin ဒိပ်လိပ်ဆံ.

shine ကဝီ, ကဝီထိပ်, ကဲ.

ship ကဘိ, ကဘိကဘိ, steam ship ကဘိမ့ၢ်, war
ship ကဘိသုး.

shire ဟိပ်ဒိပ်တကဝီလဲပ်.

shirt ပိၣ်ခွါအိကံ.

shoal တဖု, A shoal of fish ညုတ်တဖု.

shock ဆာ်ဒိဒီးဝး, to shock, as by improper
talk ကတိတၢ်တုၤပုၤဂၤဖျံၤ.

shod သီးဝဲအဒိၣ်ဖိး.

shoe ခိၣ်ဖိး.

shone ကဒိၤထီၣ်ဝဲ.

shook ဝဲၤဝဲ.

shoot ခးတၢ်, as vegetation ဝဲထီၣ်, as paddy, or
plants ဆဲးဖး, young shoots from stumps
အဒိထီၣ်, shoots from a branch or tree
that has been cut down သ့ၣ်ပဒၢ.

shop ဆိတၢ်အလီၤ, ဆိတၢ်အဒၢး.

shore အသရူၤ.

shorn တံၣ်ဝဲ, တံၣ်ဝဲဝံၤလံၤ.

short ဖျံၣ်, short time ဖိၣ်ကိၣ်, တသံၣ်တဖိၣ်, shortest
ဖျံၣ်ကတၢၢ်, short of statue တကံးမရံး.

shot ခရံး, ခးဝဲ, war shot ဆာ်ခး.

should ဝုၤ, ကြၢၤ.

shout ကိးပသူထီၣ်, ကိးဟံၣ်ဟံၣ်.

shove ဆိၣ်, ထွၣ်.

show ခုးနဲၣ်.

shown ခုးနဲၣ်-

shred က့, ဖိ, shreds တဘူးတဘူး.

shrew ဖိၣ်မုၢ်လၢအသးဒိၣ်.

shrewd ဆွါ, တၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးဝုၤ.

shrine တလါ.

shriek ကဲးကိးထီၣ်, ကရူထီၣ်.

shrill ဆဲး.

shrimp သဒိၣ်.

shrink ဆ့.

shroud တနံၣ်တနံၣ်, တနံၣ်ပသးအလီၤ, တၢ်ကူတၢ်သိး လၢပ

ဘိပ်တၢ်သံစိၣ်.

shrub သွၣ်ဒိ.

shrug ထိၣ်သတူၣ်ရူၣ်ထိၣ်အံၣ်တၢ်ဒိၣ်.

shun ဟးဆွဲး, ပဒုပဒိ.

shut ဖိးဆၢ်, ကးတံၣ်, Shut fast the door ကးတံၣ်ဆၢ်
တြၢ်တက့ၢ်.

shy မဲၣ်ဆွါ, ဆွါ, ဂုၤ.

sick ဆါ, That man is very often sick ပှၤတဂၤ
န့ၣ်ခဲလဲၤခဲလဲၤဆါ, ခဲလဲၤခဲလဲၤဆါ.

side ကပါ, ဂုၣ်ကပါ, ဒိ, တဒိ, ကနူၤ, ဒွ, ဆၢၤ, အသရူၤ, side
of a mountain တၢ်ပၤလီၤ, ကစၢ်ကပါ, each
side ယၢ်ဒိ, They are on both sides of the
river အိၣ်ဒၣ်အတၢ်လၢထံန့ၣ်ယၢ်ဒိယၢ်ဒိ.

siege သုးဒိအိၣ်တရံး.

sieve နီၣ်ဂုၤ, ဖုၤဂုၤ.

sift ဂုၤ.

sigh သါသဒ္ဓိ, ကအူကအါ.

sight ကွၢ်တၢ်, ထံၣ်တၢ်.

sign တၢ်လီၤလး, to sign ကွဲးအံၤ, sign of the
Zodiac တၢ်ကွဲးနီၣ်, signal တၢ်ပနီၣ်.

silk သထီၣ်.

sill ကျဲးၤအခိၣ်ထံး

sin တၢ်ကမၣ်, တၢ်ဒဲးဘး, Sin is on me all over
ယတၢ်ဒဲးတူၢ်တၢ်ဒဲးဘးန့ၣ်ပှၤယခံၣ်ယလီၤလီၤ.

since လံၤလံၤ, မိသးၣ်န့ၣ်ဒိး, လီၤခံ, Since that time
တၢ်န့ၣ်လံၤလံၤ.

sing သးဝံၣ်, အူၣ်, as a bird ပှၤ, as frogs ကပါကပါ.

singe ဆိ.

sink လီၤအူး, လီၤဒး, as a boat လီၤဘျၢ, as in mire
လီၤဘျၢၣ်.

sip ဒီဩ.

sir ကခါ.

sire အပါ.

sit ဆိုဒါ, Do not sit down near me နဲ့ခပ်အံဆွတ်
ဒါဘူးဒီးယာတဂု. Come and sit down near
me ဟဲဆွတ်ဒါယာယဂါထံးအံ.

site အလီ, site of a house မဟံပ်အလီ.

six ဆု, ၆, 6. We six must do together one thing
ပဝဲဆုဂါအံပတပ်မဆုတ်တမံးစီလီ.

size အဂါ, to size as yarn စီခါ.

skein လုတ်တကွပ်, လုတ်ကတြု, ညှ.

sketch တဂါ, ကွဲးတဂါ.

skiff ခွဲ.

skin ဖံး, to skin ကဘျူး, ပထါ.

skip စိပ်.

skill တဂါတဂါသု, ကသီး.

skirt နိပ်, edge အစာ.

skulk အိပ်ကဒိ, အိပ်ခူသု.

skull ခိပ်ဆံ, ခိပ်သပ်ဆံအကူ.

sky မူခိပ်.

slab အကဝါ, of stone လာဘွပ်တပ်.

slack, as a rope လီကတြု careless တပလီတပ်အ
သးတပ်.

slap ဒဲ.

slash ကျီ.

slate လာဘွပ်တပ်.

slave ကု.

slay မသံ, And some they shall slay ဒီးကမသံ
ဝဲတဒါဒါလီ.

sledge ခိပ်ခူထံးတိ.

sleek ကဆွပ်, ကဘျှ.

sleep မိ, မိသပု, talk in sleep ကတိမ့်, I will take
a sleep ယကမိတထိပ်.

sleeve ခုဖျိပ်.

slept မိ, I slept all night ယမိတင်သိသိတနီ.

slice ဆွီ, ဝဲင်, ကူး, slice up ကိ, A slice of fruit က
သပ်တလွပ်.

slide လီကလိပ်, လီသလွပ်.

slight, in a small degree ဆဲး, to disregard လိပ်
ကပ်.

slim တစွာ.

slime ကလိပ်ကဘိ, မအသးပ်နီအွပ်.

sling နိပ်ဘျား, ချိပ်နိပ်ပု.

slip လီကလိပ်.

slit ဝဲင်.

sloop ကဘိအိပ်ဒီးယပ်ထွပ်တကျိပ်.

slop ဆိပ်လီ.

slope ကဒိ, သဒိ, as a roof လီကဘျှ.

sloth တပ်ကပ်.

slough, a muddy hole တပ်ကလိပ်.

slough (*sluff*) ဂုင်လဲသဒိ, as a sore လီသလဲး.

slow ကဒုကဒု, ကဘဲကဘဲ, slowly ကယိကယိ, speak
slowly, distinctly ကတိကယိကယိ.

sluice ချိပ်ကျိပ်နီထံကျိ.

slung ကွပ်ဝဲဒီးနိပ်ဘျား.

slunk အမဲင်ဆွးဒီးလဲဝဲ.

slur တပ်အာ.

slut မိပ်မုပ်လာအတပ်အာတပ်သိ.

sly ကမျှပ်ကစိပ်.

smack သဝံးထိခိပ်.

small ဖိ, ဆံး, ဆံးကိပ်, ကမ့်ဖိ, ပြီ, very small ပြီ
ကဒိ.

smart, as pain ကိပ်ယု.

smear ဘီး, ကလဲ, ဂုင်, ဖူ.

smell နှာ, a smell တာ်နှာ.

smelt ပွံ, ဝုတ်ပွံတာ်, နာဝဲ.

smile နံးကမ့်.

smite တိပ်, ကျီ.

smith တမင်, gold smith တမင်ထီ.

smoke မုတ်အူရုပ်, to smoke a cigar ဒိမိပ်, a pipe
ဒိမိပ်ကျီ.

smooth ထု, သိ, သိကဘဲး, ကဆွပ်, ကဘျာ, ကျာ, slippery
ဘျာကဆွပ်, smooth and even ဆူလိပ်, ဆီ.

smote တိပ်ဝဲ.

smut တပ်အာဒီးသွပ်လး.

snag သွပ်ဝံ.

snail ချိပ်ပလွံ.

snake ဂုင်.

snap, as fire ပွံ, as a stick ကပ်, a string ကပ်တင်,
as a dog ဒိပ်, as with the thumb မးသိပ်လာ
ပစု.

snare ကယိပ်.

snarl ကညီ.

snatch ကဖွပ်, သဖွပ်.

sneak လဲးကမီ, ကွဲလူသွပ်.

sneer ချပ်ခွပ်.

sneeze ဆံး, စံပ်, ဆံပ်ဆဲ.

snipe ထိပ်ထီဒိုင်.

snore မံသိသိပ်.

snort ကသွပ်သိသိပ်သိပ်.

snout ထီးနီဒု.

snow ဘွတ်လီသက၊

snuff န၊, of a candle မှတ်အူအုတ်, to snuff a candle
တံင်ကွံင်မှတ်အူအုတ်.

snug ကတံင်ဆင်.

soak စုတ်.

soap ဆးပွတ်.

soar ယူထီင်.

sob ဟိတ်သိသကး.

sock ခိတ်ဖျိတ်ဖျိတ်.

sod ဟိတ်ခိတ်ကိတ်လိတ်.

soft စင်, စါရါ, ကဘုး, ကဘုးကဘး, ကဘုးလုး, ကပုင်ကပင်,
ပွင်, ကပုင်လုး.

soil ဟိတ်ခိတ်.

sold ဆါဝဲ, ဆါဝံလံ.

sole, single, only တဂါဆီ, of the foot ခိတ်လတ်ညါ,
ခိတ်ညါသး.

solve ကရိတ်.

some တနီ. There are some အိတ်တနီနီ. And
some they shall persecute ဒီးကမာအာမာနး
ဝဲတနီနီလီ.

son ဒီသတ်ပိင်ခွါ.

song ထါ.

soon ကိးမး, တယံင်တဖိင်.

soot သပါအဆိပ်အမူး, ကပွါမူတ်.

soothe ကညး, ကတိးမုင်.

sop ဘုး.

sore ဆါ, a sore တင်ဆါ, ပူလိင်.

sort, to cull စူ, a kind မံ, အကလုင်.

sot ပုလါအအိသံးနးနးကလဲင်.

sought ဆုပဲ.

soul အသး, အသုဉ်အသး.

sound အကလုာ်, ကလုာ်သိဉ်, အသိဉ်.

soup ကသူ.

sour ဆိဉ်.

source, origin အခိဉ်ထံး. of a river အခိ.

south ကလံထံး, မဲလံကံ.

sow (so) ဖွံတံ.

sow, a female hog ထီးမိဉ်ပွာ်.

sown ဖွံလံ.

space အဘဉ်စး, ဆူး.

spade တပူဉ်, a wide spade တပူဉ်စွဉ်, တပူဉ်စွဉ်, com-
mon narrow spade တပူဉ်နီဉ်.

spake စံးဝဲဒဉ်.

span စုထီ.

spank ဒဲ, တိဉ်ဒီးစုညါသး.

spar of a ship ယံလံအစုဒုဉ်.

spare ဝံသးစူ, to spend with care တပူ တဝါ, မး
ကယိကယိ to be lean မဲ.

spark မ့ဉ်စူဒံ, မ့ဉ်စူဖိ, မ့ဉ်စူပွာ်.

sparse ဆံး, ဆံးကိဉ်, ဓါဉ်, ဓါဉ်ဉ်ဓါဉ်.

spasm အထူဉ်သံး.

spat ထူးပွဲဉ်ကွံဉ်.

spathe, of the areca ကပးကပး.

spawn ညဉ်ခိဉ်, to spawn ညဉ်ဒီး.

speak ကတိ, စံးတဉ်, speak decisively ကတိထံး,

speak truly ကတိထီ. Never speak that

which is not good ကယိကယိတဂုတဉ်န့ဉ်တမိ,

န့ဉ်ကတိတဂု.

spear ဆဲး, a spear ဘိ.

- speck တပ်အာတဆံးတကွင်, တပ်ကမ့်၊ ပြီကမ်.
 speech တပ်ကတိ.
 sped လဲ၊ ဝဲချသဒံး.
 speed လဲ၊ တပ်လ၊ အဆိအချ.
 spend မ၊ တု၊ အလင်.
 spell ပကိထိပ်လိပ်အဖြာ.
 sperm ညှပ်ဖးဒိပ်ကတပ်အသိ.
 sphere တပ်ဖြာ၊ သလပ်အဂီ.
 spice တပ်န၊ မူအကလုင်ကလုင်.
 spike ထးပ နဲပ်ဖးဒိပ်, to spike a gun စဲတ၊ မျှင်အန၊
 ပူ၊ လ၊ ထးပ နဲပ်ဖးဒိပ်.
 spill လီ၊ ဆပ်, လီ၊ ဆပ်လီ၊ ကလုး.
 spin လွင်, လွင်လုင်စဲ၊ ဘဲ.
 spine ပပျိ, ချ၊ အဆံ.
 spire မိပ်မိ, မိပ်မိန၊ မိ.
 spirt ထိပ်တကီ၊ ခါ. see spurt.
 spit ပွင်ကွင်, ထူး ပွင်ထူး ဝဲပ်, spittle ထူးပျ၊ a spit
 နိပ်တံင်.
 spite အသးဒိပ်ထိပ်.
 splash ကပ်တင၊ အသိပ်.
 spleen ကမိ.
 splice စ၊ ဘျပ်, စ၊ ဘျပ်စ၊ ထိ.
 split မ၊ သွပ်ဖး, ကွ, ဓပှ်စပွင်, to split bamboo လီ၊
 ဝပ်, a split of wood သွပ်တလွပ်. Give me four
 splits of ratans တွပ်လီ၊ စဝှ်လွှ်လွပ်တကွင်.
 splint ဆွါ.
 spoil မ၊ တးဂီ.
 spoke စံးဝဲဒပ်, ကတိ၊ တပ်, of a wheel ကဟပ်ဒွ, လွပ်
 ဒွ. And I spoke one word ဒီးစက တိ၊ တပ်
 တထိပ်.

sponge တာကသိပ်.

spool လှုပ်ရှားအလဲ.

spoon နှိပ်တာ.

sport လိပ်ကွဲ.

spot, of ground ဟိပ်ခိပ်တကဇီ, အလိပ်, be spotted

ဆု, ကိပ်ဆု. This level spot is really fine

တာဝါခိပ်တပူအံ့စုသမီးလီ.

spouse အမိ, အဝါ.

spout ထံမိတ်တီ, to spout, as water ထံပြီထိပ်အသး

တကိပ်ခါ.

sprain ချိုး.

sprang ခံပ်ဝဲ, sprang up as a plant ခဲထိပ်.

sprat ညှပ်တကလှော်.

sprawl ကနွှပ်, ကဝါ.

spray ထံဆံးဖွံ့တပ်.

spread ဖွံ့သလှော်, လိ, ကလှော်လီ, ခရါ. Spread the ta-

ble သလှော်လီမ့. Spread out the mat ခါလီ

ချိပ်, သလှော်လီချိပ်.

spright သဆပ်.

spring, jump ခံပ်, spring waters ထံထိပ်ဝါ, spring

up, as grass and weeds ခဲထိပ်, put forth

shoots ဖျိပ်ထိပ်.

sprig သွပ်အဒွမိ.

sprout ခဲထိပ်, sprout of a tree သွပ်ပဒါ.

sprung ခံပ်ဝဲ, ခဲထိပ်လံ.

spume ထံသဘွဲ.

spun လှော်ဝဲ.

spur ကဆု, spur of a cock ဆိခိပ်ကဆု.

spurn ဟိထိပ်ဝဲလါအသးခိပ်.

spurt ကရိပ်ကရု, ထိပ်တကိပ်ခါ.

spy ပှ၊ လာ အလဲ၊ ကွန်ရဲသွပ်, to spy ကွန်ရဲသွပ်, to see
ထံပ်.

squall ကိးပသုထိပ်, ဟိပ်ပသုထိပ်, a squall of wind
တက်ဖဲရ၊ ဖဲဒီးကလံ.

square တက်လွန်နာပ်ဒီးသီး, ဃူ.

squat ဆွပ်နီ၊ တမီ၊ ခိပ်.

squeeze ဖိပ်ဆပ်, ခံပ်ကလံပ်, squeeze lightly ခံပ်ကမီ
ကမီ.

squib မှပ်အူဖီ.

squint တကျ၊ တကျတကျိပ်, တကျိပ်တကျ.

squirt ဆူ, a syringe နိပ်သံး.

stab ဆဲး, လူ, ဆူ.

stack, of straw လိပ်အပူ၊ of hay နိပ်သုအပူ.

staff နိပ်တိပ်.

stag တကျပ်ခိပ်အဖါ.

stage စိပ်နီ၊ ခိပ်, စးဖွစိပ်နီ၊ ခိပ်, ပတုပ်အလိပ်.

staid အိပ်ဝဲဆိးဝဲ, ပပ်အသးကဒုလိပ်တိပ်.

stain, to color မ၊ ရိ၊ မ၊ သူ, to be stained တပ်အ၊
ရိ၊ တပ်အ၊ သူ.

stairs ဆီ.

stake for fence သု, to stake as a wager တ၊.

stale လိပ်လံ.

stalk ခိပ်သွပ်.

stall ကသွပ်ဒီးရိ၊ ဖဲးအိပ်အလိပ်.

stamp, with the foot ဆွပ်.

stanch ထိပ်ဝဲဆပ်.

stand ဆ၊ ထ၊ နိပ်.

stands ဆ၊ ထ၊ နိပ်.

star ဆပ်, meteoric or shooting stars ဆပ်ယူ၊
ဆပ်တိပ်, morning star ဆပ်တူ၊ ရိ၊ evening

star ဆင်တူင်တာ၊ pole star ဆင်ယှင်သွင်. Pleiades or seven stars ဒါမုင်.

starch တင်ခဲဘူး.

stare ကွင်ကဒိကဒိင်.

stark ဒိပ်တဂါး၊ stark mad ပျှင်နးကါ.

start ဖုး, ဖုးပျို.

starve သင်ဝံ, to death ဝံသံ, သင်ဝံတုအသံ.

state ဃာ်, kingdom အဘိအမုင်. In the next state we shall know perfectly ခဲကိပ်တဃာ်ပကသွင် ညါလီတံင်လီဆး.

stave ဆးထူင်ဖျိ, stave as a cask on board ship တလွင်အသးဒီးဟးဂီ, a stave သွင်လွင်လါအက မါထံဒါ.

staves သွင်လွင်တဖင်, နိပ်တိပ်တဖင်, see staff.

stay ဒိပ်ဒင်ကလိပ်, ဒိပ်ဃာ်. Stay with him ဒိပ်ခဲ အဂီထံးန့ပ်တကွင်. I will stay with thee also စကဒိပ်ဒီးနးစွင်ကီး. Let him stay ကဒိပ်ဒင်ဝဲ.

stays ဒိပ်ဝဲဆးဝဲ.

stead အဒိပ်အဃိ.

steal ဟုင်တင်, စုကမင်. That man steals often ဖု တဂါန့ပ်ခဲလဲခဲလဲဟုင်တင်.

stealth, go by လဲခူသွင်, လဲကဘျင်.

steam အသဝံ.

steel ထးကဒွ, ထးတဒွ.

steep, to soak စုင်, to be steep ထံ, ကပါ.

steer ဝံင်နိပ်ဝံင်ခံ, မိုင်သန့.

stem အထံး, ဂါဒိပ်, သလွါ, အဒိပ်မ့, ဒိပ်ဒိပ်, ဒိပ်လွါဘိ.

stench တင်နာအုင်.

step ထွေ, ခါထိပ်, ဒိပ်ခါ, ယိပ်, step mother မိမိသင်, step father ဖါတံင်ယင်, step over ခါကပင်.

stern, of a ship ကဘိအလိၵ်ခံ, of a boat ချံခံ, to be stern ဃံး, ကရဲဒဲ.

stew ချီ, ကသူ, တသူ.

stick နိၵ်တိၵ်, stir with a stick ခွဲးကလိၵ်, a stick of fire-wood သွၵ်မုၵ်ကျၵ်တကွီ, a walking stick နိၵ်ထိးတဘိ, a little stick နိၵ်ကွ, sticky ခဲ.

stiff ဃု, ကိၵ်, ဆူၵ်.

stile ကရၵ်အဃိ, iron style for writing ထးခိၵ်စူ

still ခိး, ကစု, ကရိ, silently ဃိကလၵ်, ဃိကလံၵ်, ဃိကလဲၵ်, secretly ကစုဒု, still, firm, quiet ကိၵ်, still, notwithstanding တၵ်ဆၵ်, မ့ၵ်နၵ်သကွ, a still ဖိလိ, ဖိထိၵ်တၵ်. I am still eating ဃဒိၵ်ခိးမ့ၵ်. I must still go ဃတၵ်လဲၵ်ခိး. We often forget God still ဃထးပုၵ်နိၵ် ကစၵ်ယွၵ် အိၵ်ခိးမးလိၵ်.

stilts နိၵ်ထိၵ်ခိၵ်.

sting လံၵ်, of a bee ကနဲအုၵ်.

stink နၵ်အုၵ်.

stint ပံၵ်ဒိးဒုးဒိၵ်တၵ်တဘျးဒိၵ်တၵ်.

stir ဝဲၵ်, ဃၵ်, as the water with the hand ကလိၵ်, with a stick ခွဲးကလိၵ်.

stitch ဆးတၵ်.

stock, capital စုလၵ်အခိၵ်ထံး, စုလၵ်အစုပူၵ်, cravat တၵ်ကျးတၵ်အကိၵ်, race, lineage, အစၵ်အသွၵ်.

stocks ကျိၵ်, ထိးဒိးကျိၵ်ဒိး, to put in the stocks ကျိၵ်ဃၵ်.

stole ယုၵ်တၵ်လံ.

stone လၵ်, stone in the bladder တၵ်ဆံၵ်သံ, whet-stone, grindstone လၵ်သု. Two flat stones

- i. e. slates လာၣ်ဘွၣ်တၣ်ခံဘွၣ်.
 stool လီၣ်ဆွၣ်နီၤ.
 stoop သကူး, သကူးလီၤအသး.
 stop အကတီၣ်, ကတံၣ်, တုၣ်, ဆိ, ပျဲ, ဖျိ. Stop, I will
 do it myself ပျဲယကမၤဒၣ်ယဲ.
 store, to lay up ပၣ်ဖျိတၢ်.
 stork ထီၣ်ဒးဒိၣ်.
 storm ကလံၤမုၢ်ဖဲ.
 stove ဖၣ်ကပူၤထး.
 stout ဘိၣ်, robust ကၢၢ်, short and thick စးခံၤ
 တူၤမိၤ.
 stow သံးန့ၣ်, ဆွံ့န့ၣ်, ဆွံ့လီၤ.
 straight ဆၢ, စၢၢ်ဆၢ, ဘျၢ, လီၤ, ထွဲကလၢၣ်, crooked,
 not straight ကွၣ်.
 strain ပွဲၣ်.
 strait, close, narrow ခံၣ်, တၢ်ကတံၣ်ပူၤ.
 strand ဖိၣ်ယဲၣ်အသရူၤ, to strand ကဘိတုၣ်ထီၣ်လၢမိ,
 a strand ပျံၤဖိတဘိ.
 strange ကလိၣ်, လီၤလး.
 strap, leather ပျံၤတၢ်ဖိး.
 straw လီၣ်, a bundle of straw လီၣ်ကဒိၣ်.
 stray 'ဟးဖျိး.
 streak တတိၤ, streaked with red ထီၤအသးလၢ
 အဂီၤ.
 stream ထံကျိ, ထံလိၣ်. I cannot cross this stream
 ထံတလိၣ်အံၤပဒိၣ်တသ့တၣ်. And I crossed a
 stream ဒီးစဒိၣ်ထံတကျိ.
 street ကျဲတဘိ.
 strength အဝံၣ်, အဝံၣ်, အဝံၣ်အဘိ, တဟီၣ်.
 stress, of weather ကလံၤဖဲဆူၣ်ဆူၣ်.

stretch, out the hand ယှဉ်ထိပ်စု, make tense စာန်,
ဆာတလွန်, to stretch on a cross ထူးယာဝဲအ
စုလာထူဉ်စုညါအလီ.

strew ဖြဲဝဲ.

strict တဆိးတဆိပ်.

stride ခါဝဲကတၢ်အခိဉ်.

strife တၢ်အ့ဉ်လိာ်ဆိးကဲ.

strike တိာ်, ထိ, သိ, ဒဲ, ထံး, တိာ်, ၆၄. People strike
each other ပှၤတိာ်လိာ်အသးကဲကဲ.

string ပျံးမိ.

strip ဘွဉ်လီၤတၢ်ကူတၢ်သိး, ဖျါ.

stripe ကွီၤ.

stript ကရူ, as a tree of its branches သွဉ်ကရူ.

strive ကျဲစၢၤ, ဂုဉ်, Strive to do ဂုဉ်မၤတက့ၢ်.

stroke တၢ်တိာ်တဘိ.

stroll လဲၤဝှၢၤစီၤ.

strong ဆူဉ်, အတဟိဉ်ဆူဉ်, ကျၢၤ, ခၢဉ်, pungent ဆဲ.

struck တိာ်လံ, see strike, I was struck, but I did
not strike again ပှၤတိာ်ယၢၤဒီးယတတိာ်ဆၢဘဉ်.

strut လဲၤတၢ်ဒီးပာ်ထီဉ်ထီအသး.

stub သွဉ်ခိဉ်ဆၢဉ်မိ.

stud ကသွဉ်မၤ. ဒိကံသဉ်တကလုာ်.

stuff, goods တၢ်ဒိတၢ်လံၤ, to cram ဆွံ, ကရါ, တံၤ.

stuck ခဲဘူးဆာ်ဝဲ.

stump သွဉ်ခိဉ်ဆၢဉ်, an old stump or fallen tree
သွဉ်ပူၤ.

stun စကံာ်.

stunt မၤဝဲဒီးသိးသုတဒိဉ်ထီဉ်ထီထီဉ်, be stunted ကဒ့.

sty ထိးကရၢ, ထိးကမိၤ.

such ဒီးသိး, ဒ်န့ဉ်သိး, ဒ်ခံၤသိး. Such words are im-

- proper တၢ်ကတိၤန့ၣ်သိးတဖၣ်တဝ်တၢ်တၢ်.
 suck ဆူး, သဝံး, suck up or in တဝံးထီၣ်, ခူၣ်.
 suds သဘွဲကလဲ.
 sue မၤကွီၢ်.
 suit ကြၢး, တၢ်, a suit at law ကွီၢ်တဆိ.
 suite အခွဲအပွၤ.
 sum ပၢ်ဖှိၣ်တၢ်.
 sun မုၢ်, sun rise မုၢ်ထီၣ်, sun set မုၢ်န့ၣ်.
 sung သးဝံၣ်ဝဲ, အုၣ်ဝဲ.
 sunk လီၤဒးဝဲ.
 sup အိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်လၢမဟါ.
 sure တိတိလီၤလီၤ, to know surely သ့ၣ်ညါဝဲတိတိ
 လီၤလီၤ.
 surf တဖိ, ထံခံၣ်ဖိပူ.
 surge တဖိမုၢ်.
 swain ဖိၣ်သၣ်ခွါ.
 swam ဖိၣ်ထံဝဲ.
 swamp ကဗျၢၤ.
 swan ထီၣ်ဖးဒိၣ်တကလုၢ်.
 swap လဲ.
 swarm, of bees ကနဲခူၣ်ဘိၣ်, to swarm ကနဲဟးကု.
 swathe ဘိၣ်ထီၣ်တၢ်ဝါ.
 sway အမိၤ, ပၤတၢ်ဝဲ, ခံၣ်ညိၣ်တၢ်ဝဲ.
 swear ဆိၣ်ဆိၣ်.
 sweat ကပၤ, to sweat ကပၤထီၣ်.
 sweep ခွဲ, ခွဲကွံၣ် ခွဲသိၣ်.
 sweet ဆၢ.
 swell ညိး.
 swept ခွဲကွံၣ်လံ.
 swerve ဟးဖျိးကျဲ.

swift ချချ, ရ,ရ.

swill ထီးအဆည်.

swim ဖိဝံ.

swine ထီးတဖည်.

swing စုန်.

switch နှိပ်ကွ.

swoon သံတယှင်.

swoop လီးဖိပ်နှိုက်, ဖြီးနှိုက်.

sword နှေး, a pointed sword နှေးဆွဲမိပ်.

swum ဖိဝံဝဲ.

sythe ထီးဝဲဝဲဖေးဒိပ်.

Tach ထီးချပ်, by sowing ဆေးထီးချပ်ဝဲ.

tack, as a ship တရုံးယာ်လည်, a small nail ထေးပနဲဒ်ဖိ.

tail ဝဲ.

taint မးဝဲဒ်ကအုတ်သံ, မးဟေးဂီ.

take ဟံးနှိုက်, take in, receive တူင်လိပ်, to take place ကဲထိပ်, to take up money လိပ်စွ, to take after, follow မိပ်တင်အလိပ်ခံ, to take upon one's self တဘဉ်ဆေးတဉ်ဒီးမးဝဲ, to take in hand မးထိပ်သိ, to take notice တိပ်.

tale အပူ.

talk ကတိတ်, I am not able to talk ယကတိတ်တကဲဘဉ်, Before we talk, we must think ပတချေးကတိတ်ဒီးတဉ်န့ပ်ပတဉ်ဆိမိပ်လိပ်. As to thee, do not talk back again နဲဒ်တဂီအံးကတိတ်ဆာတဂီ.

tall ထီး, ခပ်.

tame ဘျီ, ဒါ.

tan ညိလိတ်တင်ဖိ, သွပ်ဖိလၢပညိလိတ်တင်ဖိ, to be embrowned by the sun တဉ်တင်ကိပ်ဒီးအမဲဒ်ဂီထိပ်.

tank နိပ်, ကမါ.

tap မိပ်, ဒိတကျိပ်.

tape ပုံ.

tar ဆိုအထူး.

tare ဖြိယပ်, see torn, tare, a weed ထိပ်ပွပ်ဘု.

tart ဆိပ်.

task မလိပ်ဝဲအမေတိတ်တိ.

taste လှုပ်, လှုပ်ကွပ်ကွပ်, taste, or quality of food
အဝိပ်, have an inclination for တပ်အသး.

taught မလိလံ.

taunt ချပ်ခွပ်.

tax အခိ, သွေ, ဆိပ်.

tea လးလး.

teach မလိ, သိပ်, I have come to the city in
order that the teacher may teach me
ယမဲဆူဝှ်ပူလၢသရပ်ကသိပ်လိယၢအဝှ်အကျိလိ.

teak သွပ်ပတိပ်.

teal ထိပ်ခွပ်ထံပြီဖိ, တၢးတဘွပ်.

team ဝိးဖိးခွပ်တဆိ, ကသွပ်တဆိ.

tear, in crying မဲဝံ, tear, to rend ဖြိယပ်, ဖြိ,
သိပ်ဆဲပ်.

tears မဲဝံ.

tease မတိတ်တပ်, ဂူပ်, Do not trouble me မတိတ်
တပ်ယၢတဂူ.

teat နှိမိပ်.

teem, to be full, abundant အိအိကလဲပ်.

teens အနိပ်တဆိခံနိပ်နိပ်တူၢအထိပ်ဘးခံဆိ.

teeth မဲတဖပ်, the shell or hard part of the
teeth မဲစးပွပ်, loose decayed teeth တပ်မဲ
လိပ်လှပ်, broken teeth တပ်မဲမိပ်.

tell စံးတပ်, တဲ, Tell every word စံးတပ်ကိးဘိဒဲး,
Say not that I did not tell thee သုတစံး
လာစတစံးတပ်တပ်နုးတဂုးဇိပ်.

tempt လွပစီ, ဘိးကမပ်.

ten ဆံ, ၁၀. 10. ten rupees စွတရွဲ, Ten per-
sons came at once ပှဆံဆဲပ်ဂါးတပူလီ.

tend, take care of ကွပ်, အံးကွပ်ကွပ်ကွပ်.

tense ဃံး, very tight စာ်.

tent ဒဲတပ်ကူတပ်သိး, တံပ်ဝါ.

tenth ပှထီပ်ဆံဆဲပ်.

term ဃပ်, မိ, What is the term of a man's
life ? ပှကညီတဂါးအမိဆံးယံင်လဲပ်.

terms အသးဒိးသိးလိင်အသးအဂု.

test ပစီ, ပစီပစါ, test fruit သပ်ပစီ.

text အခိပ်ထံး, မိပှ.

than ထဲအံးတကးတပ်, larger than ဒိပ်န့.

thank အဘျးဒိပ်မးလီ.

that န့ပ်, လာ, အန့ပ်, I do not know that of my-
self တပ်န့ပ် ယသ့ပ်ညါ ဒပ်ယဲ တမု်တပ်, Wholly
avoid saying that တပ်န့ပ်ကတိးလွဲတကွဲတဂု.

thatch ကဟံး, လပ်း.

thee နဲဒပ်, နု, I say to thee ယံးတပ်နု, All ob-
tain good through thee ဂုးန့လါနုးလါလီ.

theft ယုပ်တပ်.

their အဝဲသ့ပ်.

theirs အဝဲသ့ပ်, အဝဲသ့ပ်တမပ်.

them အဝဲသ့ပ်, ဒိ, themselves အကစပ်, အကစပ်ဒပ်.

theme အဂု်အဖိ, theme on which he wrote

ကွဲးလိင်အဂု်, on which he preached စိပ်တဲ,
ထဲလီအဂု်အဖိ.

then တုၤန့ၤတစု, တခိၣ်န့ၣ်, တုၤန့ၤတဘျီ, တုၤမ့ၢ်အန့ၣ်တ
စု, တုၤမ့ၢ်အအံၤတစု, ကလးကိၣ်.

thence လၢန့ၣ်, လၢဘးန့ၣ်.

there ဆူန့ၣ်, လၢန့ၣ်, ဖဲန့ၣ်, ဖဲန့ၤ, ဒိၣ်, Perhaps there
is ကဒိၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်လီၤ. Are there many peo-
ple? ပှၤကညိဒိၣ်အါဂၤစ့ၢ်ကိးဇါ, And many
believed on him there ဒီးပှၤအါဂၤန့ၣ်ဒီးဖဲ
န့ၣ်လီၤ.

these အဝဲအံၤတဖၣ်.

they ဝဲ, အဝဲသ့ၣ်, They must go အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်တၣ်
လဲၤတၢ်လီၤ.

thick တိၣ်, become thick, dry, as paint or milk
လီၤသက, How thick is the book? လိာ်
တကတြုၢ်ဆံးတိၣ်လဲၣ်.

thief တၢ်ဘျၢၣ်.

thieve ဟ့ၣ်တၢ်.

thieves တၢ်ဘျၢၣ်တဖၣ်.

thigh ကိၣ်ဒုၣ်.

thin ဘူ, ဘူသလိ, thin, in consequence of sick-
ness တၢ်နီ, thin in flesh ဃဲၤ.

thine နဝဲဒၣ်, နၢ, Thou hast again what is thine
နန့ၢ်တၣ်က့ၤနတၢ်ဒၣ်နဲလိံ.

thing အတၢ်, All things are prepared တၢ်ခဲလၢၣ်
ဒိၣ်ကတီၤလိံ.

think ဆိကမိၣ်, ဆိမိၣ်, ကျဲၣ်ထီၣ်ဒးလီၤ, ကၢၣ်ဆိကမိၣ်, I
think I will study till I understand to
some extent ယဆိမိၣ်ယကမၤလိလိာ်တုၤယန့ၢ်ပၢၢ်
ဒိၣ်ဒိၣ်ဆံးဆံးလီၤ.

third ပှၤထီၣ်သၢစုတစု.

thirst တၢ်သူအသး.

this အဝဲအံ၊ အအံ၊ This is water, that is
land အအံ၊ မှီထံ၊ အနုတ်မှီမိ၊ In this state we
know so much လာအံ၊ တဆတ်ပသုတ်ညှိတတ်ပွဲ၊ နှုတ်.

tho' နှ်သကွ၊ see though.

thong ဖျံ၊ တင်ဖိး.

thorn တ၊ ဆူတ်.

those အဝဲသုတ်၊ Why have those people come?

ပှ၊ တဖတ်မုနုတ်မှီအယဲတတ်မနှု၊ လဲတ်.

thou နဲ၊ နဲဒုတ်၊ န၊ Where wilt thou go? နကလဲ၊ ဆူ

လဲတ်၊ Why dost thou still go? နလဲ၊ ဒိးတတ်မ

နှု၊ လဲတ်၊ What dost thou think? မှီနဆိက

မိတ်တင်လဲတ်.

though တတ်ဆတ်၊ နှ်သကွ၊ လင်နီ၊ လင်နီ၊ သနှ်ကွ.

thought တင်ဆိကမိတ်၊ ကာတ်ထိတ်ဖးလီ.

thrash တီ၊ thrash grain မိတ်ဘု၊ with buffaloes

ယီ၊ ဘု.

thread လုတ်၊ a bunch of thread လုတ်တလိတ်.

threat ကူ၊

thresh, paddy by beating it မိတ်ဘု၊ thresh by

treading ယီ၊ ဘု.

three သ၊ ၃. 3. Three trees broke down at

once သုတ်သ၊ ထံးကင်လီ၊ တပွဲ၊ ဆိ.

threw ညှိကွတ်.

thrice သ၊ ဘျီ၊ သ၊ မိတ်.

thrift အတင်အါထိတ်.

thrill ဖိးတကုတ်၊ ဒိတကုတ်.

thrive ဘိတ်ထိတ်၊ အါထိတ်.

thro' see through.

throat ကိတ်၊ ကိတ်ယူ၊

throb အုတ်ထုး၊ ရှု၊

throe ဂှ်ဟူးဆါ.

throne အလိပ်မိန်.

throng ဂိၣ်မုၣ်, to throng တနံး.

through လၢထၣ်လၢခံ, ဒိ-ညါ, break through မှီ.

throve, see thrive.

throw ကွံၣ်, တွံၣ်, throw away, reject ကွံၣ်တွံၣ်ကွံၣ်,

throw over ကွံၣ်ကပ်, throw beyond ကွံၣ်

ပူၤကွံၣ်.

thrown ကွံၣ်တွံၣ်ကွံၣ်လံ.

thrush ထီၣ်တကလုၣ်.

thrust ကွး, ဆဲး, ဆှိ.

thumb ခွံမုၢ်ဒိၣ်.

thump တိၢ်.

thus ဂ်ဆံၤ, ဂ်န့ၣ်, ဂ်န့ၤ, I say thus, go not စံးဂ်ဆံၤ,

လဲၤတဝဲၤ, He spoke thus, and it was thus

အဝဲကတိၤဂ်န့ၤဒီးအိၣ်ဂ်န့ၤလီၤ.

thwack တိၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်.

thwart ကြိ, မၤဟးဂီၤ.

thy, thyself နဲဒၣ်, န, Read thy book ဖးနုလိၣ်,

What sayest thou of thyself? နံးလၢန့ၣ်

န့ၣ်ဒၣ်န့ၣ်လဲၣ်.

tie စၢ, စၢဆၢ, tie a knot စၢကမိၣ်, tie fast စၢဆၢ.

tier အဝဲၢ်, တကထၢ.

tierce ကတံၤသ့ၣ်ဖးဒိၣ်.

tick ခိၣ်, ခိၣ်ဒီးဆိၤဒီး, န့ၣ်ရံၣ်သိၣ်.

tide ထံထီၣ်, ထံလီၤ, flood tide ထံထီၣ်, ebb tide

ထံလီၤ, neap tide ထံသံ, spring tide ဒဲးကတၢ,

(ထံထး) I went two tides, and slept one

night ယလဲၤတၢ်ထံခံဃျၢ် (ထံခံရံၣ်) ဒီးယမံကသိ.

tight စၢၢ်, ဃံး, ဆၢ, tight as a drawer ကတံၣ်.

tile အူးခဲ.

till တု၊, till the ground မခံနိုင်ဝှေ့ခါ.

tilt တချိုးတချိုး.

time မှီလှ်, အကတီၢ်, အခါ, အခွအခါ, ကးလး, I had been gone a long time ယလဲၤတၢ်ကယီၤကိလံ. The time has come အမှီအလါတၢ်လံ.

tin ပှ်, ပှ်ဝါ, tin ore ခဲမၤ.

tine နီၣ်ခိၣ်စူတဘိ, ဆးအဒ္ဒ.

tinge တၢ်ကပြီၣ်.

tint, see tinge. What is its color? အကပြီၣ်မၤ အသးဒ်လဲၣ်.

tip အနီၣ်စ့, အစီးခံ.

tire မၤတၢ်တြးအသး.

tithe အဘျၢၣ်ဆံၣ်န့ၣ်တဘျၢၣ်.

to လၢ, ဆူ, ပၢၢ်, တု, to or from the place of being လၢ-အဒိၣ်, I went to the foot of the mountain စလဲၤဆူကစၢၢ်အဒိၣ်ထံးတဒိၣ်န့ၣ်, I will come to you ယကယဲက့ၤဆူသုဒိၣ်လီၤ.

toad အူးအိ.

toast ကၢ်.

toe ခိၣ်မုၢ်, great toe ခိၣ်မုၢ်ဒိၣ်, second toe ခိၣ်မုၢ်ယှၢ်, third toe ခိၣ်မုၢ်ကိ, fourth ခိၣ်မုၢ်ဒဲး, little toe ခိၣ်မုၢ်ဆၢ.

toil မၤတၢ်.

told ခံးဝဲဒၣ်, If not so, I would have told you မ့တမ့ၢ်တၢ်ဒီးယကခံးတၢ်တဲတၢ်တၢ်သုလီၤ.

toll ထူးသိၣ်နီၣ်တိၣ်ကျိၣ်ကယီၤကယီၤ, a tax အသွဲ.

tomb လိ, သွၣ်ခိၣ်.

tone အသိၣ်.

tongs နီၣ်တံၢ်မ့ၢ်အူ.

tongue ဟူ.

too ကဲနဲဆီး, too long ထီကဲနဲဆီး, too short ဖုန်
ကဲနဲဆီး.

took ဟိးန့ၣ်, And I took a bird's nest ဒီးစဟိးန့ၣ်
ထိန်အသွံတဒါ.

tools အယၢၤအဃိၣ်, မၤတၢ်အပိး.

tooth ခဲ, double tooth ခဲဒိ, front tooth ခဲဒိ, eye
tooth ခဲထွံၣ်, tooth ache တၢ်ခဲဆါ.

top ခိၣ်, အခိခိၣ်, a toy ထီၣ်, top of the head ခိၣ်
သၣ်ဃိကဒးပှ်, ခိၣ်ဒိ, top of the foot ခိၣ်ညါ
ခိၣ်, top of a tree သွံခဲ, Go up to the top
of the mountain လဲၤထီၣ်ဆူကစၢၢ်ဒိခိၣ်.

tope ဒီးသံးလုၣ်ကိ.

torch ဆီ, တွဲလဘိ, (မံတၢ်)

tore ဖြဲလံ.

torn ဖြဲဝဲ. He has torn up his garment အဝဲဖြဲ
ယၢ်ကွံၣ်အဆ့.

toss သၣ်လိပိၣ်ထီၣ်, ကွံၣ်တုၢ်ကွံၣ်.

touch ထီး, touch lightly တၢ်ကမ့ၢ်ကမ့ၢ်.

tough စွံ, ညွကလၢ, ခၢၣ်မၤဃါ, (ကျၢၤမၤဃါ.)

tour လဲၤတၢ်လၢဒိ.

tow ထူး, ထူးဝဲလၢထံကျိန့ၣ်ဒီးပျံၤ.

town ဝှ်.

toy တၢ်လိၣ်ကွဲ.

trace ခိၣ်လိၣ်, to trace မိၣ်ဝဲအတၢ်ပနီၣ်.

track ခိၣ်လိၣ်, အကျိၤ.

tract လိၣ်ဒိ, of land ဟီၣ်ခိၣ်အပိးလဲၣ်.

trade ပွၤတၢ်ဆါတၢ်, ကၤ, trade, handicraft တၢ်စု
သုအကူၣ်, ကလိကွဲကါ.

trail ထွံၣ်တရုၣ်တၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်, ခိၣ်လိၣ်.

train, as a creeper ပျံ့ထိပ်, retinue အခွအပ္ပ, of powder ကလွန်လီၤကျါအွန်, of artillery သုးဒိ ပၤၤမျိၣ်တဖု.

trance, to be in ထံၣ်တၢ်လၢညါဒိ.

trap, for catching tigers ဝၣ်ဒိ, for fowls တဖိၣ်, တရး, hollow bamboo trap for rats and mice အူး.

trash တၢ်ကမ့ၢ်, ကမ့ၢ်တဖျိၣ်.

tray, flat dish သီတုၤ.

tread ဖိၣ်, ဖိၣ်တၢ်.

treat လုၢ်အိၣ်တၢ်, negotiate တၢ်ကိၣ်ဒီးတၢ်ကိၣ်ကတိၤၤစူ ကတိၤၤဒီးတၢ်.

tree သွၣ်, Split the tree up in two မၤသွၣ်ဒီးသွၣ် န့ၣ်တခါတခါဘဲၣ်.

trench တၢ်ကျိၤ, ကျၢၤ.

tribe ချၢၣ်, စၢၤ.

trice တခါဒိ.

trick ကျဲ.

trip တၢ်ဒိဒီးလီၤစံၤ, a short journey လဲၤတၢ်.

tripe အပွၢ်.

trite အလီၢ်လံၤ, တသိဘၣ်, a trite saying တၢ်ကတိၤ လၢပျၢၤ.

trod ဖိၣ်.

troop သုးဒိဒီးကသ့ၣ်.

troops သုးဒိတဖျိၣ်.

trot ပတိၤ, ဃုၢ်ပတိၤ, the horse trots ကသ့ၣ်ပတိၤ.

troth ပၤလီၤအကလုၢ်.

trough ကျိး.

trounce တီၢ်ဝဲဝဲၤ.

truce တရးဘၣ်သုးဒိၣ်ကတိၢ်ဝဲ.

truck လွှပ်ဖေးဒိပ်.

trudge လဲၤတၢ်ကဒုကဒု.

true နီၣ်နီၣ်, အမွၢ်အတီ.

trump ကွဲၤ, တနွဲ.

trunk, of a tree အထူၣ်, သွၣ်ဖိၣ်ပွၢ်, အထံး, of an elephant ကဆိနၢၤမျီၤ, a box, တလီ.

trust နၢ်ဝဲ, စုၢ်ကွၢ်နၢ်ကွၢ်, တနံၣ်တန့ၤ, ပတၢ်.

truth တၢ်မွၢ်တၢ်တီ.

try မၤကွၢ်, tempt ပဖီ, I will try to work စကမၤကွၢ်.

tub ထံဒၢ.

tube ကျိ, မွၢ်အကအိ.

tuck, a fold တၢ်ကၢ်ချံး, to tuck under ဒၢန့ၣ်.

tug ထူး.

tuft အခံ, ကလိး, tuft of hair left on the head after shaving ခိၣ်ဘိကလိး, ခိၣ်ခိၣ်, ခိၣ်သွၣ်.

tune သးဝံၣ်တၢ်အကလုာ်.

turf ဟီၣ်ခိၣ်အချၢ.

turn ဃာ်, turn one's self ဃာ်အသး, turn back ဃာ်ကဒါ. turn over, as the earth on its axis တရံးအသး, turn over, capsize ဃာ်ကဒါ, လီၤတက့ၢ်, turn a thing bottom upwards ကျၢ်အိထီလၢ်, do by turns မၤတၢ်တစုတၢ်တစု.

tusk ခဲထီ.

twain ခံမံၤ, ခံဂၤ.

'twas ဒိၣ်, it was, see was.

twelve တဆံၣ်, ၁၂. 12.

twice ခံဘျီ, ခံစု, ခံမၤ, ခံခိၣ်. I have been to Maulmain twice ယလဲၤဆူခိၣ်လၢမ့ၣ်ခံဘျီ.

- twig သွန်ဒွမ်.
 twine လှော်, ဖုံးမိ.
 twins သမိန်, ပုစမိန်.
 twinge အနာတည်း.
 twirl ဝံ့ဝံ့.
 twist ကကံ, ဝိန်, ဖျာ, ပလွံ.
 twit ကျိန်မိန်.
 twitch ထူးတဖျှင်, တထူး, တပျိန်.
 twixt အဘျဉ်းစာ.
 two ခံ. ၂, 2. There are two, which do you mean? ပုဒ်အိပ်ခံဝါဒီးနကစံးမဲလဲင်တဂါဝါလဲင်.
 tye စာ.
 type ပွင်လိပ်မိန်အဗျဉ်, လိပ်ဗျဉ်.
 Up အဖိမိန်, to come up မဲထီင်, to give up တွင်
 လီ, lay up ပန်ဖျိန်, sit up ဆွန်နီ, get up ဝဲ
 ထီင်, give up a matter ဆိတွင်ကွံင်, Go up
 upon the rock လဲထီင်အိပ်လါလါမိန်နီ.
 urge သဆင်ထီင်, မကွံင်, ကညး, hasten ကရီ.
 urn စရံင်.
 us ပု, ဝ, see I and we. O Lord, Look down
 upon us ကစင်ယွါဒေါ, ကွင်လီ, ပုတကွင်.
 use မတင်အိပ်, အဘျးအိပ်, ခူကါ, be of use လှော်,
 be of no use တလှော်တကျိးဘင်, တဂိန်တသိင်ဘင်.
 Vague တမွင်ဘင်, နတ်တင်အလိင်တအိင်ဘင်, ဖိင်ထူ, ကျော်.
 vail မိန်ကျော်ဘာ, to vail ကးဘာ.
 vain, useless, of no good ကလိကလိ, vain per-
 son ပုလါအသးကမာလါ, Do not work in
 vain မကလိကလိတဂု.
 vale တင်တြိ, a valley ကစင်ကဆူးပူ.
 valve, of a pump မဲထူးထီင်ထံအဗျဉ်.

van သုးဒိလာညါတဖု.

vane တၢ်ကွၢ်နီၣ်ကလံၤ.

vase သလိၣ်ခိၣ်လၢအခိၣ်သဒိး. (လံၤဘျၢၣ်)

vast ဖးဒိၣ်, ဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ်, ဒိၣ်ကဲၣ်ဆိး.

vault ကကၤ, ကကၤဒၢ ကကၤပူၤ.

vaunt ကတိၤလုကတိၤဝဲ.

veal ဂီၤဖံးဒိအညၣ်.

veer ဖဲကွၢ်ကဒါကွၢ်, turn about ကဒါအသး.

veil, see vail.

vein သွံၣ်အကျိၤ, ပထူၣ်, veins of a leaf အတိၤ.

vend ဆါတၢ်.

vent အထူၣ်ဖျိ.

verge အခိၣ်အဘၤ, to verge towards တုၤလၢအ
ဘၤ.

verse ထါ.

vest ဒိကံတူၣ်စု.

vex မၤတံၢ်တၢ်.

vice တၢ်ကမၣ်, တၢ်ဒဲးဘး, an iron instrument ထး
နီၣ်တံၢ်.

vie ငြၢလိၣ်အသး.

vile အၤ, တဂ့ၤဘၣ်.

vine နီၣ်မုၢ်, tendrils of a vine စုဖံး, grape vine
စပံးမုၢ်.

view ကွၢ်, ကွၢ်လိၤတံၢ်လိၤဆဲး, view, opinion ဆိကမိၣ်.

vogue အလုၢ်အလုၢ်.

voice အကလုၢ်, အသီၣ်, a shrill squeaking voice
ကလုၢ်စူကဒ့, a harsh shrill voice ကလုၢ်ဖဲ
ကအဲး, a low guttural voice ကလုၢ်ကပၢၢ်လၢ,
clear, smooth voice ကလုၢ်သလဲၤ, tremu-
lous voice ကလုၢ်ကနီၣ်.

void ဒိပ်ကလိကလီ.

vote ခံသွပ်ညှိဝဲဒီးဖဲ, to choose ထံထီၣ်.

vouch ဟွံတၢ်အုးအသး.

vow ဆိပ်, ဆိပ်လီၤအသး.

Wade ခိထံဒီးအခိၣ်.

waft ခံကွံၣ်, လီၤထွံ.

wag ဣဗျီ, ကျံၣ်ကျၢၣ်, ဝံးဝံး, ဖိၣ်.

wage ကၢၤ.

wail ဟီၣ်.

waist ဟီၣ်ဒွဲ.

wait ဒိပ်ဒိပ်ကလိၣ်, ဒိပ်ဒိပ်ကယၢၣ်, ဆူလၢ်ဟူ, ဒိပ်ဒီး.

Wait a short time ဒိပ်ဒိပ်ကလိၣ်ခဲကိၣ်အူၤတ

ခိၣ်, Wait for each other ဒီးထီၣ်လိၣ်အသး.

waive ဝံးကလိၣ်ကလိၣ်.

wake ထီၣ်ဝဲၤ.

walk ထဲၤ, ဟံး, ထွဲ, I will go take a walk စကထဲၤ

ဟံးတထံၣ်.

wall တၢ်ခူ, ကရၢကရဲး, wall of city ဝံးခိၣ်ခူ.

wan လီၤဝါ.

wand တၢ်တၢ်ဘးဒီးပဒိၣ်နီၣ်တီၢ်.

wane လီၤတုၢ်လီၤ.

want ခိၣ်န့ၢ်အသး, to be in want, be poor ဖြိၣ်,

want, poverty တၢ်ဖြိၣ်.

war ခုးသုး, တၢ်ကိၢ်တၢ်ကံၣ်, (တၢ်ဝံးတၢ်ကံၣ်.)

ward ဟံၣ်ဒုးဘၢတၢ်အကဆူး.

warm လၢၤ, warm or hot water ထံၣ်.

warn ဟွံတၢ်အတၢ်ပလီၢ်, သဆၣ်ထီၣ်.

warp ထီၣ်.

wart ထူး.

was ဒိပ်, ဝံး, It was so ဝံးဒီးနီၣ်လီၤ. How is the

person that was sick? ပှတဂအတၢ်ဆါန့ၣ်
မၤအသးၣ်လဲၣ်.

wash သ့ကွံာ်, သ့စီ, wash the hands သ့စု, wash the
face ပှၢ်မဲၣ်, as clothes ဆူၣ်, wash, gild ဝီၤ.

wasp တၢ်ဒဲ, ကဗျီၣ်, wasp or hornet ပှၤ.

waste ဒိၣ်ဂီၤ, လၢၣ်ကလိကလိ, လၢၣ်ဂီၤ, waste land
ဟီၣ်ခိၣ်လၢအတၢ်မၤတၢ်.

watch ကွၢ်, ဆိးသီ, ပၤ, ဝိး, a time piece န့ၣ်ရံၣ်မိ,
Watch thou to night နဲဒၣ်ဆိးသီမဲမနုၤတက့ၢ်.

watch over ဟံးစုကွၢ်မဲၣ်, အံးကွၢ်ကွၢ်ကွၢ်.

wave ထံခံၣ်ပီပူ, တပီ, a large wave တပီမုၢ်.

waves တပီ, တပီတပါ.

wax ဃိး, ear wax နၢ်အ့ၣ်သူ, to increase အါထီၣ်,
wax candle ပနဲ.

way ကျဲ, custom, manner အသး, give, or make
way ပျဲ, Whither I go, ye know, and
the way ye know ယလဲၤဆူလဲၣ်ဆူလဲၣ်န့ၣ်သူ
သ့ၣ်ညါလီၤ, ဝိးကျဲန့ၣ်သူသ့ၣ်ညါလီၤ.

we ပဲဒၣ်, ပ, We work with our hands ပမၤ
တၢ်လၢပစု.

weak ခၢ်, အဝံးအဘိၣ်လီၤ, ကလဲၤ, weak in mind
သးခၢ်, weak, feeble ပှၢ်, ကိၣ်ကိၣ်ကွၢ်.

weal ကလၢ.

wealth တၢ်မိတၢ်လံၤအါအါကလဲၣ်, စုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်.

wean, from the breast ပှၤန့ၢ်.

wear, as clothes သိး, wear a hat ကုၣ်ခိၣ်ကုၣ်,
wear away တၢ်တြုၣ်လွၢ်.

weave ထၣ်, ထ့, weave the bottom of a basket
ထ့ၣ်န့ၢ်မိ, I cannot even weave a bas-
ket ယဲဒၣ်အံၤမဲကုၣ်န့ၣ်ဒၣ်လဲၣ်ထ့တသ့တၢ်.

- web ထိ.
wed လဲးထး, ဖျိ.
wedge, a ကျဲး.
wee ဆံး, ဖိနဲကဲပ်, ဆံးကိပ်.
weed နိပ်, နိပ်ဇီဝံဇီဝံ, to weed ကျိပ်, Thou must
weed all day နဘဉ်ကျိပ်နိပ်သ့တနံ့ကျါ.
week တနွံ, နွံသီ.
wean ဆိကမိပ်,
weep ဟိပ်.
weigh စီ, စီဒိ.
weight လီတယာ်.
weights စီဒိသ်.
weld ကျါတဲ, ထိတဲ, ထိထးအဆာ.
well, of water ထံပူ, right, proper ဝုဝု, ကစီဒိ,
not sick အိပ်ဆူပ်, အိပ်မုပ်, well nigh ဘူး, be
well, strong မာကဲ, Persons who do well
ပုလၢအမာဝုတၢ်.
wen သလံထိပ်.
wench မိပ်မုပ်အာ.
went လဲ, They went every where လဲသကုဆး
ဒးလီ. And every man went to his own
house ဒီးပုကုဝဲတဂၢဆူအဟံပ်တဂၢဆူအဟံပ်လီ.
wept ဟိပ်.
were အိပ်.
west မုၢ်နွံ.
wet စိပ်, it is wet တပ်စိပ်လံ, make wet မးစိပ်.
whale ညှပ်ဖးဒိပ်ကတၢ်.
wharf ကဘိသန့.
what မုၢ်လဲပ်, မန့လဲပ်, what thing မန့တမံလဲပ်,
I do not understand what you say နက

တိ၊တၢ်ဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်စၢ်တၢ်တၢ်တၢ်, What evil
hath he done? မ့ၢ်အမၤကမၤတၢ်တၢ်မၤတၢ်မၤလဲၣ်.
what? မၤတၢ်မၤလဲၣ်.

wheat ဘုတူၣ်.

wheel လွၣ်အဒၢ, radius, or spoke of a wheel
လွၣ်ဒၢအဒၢ, fellowe, or circumference of a
wheel လွၣ်ဒၢအတဆံ, nave, or center of a
wheel လွၣ်ဒၢအသၣ်, spinning wheel ကဟၣ်,
ကဟၣ်ကတၢၢ်.

whelp, of a dog ထွံၣ်ဒိ, of a lion ခုအဒိ, of a wolf
ထွံၣ်မၤအဒိ.

when အခါ, တုၤ, ခဲလဲၣ်ခဲလဲၣ်, When I go တုၤယလဲၤ.
when? ခဲလဲၣ်, အကတိၢ်ခဲလဲၣ်, When will the peo-
ple come? ပုၤကတဲအကတိၢ်ခဲလဲၣ်.

whence လၢလဲၣ်လၢလဲၣ်, လၢအံၤ, လၢန့ၤ.

whence? လၢလဲၣ်, ဖဲလဲၣ်, ဖဲလဲၣ်ဒိလဲၣ်.

where ဖဲအံၤဖဲန့ၤ, လၢအံၤ, လၢန့ၤ, ဆူလဲၣ်ဆူလဲၣ်, any
where ကိးပူၤဒဲး, no where နီတပူၤ, I do not
know where I shall go ယကလဲၤဆူလဲၣ်ဆူ
လဲၣ်န့ၣ်ယတသ့ၣ်ညါတၢ်.

where? လၢလဲၣ်, ဆူလဲၣ်, Where wilt thou go to
day? တၢ်လၢမ့ၢ်တနံၤအံၤနကလဲၤဆူလဲၣ်.

whet ကျဲ.

why တၢ်န့ၣ်ထံအဆံ့.

which မၤန့ၤ, ဖဲ, ဒ်, လၢ, The book which he
bought လံာ်တကကြိုၢ်လၢအဝဲပွၤ, The house
in which he lives တံာ်လၢအဝဲအိၣ်.

which? ဖဲလဲၣ်ဂၤလဲၣ်, ဖဲလဲၣ်ဒိလဲၣ်, Which way wilt
thou go? နကလဲၤဖဲလဲၣ်ဒိလဲၣ်, Which will
you take? နကတံးန့ၣ်ဖဲလဲၣ်မၤလဲၣ်.

whiff တကွဲး.

while သလိင်, အဗမာမုၼ်, အတိၼ်ပူၼ်, This night while
I slept, a thief came up တၢ်တနုၼ်အံၤလၢယ
မံအဗမာမုၼ်န့ၼ်တၢ်ဘျၢၼ်ယဲထီၼ်.

whilst အဗမာမုၼ်.

whim ဆိကမိၼ်ကြိတၢ်.

whine ကအံၼ်ကအူး.

whip နီၼ်ၼ်, to whip တိၼ်ဒီးနီၼ်ၼ်, to whip cotton
ပုၼ်ဘဲ.

whirl, rice in the fan to cleanse it ဂုၤဘု.

whisk နီၼ်ခွဲသိၼ်ဒိ.

whist အိၼ်ဘျီၼ်ကလၢၼ်.

white ဝါ.

whiz တၢ်သိၼ်ဟူၼ်ဟူၼ်အကလုၼ်.

who မတၢ်တဂၤ, လၢ, He who stands ပုၤလၢအ
ဆၢထၢၼ်.

who? မတၢ်တဂၤလဲၼ်. Who is talking? မ့ၼ်မတၢ်က
ထီၤတၢ်တဂၤန့ၼ်လဲၼ်.

whole ခဲလၢၼ်, ဒိ, to be sound အဆိတအိၼ်ဘဲၼ်,
Give me a whole bamboo ဟ့ၼ်ယဝၼ်အဒိဘိ
တဘိန့ၼ်, It is not a whole one, it is poin-
ted အဒိဘိတမ့ၼ်ဘဲၼ်, သျှၼ်လံအသးလံ.

whom မတၢ်တဂၤ, see who.

whom? မတၢ်တဂၤလဲၼ်, Whom must I call? ဓ
ဘၼ်ကိးမတၢ်တဂၤလဲၼ်. To whom shall we
go? ပကလဲၤဆူမ့ၼ်မတၢ်တဂၤအအိၼ်န့ၼ်လဲၼ်.

whore ဗဲသဲမုၼ်.

whose, see who.

whose? မ့ၼ်မတၢ်အတၢ်တဂၤလဲၼ်, see who?

why? ဘၼ်မနူၤလဲၼ်, အဂ့ၢ်ဒ်လဲၼ်, မ့ၼ်အခၢးဒ်လဲၼ်, A-

mong the dead, why seek ye the living? ပှၤသံအကျါအံၤ, သုဃုပှၤအမူတၢ်မနွၤလဲၣ်.

wick မ့ၣ်အူဒၢအပျံၤ.

wide လဲၣ်, ဖးလဲၣ်, ဒိၣ်တူၣ်, ဒိၣ်ဃီၤ, This is a very wide field ခုးတလီၢ်အံၤလဲၣ်မးလီၤ. The road is not wide ကျဲတဘိတလဲၣ်တၢ်, How wide is this board? သ့ၣ်ဘ့ၣ်တၢ်တဘ့ၣ်အံၤအဒိၣ်တူၣ် အိၣ်ဆံးထီလဲၣ်.

width ဒိၣ်တူၣ်, ဒိၣ်ဃီၤ.

wield ယၤထီၣ်အစူ.

wife အမိၤ.

wig ဒိၣ်ဗျီၣ်ဒိၣ်သု.

wild အမံၤ, ဆှါ, wild land ပှၤမုၢ်ကနၤ.

wile လိတၢ်, တၢ်လိတၢ်ဝှၤ.

will, sign of the future tense က, the mind အသး, He will read အဝဲကဖးလိၣ်, I will go again ယကလဲၤကဒီးတစူကဒီး, I will repair my house ပကမၤကွၤပဟံၣ်.

wilt က, Wilt thou do this? နကမၤတၢ်အံၤဇါ.

win နှံၤ.

wince တၢ်ယိၣ်ဝဲအကဆါဒီးထူးကွံၣ်ဝဲချာသဒီး.

wind, as thread ခူၣ်လုၣ်, wind fast around ထံဃာ်.

wind ကလံၤ, the wind blows ကလံၤအူတၢ်, the wind howls ကလံၤမုၢ်ကအူး, the wind whirls, a whirl-wind ကလံၤသဝံး, ကလံၤထီၣ်သတၢ်ထဲးခုး, (လွၣ်ပွၣ်) a fair wind ကလံၤတၢ်, variable wind ကလံၤတလီၤတၢ်, west wind ကလံၤမုၢ်နှံၣ်, east wind ကလံၤမုၢ်ထီၣ်, The wind destroyed it ကလံၤမၤတးဂီၤဝဲလီၤ.

wine စပံးထံ.

wing အဒံးဆွ, အဒံး, ထိပ်ဒံးဆွ.

wink ဖျားမဲင်.

wipe တြှင်ကွံင်, ခွဲးကွံင်, ထွါ.

wire ထးပျံ.

wise ကျပ်သွကျပ်ဘဉ်.

wish မိပ်, ဆါ, wish for မိပ်န့ၣ်အသး, I wish to
go တၢ်မိပ်လဲၤယသး.

wisp လိာ်တဖျါ.

wit တၢ်ကျပ်တၢ်ဆး.

witch တၢ်ဝံတၢ်နါ.

with ဒီး, လၢ, We walk with our feet ပလဲၤတၢ်
လၢပဒိပ်, Who will go with me? မ့ၢ်မတၢ်
ကလဲၤဒီးယၢတဂၢလဲၣ်.

wo, woe တၢ်သးအူး.

woke ထိပ်ဝဲၤ, he woke ဖုသံနီၣ်.

wolf ထွံပ်မံၤ.

womb ပဒၢလိာ်.

won န့ၢ်.

wont ညီန့ၢ်, အလုၢ်အသၢ်, As he was wont ဒ်ယုၣ်
ရှုးလဲၤညီန့ၢ်ဝဲအသိးန့ၢ်လဲၤဝဲ.

won't, will not. I won't go စတလဲၤတဉ်.

woo လဲၤအိပ်သကိးပိၣ်မုၢ်.

wood သွပ်လဲ, wood, jungle ဝှံလၢ်ကျါ, wood oil
tree ဃီ, (ကျိ)

woof အဃီၤ.

wool သိဆူၣ်.

word တၢ်ကတိၤ, ကလုာ်, to have words ဝှံလိာ်ဘျီ
လိာ်, to keep one's word အကလုာ်တိ, to
give one's word ကတိၤပၣ်, ကတိၤနီၣ်, to

bring or carry word မေလိပ်, That one word was very cutting တၢ်လၢတၢ်ကတိၤတၢ် ဘိန့ၣ်ဆါကာ.

wore ကူ, သိး see wear.

work မၤ, business ကလိက့ကိ, (ဝဲ,) We must work in day time ပတၢ်မၤလၢမုၢ်ဆါဒိလီ.

We must work together ပတၢ်မၤသကိး.

world လၢဒိပ်, term of life အစိအဆၢ, the next world ခဲကိတ်တဆၢ, world. of man, or man-kind သူဒိပ်ဒိတ်တဖၣ်.

worm ထိး, earth worm ထိးကလဲၣ်, a glow worm သံမိၢ်ဒိၤသ့ၣ်ဃး.

worn သိးလံဝဲလံ. ဘၣ်တြုၣ်လ့ၤလံ.

worse အၢန့ၢ်, နးထီၣ်, My disease grows worse ယတၢ်ဆါအံၤနးထီၣ်တဒိလီ.

worst အၢတတၢ်, to worst, defeat မၤနးမၤဆၢ, The worst person ပုၤအအၢကတၢ်.

worth အပ္ပၤ, virtue, excellence တၢ်ဂ့ၤ, a man of worth ပုၤအဂ့ၤ.

wot သ့ၣ်ညါ.

would, I would go စကလဲၤဘၣ်ဝဲ, see will.

wound တၢ်ပူၤလိၢ်, to wound ဘၣ်ဒိ, did wind, as thread ခူၣ်ဝဲ.

wove ထါ.

wrap ဘိၣ်ဆံဃ်.

wrath တၢ်သးဒိၣ်.

wreak မၤဆၢအဒုၣ်အဒါ.

wreath ဒီကူၤ, ဒီတပျံၤ, to wreath, as the head with flowers တံလၢအဒိၣ်ဘိၣ်, (ဆိးဒိ)

wreck ကဘိဟးဂီၤ.

wren ထိပ်တကလှ်.

wrench ဝံ.

wrest ဂု်နု်, ဟံးနု်ဆူပ်.

wretch ပုၤအအၢ, a very poor person ပုၤဒိပ်ဒိ.

wright ပုၤစုသ့.

wring ဝံ.

wrist ခုဒ့, close to the hand ခုဒ့ကိပ်, the knuckle at the wrist joint ခုကမံ.

writ လိပ်လာ်ကွဲးဝဲ, holy writ လိပ်စီဆုံ, a writ လိပ်ဒိပ်တၢ်မၤလိပ်.

write ကွဲး, ကွဲးလိပ်, I cannot write to-day တၢ်တနံၤအံၤစကွဲးလိပ်တကဲထီပ်တၢ်, Write slowly ကွဲးကစၢ်ကစၢ်တက့ၢ်.

writhe ပတ့ၤ, ပတ့ၤပတီၤ, ပလိပ်ကံးကူး.

wrong တဘၣ်တၢ်, ကမံ, ကမံကွံၣ်, wrong end foremost ဒိပ်ခံ, ဒိပ်ခံကဒါ, Do not weave it wrong ထွဲကမံတဂ့ၤ.

wroth အသးဒိပ်ထီပ်.

wrought မၤဝဲ, မၤလိပ်လိပ်.

wrung ဝံဝဲ.

Yacht ချဲးဒိပ်, ကဘိဒိ.

yam ခွဲပ်, ညွဲပ်.

yard, of a ship ယၢ်စု, ယၢ်လၢ်ဘိ, an enclosure ကရၢ, ကဝီ, a yard, measure ခံပျၢ်, prison yard ဃိပ်အကရၢ.

yarn လုၣ်.

yawn သကိ, စကိ, တကိ.

ye သု, And all ye are brethren ဒီးသုဝဲဒိပ်လၢ်န့ၣ်မ့ၢ်သုဒိပုၢ်ဝဲလိၤ. Be ye careful ပလိပ်သုသးတက့ၢ်.

yea မှီယာ်, အာ်, Art thou asleep? Yea. နမံ
လံင်, အာ်.

year နံ်, one year တနံ်, two years ခံ်, I have
obtained twice as much paddy this year
as I did last ယမးန့်ဘုတနံ်အံ်, ယါန့်လာမင်
တနံ်ခံ်.

yearn သးသယု်ထီ်.

yeast ကိ်မံ်.

yell ကိးပသူထီ်, ကးကိး, အိ်ယု.

yelp ဒီးတံ်.

yes အာ်, မှီလံ, ယာ်. Yes, we will go ဟကလဲ
တံ်တစူယာ်. Hast thou arrived? Yes. နယ
တုလံင်, အာ်.

yet ဒီး, နာ်သက့, He is yet here အိ်ဒီးဖဲအံ်ဒီး.
He is in great pain, yet he does not
cry ဆါနာ်သက့တဘးန့်တဟိ်တယာ်တံ်. I
cannot go yet ခလဲတချးဒီးတံ်. The wo-
men have not yet come ဒိ်မု်သ့တဖ်တ
ယဲဒီးတံ်.

yield ထွ်, to yield fruit or grain သံ်ထီ်, to
allow, admit အာ်လီ.

yoke နိ်ယိးဘိ.

yolk အိ်အဘိ, ဆိ်ဒိ်သကိ.

yon, yonder လာန့်.

you သု, You have dug a hole သုခု်တံ်ပု, You
two are both alike သုခံ်တံ်ဒီးသိးသိးလီ.

your သု, သုဝဲသ့, Your words are alike သုတံ်က
တိးန့်ဒီးသိးသိးလီ.

yours သု.

young အသးစံ်, အသးဆံးဒီး, of animals ဒု.

youth အသးစၢ်, a young woman မုၢ်ကနီၤ, a
young man ဖိၣ်သၣ်ခွါ.

Zeal အသးဆူၣ်.

zest တၢ်အဝံၣ်.

zinc သီး.

zone ယီၢ်တကိး.

FIGURES AND NUMERALS.

1 one	I.	၁ တၢ်.
2 two	II.	၂ ခံ.
3 three	III.	၃ သၢ.
4 four	IV.	၄ လွံၢ်.
5 five	V.	၅ ယဲၢ်.
6 six	VI.	၆ ဃု.
7 seven	VII.	၇ နံၢ်.
8 eight	VIII.	၈ ဃိး.
9 nine	IX.	၉ ခံ့.
10 ten	X.	၁၀ ဆံ.
11 eleven	XI.	၁၁ ဆံတၢ်.
12 twelve	XII.	၁၂ ဆံခံ.
13 thirteen	XIII.	၁၃ ဆံသၢ.
14 fourteen	XIV.	၁၄ ဆံလွံၢ်.
15 fifteen	XV.	၁၅ ဆံယဲၢ်.
16 sixteen	XVI.	၁၆ ဆံဃု.
17 seventeen	XVII.	၁၇ ဆံနံၢ်.
18 eighteen	XVIII.	၁၈ ဆံဃိး.
19 nineteen	XIX.	၁၉ ဆံခံ့.
20 twenty	XX.	၂၀ ခံဆံ.
21 twenty-one	XXI.	၂၁ ခံဆံတၢ်.
30 thirty	XXX.	၃၀ သၢဆံ.
31 thirty-one	XXXI.	၃၁ သၢဆံတၢ်.
40 forty	XL.	၄၀ လွံၢ်ဆံ.
41 forty-one	XLI.	၄၁ လွံၢ်ဆံတၢ်.
50 fifty	L.	၅၀ ယဲၢ်ဆံ.
51 fifty-one	LI.	၅၁ ယဲၢ်ဆံတၢ်.
60 sixty	LX.	၆၀ ဃုဆံ.

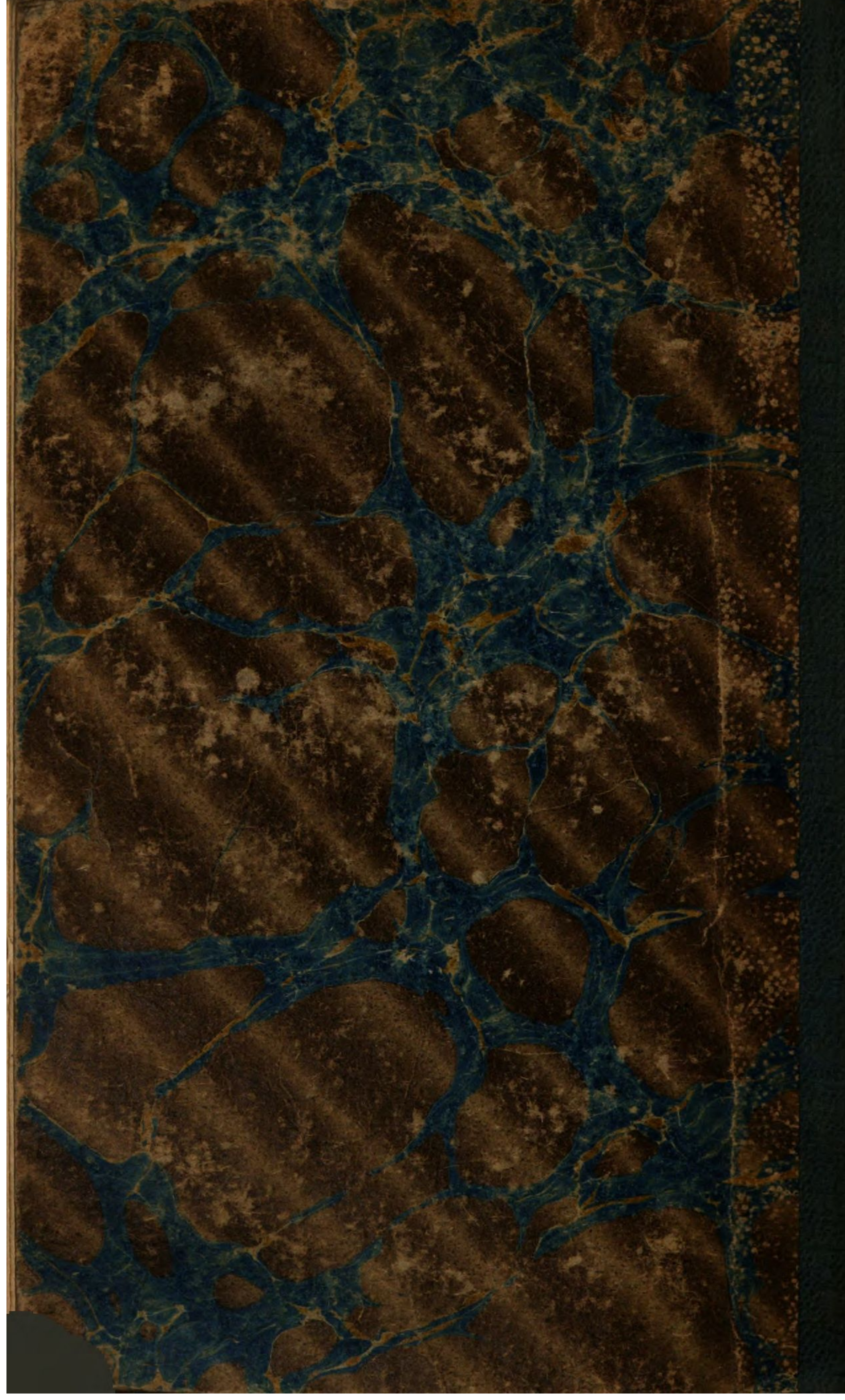
61	sixty-one	LXI.	၆၁	ဆုဆံတၢ်.
70	seventy	LXX.	၇၀	ခွံဆံ.
71	seventy-one	LXXI.	၇၁	ခွံဆံတၢ်.
80	eighty	LXXX.	၈၀	ဆိးဆံ.
81	eighty-one	LXXXI.	၈၁	ဆိးဆံတၢ်.
90	ninety	XC.	၉၀	ခွံဆံ.
91	ninety-one	XCI.	၉၁	ခွံဆံတၢ်.
100	one hundred	C.	၁၀၀	တကယၢ.

4-

010 dmi

Fhl

Bennett, C.

An Anglo-Karen vocabulary Monosyllables. By C. Bennett. For the use of
Karen schools

Rangoon 1875

L.as. 379 hmd

urn:nbn:de:bvb:12-bsb11317697-0